



GEMEENTE STEENBERGEN

HANDHAVINGSPROGRAMMA 2012-2016
DEEL 2

UITVOERINGSPROGRAMMA 2014

in steenbergen staat u sterk

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	blz. 3
2. Toezicht en controle	blz. 4
3. Prioriteiten	blz. 6
4. Adequaat niveau 2011	blz. 8
5. Beschikbare capaciteit	blz. 8
6. Monitoring en registratie	blz. 9
7. Planning werkzaamheden	blz. 11
8. Opleidingen	blz. 20
9. Nieuwe Drank- en Horecaoverleg	blz. 21
9.1 Te controleren objecten NDhW	blz. 22

Bijlagen:

Taken per toezichthouder
Uren verdeling per toezichthouder
Categorie indeling milieu
Categorie indeling bouw
Categorie brandveiliggebruik
Roulatiesysteem toezichthouders
Richtlijn handhaving bij overtreding door de eigen organisatie.
Handhavingsstrategie
Prioriteitenlijst
Domeinenlijst BOA
Branches naar ODWB conform basistakenpakket

Leeswijzer:

Handhavingsstappenplan:

In Noord-Brabant wordt door alle handhavingsdiensten gebruik gemaakt van de Brabantse handhavingstrategie "Zo handhaven we in Brabant". In het handhavingsprogramma 2012-2016 is aangegeven dat Steenbergen ook gebruik maakt van het bestuurlijk vastgestelde handhavingsstappenplan "zo handhaven we in Brabant".
In het handhavingsprogramma 2012-2016 deel 1, hoofdstuk 7 en de bijlage, wordt de Brabantse handhavingstrategie toegelicht.

Een uitgebreide beschrijving van het stappenplan is te vinden op de site van de provincie Noord-Brabant (www.handhaveninbrabant.nl).

Prioriteitenlijst

De prioriteitenlijst maakt onderdeel uit van het Handhavingsprogramma 2012-2016 deel 1 en is te vinden in bijlage 1 van het Handhavingsprogramma 2012-2016 deel 2.

Buitengewoon opsporingsambtenaren:

Voor taken van de buitengewoon opsporingsambtenaren verwijs ik u naar hoofdstuk 10 van het Handhavingsprogramma 2012-2016 deel 1.

1. INLEIDING

Dit is het Uitvoeringsprogramma Handhaving voor het cluster Handhaving. In dit programma worden de kaders van het handhavingsprogramma 2012-2016 omgezet in uitvoeringstaken. Binnen dit uitvoeringsprogramma maken we onderscheid tussen 2 afdelingen, te weten: Publiekszaken (BWT) en Ruimtelijke Ontwikkeling (ROHH).

Dit uitvoeringsprogramma is opgesteld aan de hand van de kaders zoals die zijn vastgelegd in het handhavingsprogramma 2012-2016 (deel 1) en bevat voor 2014 de handhavingstaken op het gebied van grijze wetgeving (Wet milieubeheer), rode wetgeving (Ruimtelijke Ordening en woonomgeving), paarse wetgeving (openbare orde) voor de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014.

De werkzaamheden worden uitgevoerd door het cluster Handhaving van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling. Cluster Handhaving heeft als taak het preventief en repressief handhaven van wet- en regelgeving en het behandelen van klachten.

Zoals in het hoofdstuk "Samenwerking" van het handhavingsprogramma 2012-2016 is aangegeven zal dit uitvoeringsprogramma daar waar mogelijk worden afgestemd met de andere handhavingspartners.

Een onderdeel van het handhavingsprogramma 2014 is de nieuw opgestelde prioriteitenlijst. Deze prioriteitenlijst is als bijlage bij het uitvoeringsprogramma opgenomen. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks opgesteld en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Cluster Handhaving hanteert de strategie uit het programma "Zo handhaven wij in Brabant". Dit wil zeggen dat het cluster niet alleen de strategie van toepassing heeft verklaard voor milieuhandhaving, maar ook voor bouw/RO- en APV-handhaving.

2. TOEZICHT EN CONTROLE:

Cluster handhaving voert de toezicht- en controletaken uit die in de prioriteitenlijst van de gemeente Steenberghe zijn opgenomen. Binnen het uitvoeren van die taken kunnen verschillende soorten van toezicht of controle voorkomen. Voor Milieutaken is er een bestek opgesteld en wordt conform dit bestek de toezicht- en controletaken uitgevoerd voor alle A en de B-categorie. Voor de Categorie B1 tot en met D2 worden de milieucontroles uitgevoerd door de Omgevings Midden- en West-Brabant.

Onder toezichtstaken vallen alle taken die te maken hebben met het toezicht op de naleving van de voorschriften van een vergunning of melding. Dit zijn altijd vooraf bekende locaties die op een programmatische wijze worden gepland.

Onder controletaken vallen alle taken die te maken hebben met het opsporen van illegale activiteiten. Deze taken kunnen ook programmatisch worden gepland, bijvoorbeeld in een handhavingsweek buitengebied, maar komen ook vaak naar voren bij het uitvoeren van integraal toezicht, bijvoorbeeld illegaal bouwen.

Alle toezichts- en controlebezoeken worden zoveel mogelijk integraal uitgevoerd.

Voor het uitvoeren van de toezichts- en controlebezoeken wordt gebruik gemaakt van standaard checklisten, bezoekverslagen en brieven.

In de checklist wordt beschreven welke aspecten moeten worden gecontroleerd om een goede integrale controle uit te voeren. Wanneer het geen volledig integrale controle is, moet dit dus in de checklist en bezoekverslagen worden aangegeven. Daarnaast wordt er in vastgelegd met welke handhavingpartners intern of extern afstemming moet plaatsvinden.

Van elk toezicht/controlebezoek wordt een verslag gemaakt.

Bezoekverslag, checklist, rapporten van bevindingen, brieven en ingekomen documenten worden in het handavingsdossier opgeborgen. Deze werkwijze moet nog vastgelegd worden in verschillende werkprocessen.

Volledigheidshalve moet worden aangegeven dat alle toezicht- en controlebezoeken momentopnames zijn en dat dit het bedrijf of burger niet vrijwaart van een eigen verantwoordelijkheid voor een goede naleving van de gestelde voorschriften van alle van toepassing zijnde Wet- en regelgeving.

Dit is een opsomming van alle soorten controles en toezicht:

- Oplevering van vergunningen en meldingen: toezichtsbezoek na verlenen vergunning/ontheffing of accepteren melding (bouw, milieu, brandveiligheid en APV)
- Integraal programmatisch toezicht: periodiek toezichtsbezoek na verlenen vergunning/ontheffing of accepteren melding (milieu, bouw, brandveiligheid en APV)
- Controle: bezoek t.b.v. het constateren van overtredingen. Dit bezoek is niet naar aanleiding van een vergunning/ontheffing of melding. Tijdens het bezoek worden eventueel verleende vergunningen of van toepassing zijnde meldingen wel gecontroleerd. (illegaal bouwen, dumpen afval, strijdig gebruik etc. bij milieu, bouw, brandveiligheid en APV);
- Bedrijfsmatige controle worden uitgevoerd om te bezien of bepaalde activiteiten onder de wetgeving vallen, zoals beschreven in milieuwetgeving;
- Deel/accidentcontrole: idem als controle, alleen wordt een bepaald deel gecontroleerd, bijv brandveiligheid tijdens carnaval en kerst.
- Toezichtsbezoeken omgevingsvergunning, onderdeel bouwen, bezoeken tijdens bouwperiode voorafgaand aan een oplevering
- Administratief toezicht, toezicht op het indienen van verplichte keuringen, jaarverslagen certificaten etc. zonder fysiek controle ter plaatse.
- Klachtenbezoek: Locatiebezoek n.a.v. klachten/meldingen van derden.
- Controle n.a.v. verzoek tot handhaving: Locatiebezoek n.a.v. een verzoek van derden om handhavend op te treden.

- 1^{ste} en 2^{de} Hercontroles, alle bezoeken n.a.v. eerdere toezichtsbezoeken/controles waarbij opmerkingen zijn gemaakt met betrekking tot het naleven van voorschriften om vast te stellen of de overtredingen zijn opgeheven.
- Controle n.a.v. vooraankondiging, alle bezoeken n.a.v. een vooraankondiging bestuursdwang of dwangsom om vast te stellen of de overtredingen zijn opgeheven.
- Dwangsomcontroles, alle bezoeken n.a.v. opgelegde last onder dwangsom om vast te stellen of de overtredingen zijn opgeheven.
- Bestuursdwangcontroles, alle bezoeken die nodig zijn om uitvoering te geven aan een bestuursdwangbeschikking.

3. PRIORITEITEN 2014

In hoofdstuk 5 van het handhavingsprogramma 2012-2016 wordt uitgelegd hoe de prioriteitenlijst van de gemeente Steenbergen tot stand is gekomen. In de prioriteitenlijst zijn de landelijke en regionale prioriteiten opgenomen. Wanneer deze prioriteiten niet direct in de prioritering van gemeentelijke taken kunnen worden verwerkt, worden ze opgenomen als aandachtsveld in de integrale toezichts- en controle bezoeken.

Voor 2014 zijn de volgende prioriteiten gesteld:

3.1 Landelijke prioriteiten

Landelijke prioriteit is ketenhandhaving. Bij ketenhandhaving wordt met name gekeken of alle opeenvolgende schakels kloppen qua verwerking, opslag en handel in stoffen en goederen. Voor 2014 zijn de volgende subprojecten benoemd: bodemsaneringen, asbest, verboden consumenten vuurwerk en afval.

Tijdens de reguliere controles zal aandacht zijn voor deze onderwerpen. Bij het constateren van overtredingen of verdachte omstandigheden zal contact worden gelegd met andere handhavingdisciplines (politie, waterschap etc)

3.2 Regionale prioriteiten.

Regionaal zijn de projecten die landelijk zijn benoemd (ketenhandhaving) opgenomen in het jaarlijks vastgestelde handhavingsprogramma Noord-Brabant.

Daarnaast zijn er een aantal thema's benoemd.

3.2.2. Regionale projecten

Handhaving Vuurwerkbesluit

In samenwerking met de regionale partners worden de legale vuurwerkopslagen gecontroleerd op naleving van de wetgeving.

Het opsporen van illegaal vuurwerk is in hoofdzaak een taak voor de politie. Het kan echter voorkomen dat tijdens regulier toezicht illegaal vuurwerk wordt aangetroffen. Dit wordt dan gemeld bij het vuurwerkteam van de politie.

In het kader van de openbare orde heeft de overheid ook een toezichtstaak op het afsteken van vuurwerk. In het vuurwerkbesluit zijn voorschriften opgenomen over het tijdstip van afsteken, verkoop aan personen etc. Tot op heden werd het toezicht hierop uitgevoerd door de politie.

Cluster handhaving beschikt over een BOA die ook bevoegd is om op grond van het vuurwerkbesluit op te treden. Tevens kan worden geregeld dat zij ook jeugdige personen kunnen doorverwijzen naar bureau HALT. In december 2010 en eerste kwartaal 2011 is er pilot opgestart waarbij de BOA, binnen het arrondissement Breda ook zelfstandig HALT verwijzingen kunnen doen. De gemeente Steenbergen heeft hier ook aan meegedaan.

Inmiddels heeft het Openbaar Ministerie de Boa's de bevoegdheid gegeven om HALT-verwijziging te doen, zelfs buiten de vuurwerkperiode.

Dag van de huisvesting

In de regio Midden- en West-Brabant wordt in 2014 voor het zesde jaar op rij regionaal invulling gegeven aan een project huisvesting van arbeidsmigranten. In deze regio komen handhavers, toezichthouders, beleidmedewerkers en juristen van gemeenten twee keer per jaar bij elkaar. Het overleg wordt aangevuld met vertegenwoordigers van de Belastingdienst, de Sociale Inlichtingen en OpsporingsDienst (thans Inspectie SZW), de Vreemdelingenpolitie en het Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding. Dit overleg wordt gebruikt voor onderwerpen als uitwisselen van praktische informatie van de partners, casuïstiekbespreking, bespreking (on)mogelijkheden tot samenwerking.

Het is een zeer praktisch overleg waar soms ook gastsprekers voor worden uitgenodigd. In 2010 heeft er in Prinsenbeek een bijeenkomst plaatsgevonden met een groot aantal gemeentelijke vertegenwoordigers voor dit onderwerp. Toen al is aangegeven, dat men een dergelijk overleg ook in de andere regio's wenselijk achtte. Dit werd destijds echter niet gezien als juiste invulling van het project. Dat standpunt is thans losgelaten maar wel met de aanvulling om er ook een praktisch deel aan te koppelen. Per slot van rekening gaat het hier ook om een project uit een Handhavingsprogramma.

3.3 Gemeentelijke prioriteiten

De gemeentelijke prioriteiten zijn vastgelegd in het Handhavingsprogramma 2012-2016 deel 1. Het is mogelijk dat gedurende de looptijd van het uitvoeringsprogramma nieuw beleid wordt vastgesteld. Indien mogelijk wordt dit gelijk ingevoerd. Een tussentijdse aanpassing van de prioriteiten lijst kan noodzakelijk zijn. Voor het jaar 2014 zijn er reeds een aantal wijzigingen doorgevoerd in de prioriteitenlijst. De "nieuwe" prioriteitenlijst maakt onderdeel uit van deze jaarplanning.

4. ADEQUAAT NIVEAU 2014

Essentieel is de beantwoording van de vraag waarom wij als gemeente de regels handhaven. Het is onjuist te veronderstellen dat handhaven in Steenberghe gebeurt omdat de gemeente 'dat wil'. Het stellen van regels wordt gedaan vanuit de gedachte dat deze regels diegene die hiermee c.q. met de naleving ervan direct te maken krijgt, proberen te beschermen. Het is dus in het belang van de burgers en bedrijven dat er voldoende op wordt toegezien dat deze regels worden nageleefd. Wanneer wordt er voldoende op de regels toegezien en wanneer worden de regels voldoende nageleefd. Beide genoemde punten geven het adequate niveau aan.

Natuurlijk streeft iedereen er naar dat alle Wetten en regels 100% worden nageleefd en daardoor een ideale leefomgeving voor iedereen ontstaat. Echter uit jarenlange ervaringen van handhaving blijkt dat 100 % naleving van alle wetten en regels een utopie is.

Wat is het niveau dat we met handhaving en vergunningverlening willen bereiken? Dit niveau moet dan worden gezien als het adequate niveau voor de gemeente Steenberghe.

Het adequate niveau voor gemeente Steenberghe zijn:

- Alle inrichtingen in het kader van de Wet milieubeheer moeten (indien van toepassing) zijn voorzien van een toereikende milieuvergunning of milieumelding.
- Alle locaties die vergunnings- of meldingsplichtig zijn in het kader van het gebruiksbesluit moeten zijn voorzien van een toereikende vergunning/melding.
- Milieuvergunningen die langer als drie jaar niet worden gebruikt worden ingetrokken.
- Voor alle vergunningplichtige bouwwerken is een bouwvergunning/omgevingsvergunning afgegeven, geen illegale bouw of strijdig gebruik.
- Bouwvergunningen waarvan de werkzaamheden na 26 weken, na onherroepelijk worden niet zijn gestart worden ingetrokken.
- Bebouwing waarvan de instandhoudingstermijn (tijdelijke bouwvergunning) is verstreken wordt verwijderd.
- Bestemmingsplan buitengebied wordt 1 x per tien jaar integraal gecontroleerd.
- De verhouding tussen het aantal toezichtsbezoeken en het aantal 1e hercontroles geeft het spontane naleefgedrag aan. Gebleken is dat de "lichtere" (B2) inrichtingen zo'n 18% in overtreding zijn.
- Door wijziging in wetgeving o.a. komt Besluit Algemene regels Inrichtingen Milieubeheer heeft er ook een herindeling van taken plaatsgevonden waardoor het naleefgedrag opnieuw bepaald moet worden. Het naleefgedrag voor die taken is bij het opstellen van dit handhavingprogramma vastgelegd op 50%.

5. BESCHIKBARE CAPACITEIT 2014

In dit hoofdstuk wordt de totale handhavingcapaciteit aangegeven binnen het cluster Handhaving. Nu is deze capaciteit nog verdeeld over 2 clusters.

Cluster Handhaving heeft 5 FTE's verdeeld over de volgende functies:

coördinator handhaving (1415 uur per jaar);

Juridisch medewerker handhaving (700 uur per jaar);

2 toezichthouders taakaccent milieu (inhuur/contract);

1 toezichthouder taakaccent bouw (1300 uur);

1 toezichthouder taakaccent brandpreventie (evenementen/inhuur regionale brandweer) (1200 uur);

1 Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar APV/Bijzondere Wetten (1400 uur);

Handhaver RO/Buitengewoon opsporingsambtenaar (1400).

Voor de verdeling van de beschikbare uren (per functie) wordt verwezen naar bijlage 3.

6. MONITORING EN REGISTRATIE

6.1 Inleiding

Cluster Handhaving beschikt over een geautomatiseerd handhavingsbestand (Corsa/Vastgoedmodule). Hierin worden alle werkzaamheden opgenomen en bewaakt. Om de voortgang van het uitvoeringsprogramma goed te kunnen bewaken is het noodzakelijk dat Corsa tijdig en volledig wordt gemuteerd. Dan is het ook mogelijk om regelmatig overzichten te maken voor de verantwoording naar afdelingsmanager, directie en College van B&W. De gegevens van Corsa zijn ook weer nodig om voor de volgende jaren de prioriteiten en capaciteit voor handhaving te bepalen.

Alle locaties die gecontroleerd worden en / of die een vergunning of melding hebben, zijn opgenomen in het bestand.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat bedrijven die beschikken over een provinciale Milieuvergunning wel in het bestand worden opgenomen, maar niet de handhavingsgegevens. Deze gegevens moeten worden opgevraagd bij de Provincie.

6.3 Monitoringspunten

Monitoring is o.a. bedoeld om de resultaten ten opzichte van de taakstelling in beeld te brengen (output). Dit geeft nog niet de kwaliteit en effectiviteit van de controles aan (outcom). Daarom dienen naast het vastleggen van kwantitatieve gegevens ook de gegevens te worden geregistreerd die inzage geven in de kwaliteit van de handhaving, zoals soort overtreding, handhavingstraject, doorlooptijden, recidive etc.

Alle gegevens over uitgevoerde taken in het kader van dit handhavingsprogramma worden geregistreerd in een geautomatiseerd bestand (Corsa vastgoedmodule).

Door de resultaten te monitoren en te evalueren kan worden bepaald of er na verloop van tijd vooruitgang wordt geboekt en of doelen moeten worden bijgesteld.

Door middel van periodieke rapportages zal verantwoording worden afgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. Elk jaar wordt er een jaarverslag Handhaving gemaakt waarin het college verantwoording aflegt over de uitgevoerde handhavingstaken.

Wekelijks bepaalt de toezichthouder of alle werkzaamheden zoals zijn aangegeven in het uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd. Eventuele knelpunten bespreekt hij met de coördinator handhaving. De coördinator handhaving bespreekt maandelijks met het afdelingshoofd de eventuele knelpunten.

Iedere toezichthouder bespreekt minimaal 4x per jaar de voortgang van de aan hem toegekende taken in het individuele werkoverleg met de coördinator handhaving.

De coördinator stelt samen met de toezichthouders het jaarverslag op. Doel van dit jaarverslag is om voor het komende jaar het uitvoeringsprogramma bij te stellen, eventuele beleidsmatige aanpassing door te voeren en om het jaarverslag handhaving zo compleet mogelijk aan te bieden, daarbij dient dit jaarverslag aan de Gemeenteraad aangeboden te worden ter verantwoording. In overleg met communicatie wordt het jaarverslag gepubliceerd.

Met de uit het registratieprogramma verkregen gegevens kunnen de doelstellingen worden geformuleerd voor volgende uitvoeringsprogramma's (evaluatie en toetsing aan en bijstellen van beleid). Na verloop van enkele jaren kan dan mogelijk ook een uitspraak worden gedaan over de effectiviteit van het handhavingsprogramma.

Te monitoren gegevens:

- Aantal gecontroleerde vergunningen.
(toezicht, hercontrole, controles n.a.v. vooraankondiging of dwangsom, vooraankondiging, dwangsommen, procedures bij BBC, rechtbank en Raad van State).
- Aantal gecontroleerde meldingen.
(toezicht, hercontrole, sanctiecontroles, vooraankondiging, sanctiemiddelen, procedures bij BBC, rechtbank en Raad van State).
- Overzicht uitgevoerde controle taken op grond van Ruimtelijke ordening, bouwen, brandveiligheid, milieu en APV.
(controles, hercontrole, sanctiecontroles, vooraankondiging, sanctiemiddelen, procedures bij BBC, rechtbank en Raad van State).
- Keuringen en documenten van installaties (tanks, blusinstallaties, CPR-opslagen etc)
- Aantal en soorten overtredingen (naleefgedrag);
- Overzicht behandelde klachten.
- Voortgang van handhavingsprocedures.
- Voortgang van werkplannen afdelingsbreed en per medewerker.
- Tijdbesteding i.v.m. kengetalontwikkeling
- Doorlooptijden van de processen
- Indeling in koploper, gemiddeld en achterblijver

Het is belangrijk dat gegevens in Corsa over handhavingszaken goed worden geregistreerd en onderhouden. Iedere toezichthouder is er verantwoordelijk voor dat de juiste gegevens in Corsa worden opgenomen naar aanleiding van uitgevoerde controle- en toezichtsbezoeken.

7. PLANNING WERKZAAMHEDEN 2014

7.1 Algemeen

De planning van de werkzaamheden wordt opgesteld aan de hand van de kaders gesteld in deel 1 van het Handhavingsprogramma.

Per kleurspoor wordt aangegeven welke werkzaamheden worden uitgevoerd.

Wanneer bij het vaststellen van het handhavingsbeleid nog andere prioriteiten worden gesteld zal het uitvoeringsprogramma op onderdelen worden aangevuld.

7.2 Afwijking van prioriteiten ten opzichte van de prioriteiten uit het beleidsplan;

Het is van belang om vast te leggen in welke volgorde zaken worden opgepakt, en welke strategie daarbij wordt gevolgd. De capaciteit die beschikbaar is voor handhaving wordt in de onderstaande volgorde ingezet.

1. Onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen.
2. Behandelen klachten / verzoeken tot handhaving;
3. Programmatisch toezicht en controle:

Onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen.

Voorrang op de prioriteiten, zoals vastgelegd in prioriteitenlijst, hebben de onomkeerbare en gevaarlijke zaken, die terstond actie vragen. Dit is nodig om zo negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken. De andere prioriteiten kunnen vaak ook op een later tijdstip worden opgepakt. Dat kunnen onomkeerbare en gevaarlijke zaken vaak niet, omdat dan het leed al is (of kan zijn) geschied.

Bij deze overtredingen geldt, dat ze moeten voldoen aan de navolgende criteria:

- er is sprake van een overtreding met een dreigende en/of onomkeerbare schade van enige betekenis;
- er is sprake van een overtreding met (dreigende) risico's voor de volksgezondheid;
- er is sprake van een overtreding die duidt op grove nalatigheid, calculerende en/of malafide instelling van de overtreder.

Concreet levert dit in elk geval de mogelijke onomkeerbare en gevaarlijke zaken op:

- a. de afgifte van gevaarlijk afval aan een niet-vergunninghouder;
- b. de opslag van gevaarlijke (afval-)stoffen zonder voorziening(en);
- c. lozen of storten van afval in bodem of oppervlaktewater;
- d. illegaal kappen van bomen of houtopstanden;
- e. onjuist verwijderen van asbesthoudende materialen;
- f. overtredingen van het Vuurwerkbesluit;
- g. overtredingen van het LPG-besluit;
- h. illegaal slopen / verbouwen van een rijksmonument;
- i. illegaal evenement;
- j. illegale sloopactiviteiten.

Klachten

Klachtenbehandeling is een onderdeel dat in veel taakvelden van het cluster handhaving naar voren komt, bijv. geluidsklachten, afvalklachten enz.

Voor het uitvoeren van de klachtenregeling wordt voor (inrichtingsgebonden) milieuklachten samengewerkt met De Roever omgevingsadvies en de Omgevingsdienst Midden- en WestBrabant. Klachten over provinciale inrichtingen en inrichtingen die onder het toezicht van de Omgevingsdienst Midden- en Westbrabant vallen worden bezocht door toezichthouders van de Omgevingsdienst Midden- en Westbrabant.

Klachten over bouwen, brandveiligheid en APV worden behandeld door toezichthouders van de gemeente Steenbergen.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de behandelend toezichthouder na intake en beoordeling van de klacht volgens de prioriteitenlijst bepaalt wat de prioriteit is voor de verdere afhandeling. Dit kan inhouden dat middels een brief de klager en veroorzaker wordt bericht handhaving op een later tijdstip wordt opgepakt.

Behandelen verzoeken tot handhaving.

De behandelend toezichthouder bepaalt na het uitvoeren van de controle volgens de prioriteitenlijst wat de prioriteit van afhandeling moet zijn. Dit kan inhouden dat middels een brief de verzoeker tot handhaving en de overtreder worden bericht dat repressieve handhaving op een later tijdstip wordt opgepakt.

Toezicht en controle taken in afwijking van het beleidsplan

De vastgestelde prioriteitenlijst is bedoeld voor het uitvoeren van de programmatische handhavingstaken. In Corsa worden projecten aangemaakt met een prioriteit. Elk project kent een projectverantwoordelijke. Binnen elk project worden taken aangemaakt die op naam van een medewerker worden gesteld. De projectverantwoordelijke is er voor verantwoordelijk dat het project wordt uitgevoerd binnen de gestelde termijnen. Hierbij wordt zoals eerder aangegeven een onderscheid gemaakt in toezicht en controle.

Onder toezicht wordt verstaan het preventieve en repressieve toezicht op verleende vergunningen, ingediende meldingen of afgegeven ontheffingen. Dit kunnen eenmalige vergunningen zijn zoals, evenementenvergunningen en omgevingsvergunningen onderdeel bouwen of vergunningen die programmatisch gecontroleerd worden zoals milieuvergunningen en vergunningen brandveiliggebruik.

Onder controle wordt verstaan de preventieve controles en repressieve vervolgacties om illegale activiteiten te beëindigen of alsnog te legaliseren.

De bezoeken die door een toezichthouder van de cluster handhaving worden uitgevoerd, zijn (zo veel mogelijk) integrale toezichtsbezoeken of controles.

Dit houdt in dat tijdens de bezoeken getoetst wordt aan de diverse van toepassing zijnde regelgeving zoals; bestemmingsplannen, milieu-, bouw- en gebruiksvergunningen, milieumeldingen, plaatselijke verordeningen.

Afhankelijk van de bevindingen wordt de afhandeling van het bezoek aan een bedrijf of locatie door de betrokken toezichthouder uitgevoerd of in overleg overgedragen aan een juridisch medewerker.

Alle overdrachtmomenten worden beschreven in de werkprocessen van cluster handhaving.

Toezicht en controle moet dus worden uitgevoerd conform de werkprocessen en de daaraan verbonden werkinstructies. Ook dienen de geautomatiseerde systemen accuraat te worden bijgehouden.

Om de voortgang van alle lopende projecten te waarborgen moeten de toezichthouders hun werkvoorraad goed beheren. De toezichthouder van het cluster RO Handhaving bepaalt wekelijks zijn/haar werkvoorraad volgens de prioriteit als volgt.

1. Klachten
2. Verzoeken tot handhaving
3. Dwangsomcontrole en bestuursdwangcontrole (lopende zaken).
4. Controle n.a.v. vooraankondiging en/of procesverbaal (BOA) (lopende zaken).
5. Hercontrole (lopende zaken)
6. Opleveringscontrole. (nieuwe zaken)
7. Toezicht/controle.(nieuwe zaken)
8. Overige controles (nieuwe administratieve- of accentcontrole etc)

Ook voor de juristen die handhavingzaken in behandeling hebben geldt dat ze de zaken met de hoogste prioriteiten als eerste op moeten pakken. Lopende zaken hebben hierbij voorrang op nieuwe zaken, tenzij het gaat om acute zaken of verzoeken tot handhaving. De juridisch medewerker bepaalt wekelijks zijn/haar werkvoorraad volgens de prioriteit als volgt.

1. rechtbank- of Raad van State procedures
2. dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
3. stilleggen bouwactiviteiten
4. behandelen zienswijze dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
5. vooraankondigingen dwangsom- en bestuursdwangbeschikkingen
6. aanschrijvingen n.a.v. hercontroles
7. eerste aanschrijvingen overtredingen
8. wrakingsbrieven

7.3 Toezicht milieuvergunningen en meldingen

Bedrijven zijn ingedeeld in milieuklasse A t/m D2. De milieuklasse houdt direct verband met de zwaarte van het bedrijf voor wat betreft de milieubelasting.

Vanaf 1 juni 2013 heeft de Omgevingsdienst Midden- Westbrabant (OMWB) een aantal taken overnemen van de gemeente. De gemeente Steenberghe behoudt wel de regie maar is verplicht om toezichthoudende taken, in het kader van milieutoezicht, onder te brengen in de OMWB. Voor ons als gemeente betekent dat de inrichtingen B2, C1, C2, D1 en D2 zullen worden ondergebracht bij de OMWB. Dit houdt in dat er in totaal 101 inrichtingen naar de OMWB gaan. Gemiddeld per jaar zullen

A	B	B1	B2	C1	C2	D1	D2
niet meldingsplichtig	Meldingsplichtig BARIM niet Basis pakket	meldingsplichtig BARIM niet basistaken pakket	meldingsplichtig BARIM wel basistakenpakket	Vergunnings plichtig (niet zijnde C2, D1, D2)	RIS inrichtingen. Deze kunnen zowel vergunningsp lichtig als meldingsplich tig zijn.	IPPC vergunning plichtig: Dit betreft zowel veehouderije n als overig IPPC bedrijven	BRZO vergunning plichtig (inclusief BRZO inspectie en onaangekondigde inspectie en afstemming met handhavingspartner s)

er 25 inrichtingen door de OMWB worden gecontroleerd.

Bedrijvenbestand

Om het bedrijvenbestand actueel te houden zal meer inspanning geleverd moeten gaan worden. De A-bedrijven hoeven zich niet te melden, maar de gemeente is wel verplicht toezicht te houden op naleving van de voorschriften en zal dus actief op zoek moeten naar dit soort bedrijven. In de totale planning zijn hier geen uren voor opgenomen in de milieugerelateerde controle taken. De inzet is afhankelijk van de prioriteit. In de wetgeving is echter al bepaald dat het bedrijven betreft die weinig tot geen milieubelasting hebben.

De bedrijven met een provinciale vergunning vallen onder het bevoegd gezag van de Provincie Noord-Brabant en worden niet door het cluster Handhaving gecontroleerd (voor milieuaspecten) en zijn dus niet in dit uitvoeringsprogramma opgenomen.

Integrale toezicht gepland per prioriteit.

Binnen elke prioriteit komen eerst de bedrijven voor toezicht in aanmerking die het langst niet zijn gecontroleerd, terugwerkend naar planning in 2013.

Het kan ook zijn dat ambtelijk is voorgesteld om prioriteit of controlepercentage aan te passen. Dit heeft dan te maken met de ambtelijke overwegingen dat een taak mogelijk te licht of te zwaar is geprioriteerd. Het kan ook zijn dat op grond van de beschikbare capaciteit wordt voorgesteld de prioriteit aan te passen.

De uiteindelijke beslissing wordt altijd genomen door het College van B&W.

Toezicht vergunning of melding Categorie D1

50% toezicht op verleende vergunningen of melding, conform frequentie voor progr. Toezicht (LPF)
10% extra integrale toezichtsbezoeken bij bedrijven per jaar. In te plannen door planner
(bijv bij achterblijvers)

Toezicht vergunning of melding Categorie C2

Dit betreft een prioriteit hoog met een toezichtpercentage van 75% volgens de MAM.

Voor dit jaar is de toezichtstaak ondergebracht bij de OMWB. De frequentie van progr. Toezicht (LPF) wordt gehanteerd op 75% van de verleende vergunningen. Dit betekent dat een inrichting 2x per 3 jaar wordt gecontroleerd. De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven 2x per jaar bezocht en is een goed handhavingsniveau bereikt.

Toezicht vergunning of melding Categorie C1

Dit betreft een prioriteit hoog met een toezichtpercentage van 75% volgens de MAM.

Voor dit jaar is de toezichtstaak ondergebracht bij de OMWB. De frequentie van progr. Toezicht (LPF) wordt gehanteerd op 50% van de verleende vergunningen of meldingen. Dit betekent dat een inrichting 1x per 2 jaar wordt gecontroleerd. De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven ook 1x per 2 jaar bezocht en is een goed handhavingsniveau bereikt.

Toezicht vergunning of melding Categorie B2

Voor dit jaar is de toezichtstaak ondergebracht bij de OMWB. De frequentie van progr. Toezicht (LPF) wordt gehanteerd op 20% van de verleende vergunningen of meldingen. Dit betekent dat een inrichting 1x per 5 jaar wordt gecontroleerd. Sinds 2012 worden dit soort bedrijven 1x per 4 jaar bezocht. Er is gebleken dat de bezochte bedrijven wel overtredingen hebben maar dat deze snel opgelost worden. Als deze lijn zich blijft doorzetten dan kan er gesproken worden van een adequaat handhavingsniveau. Echter dit zal duidelijk worden in 2014.

Toezicht vergunning of melding Categorie B1

Dit betreft een prioriteit gemiddeld met een toezichtpercentage van 50% volgens de MAM. Voor dit jaar is de toezichtstaak op 14% van de verleende vergunningen of meldingen gezet. Sinds 2012 worden dit soort bedrijven 1x per 4 jaar bezocht. Er is gebleken dat de bezochte bedrijven wel overtredingen hebben maar dat deze snel opgelost worden, daarom is er nu voor gekozen om de frequentie terug te brengen naar 1x per 7 jaar.

Toezicht vergunning of melding Categorie B

Dit betreft een prioriteit gemiddeld met een toezichtpercentage van 50% volgens de MAM. Voor dit jaar is de toezichtstaak op 20% van de verleende vergunningen of meldingen gezet. Dit soort bedrijven worden 1x per 5 jaar bezocht. Er is gebleken dat de bezochte bedrijven wel overtredingen hebben maar dat deze snel opgelost worden. Als deze lijn zich blijft doorzetten dan kan er gesproken worden van een adequaat handhavingsniveau. Echter dit zal duidelijk worden in 2014.

Toezicht vergunning of melding Categorie A

Dit betreft een prioriteit laag met een toezichtpercentage van 25% volgens de MAM. Voor dit jaar is de toezichtstaak op 10% van de verleende vergunningen of meldingen gezet. De afgelopen jaren zijn dit soort bedrijven elke 10 jaar bezocht en is een adequaat handhavingsniveau bereikt

Aantallen uit te voeren milieutoezicht
zie bijlage controleprogramma milieu 2014

7.4 Controle milieutaken

Illegale zaken kunnen op verschillende wijze worden gesignaleerd bijvoorbeeld door ingekomen surveillance, bouwaanvragen, verhuisberichten of advertenties.

In het belang van integrale handhaving is het belangrijk ook aan deze zaken aandacht te besteden, bijvoorbeeld in verband met (inventarisatie) bestemmingsplannen. In de toekomst wordt deze taak nog belangrijker, want de categorie A inrichtingen volgens het Barim zijn niet meer verplicht zich te melden, maar moeten wel de algemene voorschriften naleven.

Om het bedrijvenbestand te actualiseren en actueel te houden wordt door middel van gevelcontroles inventarisaties uitgevoerd. Indien beschikbaar kunnen hiervoor ook stagiaires ingezet van de opleiding milieutoezicht.

7.5 Bouwtoezicht

Bij alle toezichtstaken op bouwvergunningen is door kengetallen berekend hoeveel uur er moeten worden uitgevoerd. Voor alle toezicht op bouwvergunningen geldt dat indien er problemen zijn in overleg met het coördinator extra toezichtsbezoeken kunnen worden gepland.

De hier beschreven strategie voor toezichtsbezoeken is een voorlopige strategie. Er zijn modellen in ontwikkeling voor het bepalen van de bezoekstrategie tijdens de bouwperiode. Een goed voorbeeld hiervan is het BWT protocol van de BWT-vereniging. Dit protocol wordt ook door de VROM-inspectie goed gewaardeerd.

Toezicht verleende reguliere omgevingsvergunningen (onderdeel bouw)

Bouwvergunningen tot een bedrag van € 50.000,-- krijgen minimaal 2 controle momenten. Bouwvergunningen vanaf € 50.000,01 tot en met € 250.000,-- krijgen minimaal 3 controle momenten en alle bouwvergunningen vanaf € 250.000,01 en hoger krijgen minimaal 4 controle momenten. De controles dienen bij voorkeur plaats te vinden op momenten dat veiligheidsaspecten controleerbaar zijn. Bij gebouwen met publieks of andere bijzondere functie naar belang extra toezicht toevoegen. Altijd een opleveringscontrole en toezicht bij klachten en verzoeken tot handhaving.

Toezicht op sloopvergunningen.

25 % toezicht op verleende vergunningen.

Toezietsbezoeken afhankelijk van grote sloop en duur werkzaamheden.

Toezicht op sloopmeldingen.

25 % toezicht op sloopmeldingen.

Aantallen uit te voeren Bouw en RO-toezicht

toezicht verleende bouwvergunning	163
toezicht op sloopvergunningen met en zonder asbest	39
toezicht op sloopmeldingen met asbest	118
toezicht op ontheffing bestemmingsplan	4
toezicht op aanlegvergunning	2
toezicht en controle op rijks- en gemeentelijk monument	2

7.6 Ruimtelijke ordening / (illegaal) bouwen

Controle op illegaal bouwen en/of het controleren van bestemmingsplannen wordt uitgevoerd door cluster handhaving. Voor deze taak zijn in het afwegingsmodel specifieke handhavingstaken opgenomen zoals controle op illegale activiteiten buitengebied en controle op illegaal (ver)bouwen van panden.

7.7 Toezicht en controle brandveilig gebruik

Bedrijven zijn nu ingedeeld in klasse brandveiliggebruik 1 t/m 4 (Categorie aanduidingen conform RO). De klasse houdt direct verband met het gebruik van het pand en de aanwezige personen. Deze klasse zijn in europees verband tot stand gekomen.

In het nieuwe Besluit brandveilig gebruik gebouwen is een indeling in A, B of C locaties opgenomen (zie bijlage).

A locaties zijn niet meer vergunning of meldingplichtig. Ze moeten wel voldoen aan de algemene voorschriften van het besluit.

B locaties zijn meldingplichtig

C inrichtingen zijn vergunningplichtig

Om het bedrijvenbestand actueel te houden zal meer inspanning geleverd moeten gaan worden. De A-locaties hoeven zich niet te melden, maar de gemeente is wel verplicht toezicht te houden op naleving van de voorschriften en zal dus actief op zoek moeten naar dit soort bedrijven. In de totale planning zijn hier geen uren voor opgenomen in de gerelateerde controle taken.

Voor dit uitvoeringsprogramma wordt voorlopig uitgegaan van de volgende percentages voor toezicht. Elke nieuwe vergunning of melding wordt gecontroleerd middels een opleveringscontrole en diverse bouwkundige controles. Een opleveringscontrole is altijd een volledige controle van voorzieningen, installaties, gebruiksvoorschriften en bouwkundige aspecten. Verder worden er tijdens de uitvoering van de bouw diverse bouwkundige controles uitgevoerd met betrekking tot brandveiligheid. Voornoemde controles vinden altijd integraal plaats met het team Bouw- woningtoezicht. Tijdens de volgende programmatische controles behoeft dan alleen nog te worden gecontroleerd op de gebruiksvoorschriften.

Toezicht vergunning of melding brandveiliggebruik Categorie 4
100 % toezicht op verleende vergunningen of melding

Toezicht vergunning of melding brandveiliggebruik Categorie 3
50% toezicht op verleende vergunningen of melding

Toezicht vergunning of melding brandveiliggebruik Categorie 2
50 % toezicht op verleende vergunningen of melding

Toezicht vergunning of melding brandveiliggebruik Categorie 1
50 % toezicht op verleende vergunningen of melding

In 2014 worden wederom door cluster handhaving een aantal projecten uitgevoerd op het gebied van brandveiligheid zoals de controles van zorginstellingen, horeca met carnaval en kerstmis en op het gebruik van het pand en het aanbrengen van versieringen.

Voor het uitvoeren van controletaken brandveiligheid is voor de toezichthouder brandveiligheid 1200 uur beschikbaar.

7.8 Algemene plaatselijke verordening (APV) en bijzonder wetten.

Toezicht en controle in dit taakveld is in twee stukken te verdelen. Het toezicht op de verleende vergunningen en meldingen krachtens de APV en het toezicht in de openbare ruimte.

Toezicht op vergunningen en meldingen

Op grond van de APV worden vergunningen verleend. Dit kunnen vergunningen zijn met een eenmalig karakter of doorlopend voor meerdere jaren. Eenmalige vergunningen zijn o.a. evenementenvergunningen, loterijvergunningen etc. Doorlopende vergunningen zijn terrasvergunningen en standplaatsvergunningen.

Afhankelijk van de prioriteit vindt toezicht plaats. Na verloop van de instandhoudingstermijn van de vergunning wordt de vergunning als historisch beschouwd en zo in het computerprogramma opgenomen. Vergunningen die voor meerdere jaren kunnen worden afgegeven, zoals terrasvergunningen, worden programmatisch ingepland.

Voor de evenementenvergunningen is een aparte strategie uitgezet. Er vindt voor aanvang een controle plaats waarbij de nulsituatie van de omgeving / gebouw wordt vastgelegd. Tijdens het evenement vindt een toezichtsbezoek plaats om te controleren op het naleven van de voorschriften. Na afloop van het evenement vindt een eindcontrole plaats om vast te stellen of alles weer in de oorspronkelijke staat is gebleven of hersteld.

In 2014 is er beperkte capaciteit om ook evenementen die in weekenden plaatsvinden te controleren, dit zal voornamelijk uitgevoerd worden door de politie in samenwerking met de BOA.

Toezicht in de openbare ruimte

Er is één toezichthouder/BOA die zich specifiek bezighouden met toezicht openbare ruimte (afval, hondenpoep, stallen caravans etc) en klachtenafhandeling. Veel taken in het kader van de APV worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de politie. Deze toezichthouder/BOA houden toezicht op de taken die te maken hebben met de openbare ruimte.

Taken in het kader van openbare orde behoren niet tot de taken van de toezichthouders. Zij zijn hierop niet toegerust en beschikken niet over de benodigde bevoegdheden (geweldsinstructie) zoals de politie. Sommige taken zijn daarom specifiek een taak die uitgevoerd moet worden door de politie, denk bijvoorbeeld aan toezicht op openbare dronkenschap.

Toezicht en controle op de APV taken zal worden uitgevoerd tijdens algemene controlerondes door de gemeente Steenbergen. De resultaten hiervan worden opgenomen in het geautomatiseerde bestand Corsa.

In de onderstaande tabel is het aantal geschatte toezichtsbezoeken aangegeven.

Aantal geplande toezichtsbezoeken APV/bijzondere wetten	
toezicht op vergunning voor voorwerpen/stoffen op, aan/boven weg (terras, uitstalbord)	20
toezicht op ontheffing geluidhinder	29
toezicht op vergunning voor evenement	20
toezicht op melding opslag meststoffen tussen 1 en 10 m ³	4
toezicht op melding evenement	9
toezicht op vergunning aanleggen of veranderen van een weg	8
toezicht op collectevergunning	5
toezicht op vergunning voor het maken of veranderen van een uitweg	8
toezicht op ontheffing parkeren reclamevoertuig	12
toezicht op snuffelmarktvergunning	2
toezicht standplaatsvergunning apv	13
toezicht op kennisgeving betogingen	0
toezicht op kapvergunning	3
toezicht op reclamevergunning	12
toezicht op ontheffing parkeren of rijden door groenvoorziening en natuurgebied	0
toezicht op standplaatsvergunning ww	2
toezicht op speelautomatenaanwezigheidsvergunning	1
toezicht op ontheffing parkeren groot voertuig	3
toezicht op exploitatievergunning horecabedrijf	28
toezicht op vergunning exploitatie speelgelegenheid	0
toezicht op exploitatievergunning seksinrichting	0
toezicht op prijsvraagvergunning	0
toezicht op kansspelvergunning, waarde lager dan eur.4500	0
toezicht op ontheffing plaatsen recreatievoertuig op de weg > 3dagen	12
toezicht en controle op gebruiksvergunning inrichting niet zijnde bouwwerk	1
toezicht op kennisgeving incidentele festiviteiten	3
toezicht op verkoopvergunning vuurwerk	8
toezicht op vroegtijdig afsteken van vuurwerk	16

Voor controle taken in het kader van APV/ bijzondere wetten is 1700 uur beschikbaar.

7.9 Handhaving Bouwstoffen

Toezicht op toepassing van het bouwstoffen is een taak van de gemeente.

Met betrekking tot handhaving van bouwstoffen zijn er verschillende stromen.

1. Reguliere meldingen.
2. Eerste toezicht tijdens toepassing.
3. Het toezicht op naleving van de voorschriften van het Bouwstoffenbesluit na de oplevering van het werk gedurende de jaren dat het werk ongewijzigd blijft.
4. Handhaven illegaal toegepaste bouwstoffen.

Reguliere meldingen / toepassing

Meldingen worden door bedrijven die secundaire bouwstoffen gaan toepassen ingediend.

Bij alle nieuwe bouwwerken waar het vermoeden bestaat dat secundaire materialen kunnen worden gebruikt, wordt na de beoordeling door welstand een meldingsformulier bouwstoffen toegezonden (preventieve handhaving).

Periodieke controles

De controle op aangebrachte materialen met de daarbij behorende voorzieningen en keuringen is een taak van de cluster handhaving.

Bij toepassingen van categorie 2 en bijzondere categorieën bouwstoffen moet periodiek controle plaats vinden op de isolerende maatregelen en verwijderingsplicht bij beëindiging van "het werk". Het betreft administratieve controles en in voorkomende gevallen kan een controlebezoek noodzakelijk zijn.

7.10 Kleine ergernissen

Er zijn twee toezichthouders / BOA's die direct te maken heeft met het toezicht in de openbare ruimte. Hij houdt zich bezig met controle en toezichtstaken op het gebied van hondenpoep, zwerfvuil, afval, uitstallingen etc.

Eén van de prioriteiten is het toezien op de uitvoering van het hondenpoepbeleid.

7.11 Naam, adres en huisnummering

Bij alle acties die door handhaving worden uitgevoerd is het belangrijk om de NAW gegevens van de betreffende locatie goed te controleren. Het komt regelmatig voor dat verkeerde namen of huisnummers worden opgegeven. Indien tijdens het controleren op de NAW gegevens onrechtmatige zaken worden geconstateerd, wordt contact opgenomen met contactpersonen van de gemeentelijke basis registratie en toekenning huisnummers.

7.12 Projecten

Naast de reguliere toezichts- en controle taken worden jaarlijks ook enkele specifieke projecten uitgevoerd. Deze projecten worden zoveel mogelijk binnen de reguliere taken gepland zodat er geen extra capaciteit voor nodig is.

Het kan zijn dat voor het uitvoeren van speciale projecten extra middelen nodig zijn. Deze projecten vallen buiten dit uitvoeringsprogramma. Voor elk project wordt een projectplan gemaakt. Wanneer extra middelen nodig zijn zal dit in het projectplan worden opgenomen. Indien nodig zal dit bestuurlijk worden voorgelegd.

De projecten zijn:

- Afvalscheiding;
- Hondenpoep;
- parkeerexcessen;
- Asbest;
- Voortijdig afsteken van vuurwerk.

8. OPLEIDINGEN

Een belangrijk onderdeel om kwalitatief goed te kunnen handhaven is het opleidingsniveau van alle medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van handhaving.

Om het kennisniveau op peil te houden of te brengen is het soms noodzakelijk om cursussen, seminars of opleiding te volgen. Daarnaast kunnen er ook wensen zijn om opleidingen te volgen in het kader van persoonlijke ontwikkeling. In het jaargesprek zullen deze wensen worden geïnventariseerd.

Aandachtspunten hierbij zijn:

Opleidingen en implementatie nieuwe wetgeving

Verplichte periodieke opleidingen (BOA en BHV)

Opleidingen voor rampenbestrijding

Opleidingen naar aanleiding van startgesprekken

9. NIEUWE DRANK- EN HORECAWET

Op 1 januari 2013 is de nieuwe Drank- en horecawet in werking getreden.

Deze wet geeft, naast de bestaande regels die grotendeels van kracht blijven, nieuwe mogelijkheden om alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan.

Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat alcoholgebruik onder jongeren tot 23 jaar leidt tot forse schade, omdat de hersenen bij deze groep nog in ontwikkeling zijn. Ook is fors alcoholgebruik, zeker in groepsverband, regelmatig de oorzaak van vandalisme en ander overlastgevend gedrag in het openbaar gebied.

De belangrijkste in het oog springende nieuwe maatregel van de wet is de zelfstandige strafbaarstelling van jongere onder de 16 jaar die alcoholhoudende drank koopt of in de openbare ruimte bij zich heeft. Die leeftijd zal per 1 januari 2014 worden verhoogd naar 18 jaar.

Nieuw is ook dat de wet de gemeenteraad verplicht tot het vaststellen van een verordening die regels stelt met betrekking tot de verkoop van alcoholhoudende drank door paracommerciële instellingen.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet is de gehele uitvoering van de wet opgedragen aan de gemeenten. De burgemeester is bevoegd gezag. De effecten van alcoholbeleid overschrijden vaak gemeentegrenzen en gemeenten hebben in veel gevallen te maken met dezelfde problematiek.

Daarom hebben 10 gemeenten in West-Brabant voor de implementatie van wet de samenwerking opgezocht. In eerste instantie op schaal van de 8 gemeenten van het politiedistrict "De Markiezen". Etten-Leur en Zundert zijn later aangesloten.

Inhoud regels/beleid

Op horeca-inrichtingen waar alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse wordt verstrekt, zijn de bepalingen van de Drank- en Horecawet van toepassing. Horecabedrijven dienen te beschikken over een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet; hetzelfde geldt voor slijterijen. Supermarkten mogen, behoudens sterke drank, zonder vergunning alcoholhoudende dranken verkopen (bier, wijn et cetera), maar dienen zich daarbij wel aan de Drank- en Horecawet te houden. Op grond van de Drank- en Horecawet kunnen maatregelen worden genomen tegen overtredingen van de wet of vergunningvoorwaarden. De burgemeester is in beginsel het bevoegde bestuursorgaan. Zij kan een vergunning intrekken of schorsen, een last onder bestuursdwang of dwangsom opleggen, een inrichting (tijdelijk) sluiten, bezoekers laten verwijderen en een bestuurlijke boete opleggen. In het Alcohol- en horecasanctiebeleid Gemeente Steenberghe wordt beschreven hoe de burgemeester toezicht houdt op naleving en wanneer zij welke sanctie oplegt bij de vaststelling van overtredingen.

Toezichtstrategie

In de toezichtstrategie is vastgelegd welke vormen van toezicht worden onderscheiden en wat de basiswerkwijze daarbij is. Het gaat hierbij om het observeren en constateren van het wel of niet voldoen aan de regels. Het toezicht wordt onderscheiden in actief toezicht en passief toezicht. Actief toezicht vindt planmatig plaats en komt tot uiting in routinematig toezicht en projectmatig toezicht. Passief toezicht vindt plaats naar aanleiding van klachten, meldingen, calamiteiten en handavingsverzoeken. Deze kunnen van zowel burgers als organisaties of overheidsinstanties afkomstig zijn. De toezichtstrategie geeft helderheid in de verschillende toezichtsvormen die bij de handhaving Horeca worden toegepast. Daarbij wordt tevens eenduidigheid in de basiswerkwijze per toezichtsvorm aangebracht.

De aantallen controles op jaarbasis, verdeeld over de diverse vormen van toezicht, zijn variabel en worden daarom jaarlijks in het handhavingsprogramma opgenomen. Om effectief te werk te gaan, is het nodig om verschillende vormen van toezicht te hanteren. Het toezicht wordt gedifferentieerd en gecombineerd uitgevoerd, onder andere op grond van kenmerken van de onder toezicht staande locatie en de handhavinghistorie. De controlebezoeken kunnen aangekondigd en onaangekondigd plaatsvinden.

Bij de handhaving van de regels op het gebied van horeca worden de onderstaande vormen van toezicht toegepast. Per toezichtmethode is aangegeven of deze het meest geschikt zijn voor locatiegericht (gerichte inspecties van vooraf bekende locaties) of gebiedsgericht (toezicht in een bepaald gebied) toezicht.

9.1 TE CONTROLEREN OBJECTEN IN 2014 IHKV NIEUWE DRANK- EN HORECAWET

4711	5211	Supermarkten; niet-gespecialiseerde winkels waarbij food overheerst	
4725	5225	Winkels in dranken (geen zuivel)	4
47299	52274	Winkels gespecialiseerd in overige voedings- en genotmiddelen neg	
4730	5050	Benzinestations	
55101	55101	Hotel-restaurants	1
55102	55102	Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden	1
55201	5523	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen	
55202	5521	Jeugdherbergen en vakantiecampen	
5530	5522	Campings	1
5590	5523	Overige logiesverstrekking	1
56101	55301	Restaurants	16
56102	55302	Cafetaria's, lunchrooms, snackbars, eetkramen ed	17
56103	55303	IJssalons	
5621	5552	Eventcatering (Let op = evenementen)	
5629	5551	Kantines en contractcatering	36
5630	5540	Drinkgelegenheden	19
90041	92321	Theaters, schouwburgen en concertgebouwen	
90042	92322	Evenementenhallen	2
92009	92721	Exploitatie van amusements- en speelautomaten	
93111	92611	Exploitatie van zwembaden	
93112	92612	Exploitatie van sporthallen, sportzalen en gymzalen	
93113	92613	Exploitatie van sportvelden	
93119	92614	Exploitatie van overige sportaccommodaties	
93121	92621	Veldvoetbal	
93122	92622	Veldsport (in teamverband beoefend; geen voetbal)	
93123	92623	Atletiek	
93124	92624	Tennis	
93125	92625	Paardensport, inclusief maneges	
93126	92626	Wielersport	
93128	92628	Wintersport	
93129	92629	Overige buitensport	
9313	9304	Fitnesscentra	
93141	92631	Individuele zaalsport	
93142	92632	Zaalsport in teamverband	

93143	92633	Kracht- en vechtsport	
93144	92634	Bowlen, kegelen, biljarten ed	
93146	92653	Sportscholen	
93149	92636	Overige binnensport	
93151	92641	Zwem- en onderwatersport	
93152	92642	Roei-, kano-, zeil- en surfsport ed	
93192	92723	Hengelsport	
93194	92654	Supportersverenigingen (sport-)	
93195	92655	Organiseren van sportevenementen	
93199	Leeg	Overige sportactiviteiten n.e.g.	
93211	92332	Pret- en themaparken	
Leeg	Leeg	Geen code	

Het Brabantse Alcohol en horecasanctiebeleid vormt de basis voor de sanctiestrategie die wordt voorgesteld door de samenwerkende gemeenten. Na het constateren van een overtreding wordt de daarin vastgelegde sanctiestrategie toegepast.

De strategie deelt overtredingen op in 3 categorieën met elk hun eigen aanpak. Bij overtredingen in categorie 0 en 1 wordt in de regel geen waarschuwing gegeven. Bij categorie 0 wordt er vanwege het spoedeisend belang zo nodig direct opgetreden en bij categorie 1 wordt in de regel eerst nog de mogelijkheid geboden zienswijzen in te dienen tegen het voornemen tot optreden.

Het kan voorkomen dat voor bepaalde feiten meerdere sancties mogelijk zijn. In die gevallen gaat de zwaarste bestuurlijke sanctie voor en wordt deze in ieder geval opgelegd. Daarbij kunnen meerdere, lichtere sancties worden opgelegd. Het stapelen van sancties is, behoudens enkele wettelijke uitzonderingen, toegestaan.

Als sprake is van bijzondere omstandigheden, kan afgeweken worden van de sanctiestrategie. De sanctie die het beste past om het gestelde doel te bereiken wordt toegepast. Zo kan bijvoorbeeld toch eerst nog een waarschuwing worden gegeven of het geven van een waarschuwing juist achterwege worden gelaten. Het doel van handhaving is immers het bevorderen van naleefgedrag. In sommige gevallen kan een (kleine) afwijking van het stappenplan leiden tot een beter resultaat, namelijk het beëindigen van de overtreding en het voorkomen van toekomstige overtredingen. Hierbij moet ook gedacht worden aan die gevallen waarin de omstandigheden van het geval de situatie bijzonder urgent dan wel in het geheel niet urgent maken. Zo kunnen argumenten als veiligheid of omstandigheden als grote drukte een afwijking van deze strategie noodzakelijk maken. Aan afwijkingen gaat een goede belangenafweging vooraf en is in het bijzonder oog voor proportionaliteit. Elke afwijking wordt gemotiveerd.

Het uitgangspunt is dat alle overtredingen van wet- en regelgeving door middel van handhaving tot beëindiging worden gebracht. Er worden in de gemeente geen overtredingen gedoogd. Echter, soms is er sprake van zeer bijzondere omstandigheden en dan kan het noodzakelijk en gerechtvaardigd zijn, dat tijdelijk van bestuursrechtelijk handhavend optreden wordt afgezien. De sanctiestrategie is uitgewerkt in een sanctietabel die als bijlage bij het beleid is gevoegd.

Regionale samenwerking (BOA poule)

In regionaal verband wordt gekeken naar manieren om samen te werken om zo kennis en capaciteit die regionaal beschikbaar is beter in te zetten. Een van de mogelijkheden die wordt bekeken is een regionale poule van Boa's die op elkaars grondgebied controles kunnen uitvoeren. Dit heeft als grote voordeel dat de slagkracht van elke gemeente wordt vergroot. Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn: nut en noodzaak, kosten, invulling, verantwoording en aansturing.

Bijlagen

TAKEN PER TOEZICHTHOUDER

Taken per functie

Toeziçthouder taakaccent milieu (Contract)

- Plannen toezichtstaken milieutoezicht
- Uitvoeren integraal toezicht taakaccent milieu
- Beperkt behandelen klachten
- Specialist op gebied van milieugerelateerde zaken
- Toeziçthouder bij (milieu)calamiteiten

Toeziçthouder taakaccent Bouwen

- Uitvoeren toezicht verleende omgevingsvergunningen
- Toeziçthouder bij calamiteiten
- Uitvoeren projecten (o.a. handhaving buitengebied)

Handhaver RO/BOA

- Plannen toezichtstaken bouwtoezicht
- Uitvoeren integrale controles ruimtelijke ordening
- Uitvoeren projecten (o.a. covenant horeca, handhaving buitengebied)
- Buitengewoon opsporingsambtenaar BOA (Domein 1)
- Rijksmonumenten
- Overleggen over woonwagencentra
- Behandelen klachten (melddesk ed)
- Uitvoeren toezicht APV/Bijzondere wetten
- Uitvoeren controles op aanlegvergunningen

Toeziçthouder taakaccent Brandveiligheid / Milieu / APV (36 uur)

- Uitvoeren integraal toezicht verleende vergunningen/meldingen brandveilig gebruik gebouwen
- Uitvoeren integraal toezicht evenementen
- Trekker projecten brandveiligheid (controles Kerst en Carnaval)
- Uitvoeren projecten (o.a. handhaving buitengebied, ed)
- Behandelen klachten brandveiligheid
- Uitvoeren toezicht vuurwerkbesluit

Toeziçthouder taakaccent APV / milieu (36 uur)(Domein 1)

- Uitvoeren integraal toezicht APV vergunningen (evenementen, uitstallingen, terrassen, stookcontheffingen, speelautomaten etc.)
- Uitvoeren projecten
- Contactpersoon wijkagentenoverleg
- Toezicht horecasluitingstijden
- Behandelen klachten
- Buitengewoon opsporingsambtenaar BOA (Domein 1)
- Toezicht op afvalinzameling en scheiding
- Uitvoeren toezicht Hondenpoepbeleid

URENVERDELING CLUSTER HANDHAVING/BWT

Begroting uren 2014

Coördinator Handhaving

800 uur Handhaving (RO en Milieu e.a) - integrale hh / beleid / uitvoering / verslag / BOA

50 uur Milieubeheer - controles en 1^{ste} hercontroles

150 uur Milieubeheer - klachtenbehandeling

415 uur Beleid - maken van beleidsstukken

Juridisch beleidsmedewerker handhaving

700 uur Handhaving (RO en Milieu e.a) - integrale hh / beleid / uitvoering / verslag

Brandpreventiemedewerker

800 uur Preventie/Pro-actie - Controle bestaande gebruiksvergunningen

100 uur Preventie/Pro-actie - Overige preventiecontroles (bwt)

180 uur Bouw- en Woningtoezicht - Bouwcontroles

160 uur Milieubeheer - Controle RIS-bedrijven (veiligheid)

BOA

1700 uur Handhaving (RO en Milieu e.a) - integrale hh / uitvoering / strafrechtelijke verbalisering Apv / verslag / mulderfeiten

Toezichthouder Ruimtelijke Ordening

1100 uur Handhaving (RO en Milieu e.a) - integrale hh / uitvoeren controles nav klachten, meldingen / vrije surveillance / verslag / strafrechtelijke verbalisering Apv

Toezichthouder taakaccent Bouwen

1300 uur Bouw- en Woningtoezicht - uitvoeren controles nav verleende omgevingsvergunning (bouwen/sloop met en zonder asbest)

CATEGORIE INDELING MILIEU

A : niet meldingsplichtig

B : meldingsplichtig BARIM niet basistakenpakket

B1: meldingsplichtig BARIM niet basistakenpakket

B2: meldingsplichtig BARIM wel basistakenpakket

C1: Vergunningsplichtig (niet zijnde C2, D1, D2)

C2: RIS inrichtingen. Deze kunnen zowel vergunningsplichtig als meldingsplichtig zijn.

D1: IPPC vergunningsplichtig: Dit betreft zowel veehouderijen als overige IPPC bedrijven

D2 : BRZO vergunningsplichtig (inclusief BRZO inspectie en onaangekondigde inspectie en afstemming met handhavingspartners)

RIS-bedrijven

Inrichtingen die onder de AMvB mobielbreken bouw- en sloopafval vallen.

CATEGORIE INDELING BOUW

tot € 12.500

€ 12.500,01 - € 25.000,-

€ 25.000,01 - € 50.000,-

€ 50.000,01 - € 125.000,-

€ 125.000,01 - € 250.000,-

€ 250.000,01 - € 500.000,-

€ 500.000,01 - € 1.000.000,-

€ 1.000.000,01 - € 2.000.000,-

€ 2.000.000,01 - € 5.000.000,-

€ 5.000.000,01 - € 10.000.000,-

€ 10.000.000,01 - € 20.000.000,-

€ 20.000.000,01 - € 50.000.000,-

€ 50.000.000,01 en hoger

sloopvergunningen met asbest

sloopvergunningen zonder asbest

slopmeldingen met asbest

illegale wijzigingen rijks en gemeentel.

illegale wijzigingen rijks en gem.monumenten

afwijking

aanlegvergunningen

CATEGORIE INDELING BRANDVEILIGHEID

Categorie indeling brandveiligheid

categorie 1

- meldingsplichtige locaties
 - alle locaties die niet vergunningplichtig zijn en maximaal één functie hebben.
 - alle locaties die niet onder cat. 2, 3 of 4 vallen
- industriefunctie
- kantoorfunctie
- winkelfunctie

categorie 2

- meldingsplichtige locaties
 - A. alle locaties die niet vergunningplichtig zijn, met naast de hoofdfunctie ook een ondergeschikte nevenfunctie hebben (bijv. zaal met kleine nevenruimte)
 - B. gebouwen die naar het oordeel van B&W qua gebruik gelijk te stellen zijn aan een meldingsplichtig gebouw (bijv. gymzalen met kleedlokalen en scheidrechttersruimte)
- bijeenkomstfunctie
- onderwijsfunctie
- sportfunctie
- winkelfunctie > dan 500m²

categorie 3

vergunningplichtige locaties

- vergunningplichtige locaties die niet in categorie 4 vallen
- bijeenkomstfunctie
- gezondheidsfunctie
- industriefunctie
- kantoorfunctie
- logiesfunctie
- onderwijsfunctie
- sportfunctie
- winkelfunctie

categorie 4

vergunningplichtige locaties

alleen locaties waar personen aanwezig zijn die niet of slecht gedeeltelijk zelfredzaam zijn

- woonfunctie

alleen indien het ook gebruikt wordt door meer dan 5 niet zelfredzame personen

- bijeenkomstfunctie
- crèches
- buitenschoolse opvang
- kinderopvang
- dagopvang voor personen met lichamelijke en/ of geestelijke beperking,

celfunctie

- gebouwen met cellen,

gezondheidsfunctie

- ziekenhuizen
- verzorgingshuizen
- verpleeghuizen

dagtherapie

- alle locaties waar meer dan 5 personen in medische zin gelijktijdig verzorgd worden.
- kantoorfunctie
alleen indien het ook gebruikt wordt door meer dan 5 niet zelfredzame personen en /of meer dan 5 personen jonger dan 12 jaar
- logiesfunctie
alleen indien het ook gebruikt wordt door meer dan 5 niet zelfredzame personen en /of meer dan 5 personen jonger dan 12 jaar
- onderwijsfunctie
alleen indien het ook gebruikt wordt door meer dan 5 niet zelfredzame personen en /of meer dan 5 personen jonger dan 12 jaar
- sportfunctie
alleen indien het ook gebruikt wordt door meer dan 5 niet zelfredzame personen en /of meer dan 5 personen jonger dan 12 jaar

Toelichting bij categorie indeling brandveiligheid

Voor de toepassing van de begrippen wordt voorts verstaan onder:

1. woonfunctie: gebruiksfunctie voor het wonen;
- 2.1 bijeenkomstfunctie: gebruiksfunctie voor het samenkomen van mensen voor kunst, cultuur, godsdienst, communicatie, kinderopvang, het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse en het aanschouwen van sport;
- 2.2 bijeenkomstfunctie voor kinderopvang: bijeenkomstfunctie voor het bedrijfsmatig opvangen, verzorgen, opvoeden en begeleiden van kinderen die het basisonderwijs nog niet hebben beëindigd;
- 3 celfunctie: gebruiksfunctie voor dwangverblijf van mensen;
- 4 gezondheidszorgfunctie: gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling;
- 5.1 industrie functie: gebruiksfunctie voor het bedrijfsmatig bewerken of opslaan van materialen en goederen, of voor agrarische doeleinden;
- 5.2 lichte industrie functie: industrie functie waarin activiteiten plaats vinden, waarbij het verblijven van mensen een ondergeschikte rol speelt;
- 6 kantoorfunctie: gebruiksfunctie voor administratie;
- 7 logiesfunctie: gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan mensen;
- 8.1 onderwijsfunctie: gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs;
- 8.2 onderwijsfunctie voor speciaal onderwijs: onderwijsfunctie voor het basis- of voortgezet speciaal onderwijs;
- 9 sportfunctie: gebruiksfunctie voor het beoefenen van sport;
- 10 winkelfunctie: gebruiksfunctie voor het verhandelen van materialen, goederen of diensten;
- 11.1 overige gebruiksfunctie: niet in dit lid benoemde gebruiksfunctie voor activiteiten waarbij het verblijven van mensen een ondergeschikte rol speelt.
- 11.2 overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer: overige gebruiksfunctie die bestemd is voor aankomst of vertrek van vervoermiddelen ten behoeve van weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer van personen.

ROULATIESYSTEEM VOOR HANDHAVERS (Exclusief calamiteiten)

Roulatiesysteem voor handhavers bij percelen waarmee een vaste handhavingsrelatie bestaat.

Inleiding

De gemeente Steenbergen is actief aan het handhaven op naleving van wettelijke regels. Deze controles kunnen we in twee categorieën onderscheiden:

1. controle als er geen vergunning is. Deze controles vinden plaats na eigen waarneming of na klachten van derden. Vaak is hier dan ook sprake van een overtreding van een wettelijk voorschrift.
2. toezicht op naleving vergunning/melding/ontheffing. Deze toezichtbezoeken vinden plaats direct nadat de vergunning/melding/ontheffing is verleend of op programmatische basis. Het doel van deze bezoeken is om te zien of de vergunninghouder zich houdt aan de inhoud van de verleende vergunning/melding/ontheffing. Bij constatering van een overtreding zal vergunninghouder aangeschreven worden om deze overtreding op te doen heffen.

Uit ervaring kunnen wij geconcludeerd dat er percelen in onze gemeente zijn die met terugkerende regelmaat bezocht moeten worden. Het gaat dan vaak om percelen waarbij de eigenaar veelvuldig de wettelijke voorschriften overtreedt. Deze percelen moeten over een periode van jaren gecontroleerd worden.

Om zo efficiënt en effectief mogelijk te kunnen handhaven moet er een roulatieschema opgezet worden. In dit schema moet de frequentie van roulatie en de hieraan gekoppelde voorwaarden aangegeven worden. Naast de hiervoor genoemde overwegingen om te komen tot een roulatieschema speelt ook de objectiviteit een rol. Doordat een handhaver jarenlang een vaste relatie heeft met de overtreder kan er ook een vorm van bedrijfsblindheid ontstaan.

Wie zijn er toezichthouder

Voor een gemeentelijke organisatie bestaan er een groot aantal voorschriften waarop gecontroleerd moet worden. De gemeente Steenbergen heeft er voor gekozen om zoveel mogelijk taken intern te houden. Dit neemt niet weg dat er voor enkele specifieke taken ondersteuning van derden is. Deze ondersteuning gebeurt door:

- De Roever omgevingsdienst (structureel);
- Omgevingsdienst Midden- en Westbrabant (structureel Milieuwetgeving en Awb);
- Externe bureau's op inhuurbasis (incidenteel)

De gemeente Steenbergen kent een afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling. Het cluster Handhaving maakt onderdeel uit van deze afdeling. In deze afdeling zijn de toezichthouders ondergebracht die toezicht houden op de wettelijke toezichtstaken.

Voor handhaving van bodemaspecten zal voor een deel nog gebruik worden gemaakt van de specialistische kennis van de bodemadviseur.

Een aantal bedrijven binnen de gemeente Steenbergen vallen onder het bevoegd gezag voor de milieuvergunning van Provincie Noord-Brabant. De provincie heeft een eigen bevoegdheid en regeling.

Roulatiesysteem

Zoals in de inleiding al aangegeven dient er een roulatiesysteem opgezet te worden. In dit systeem dient aangegeven te worden wanneer en hoe de overdrachtsmomenten zijn. Dit met het doel om een uniforme werkwijze na te streven.

Frequentie

Belangrijk in deze is om een balans te vinden tussen dossierkennis, objectiviteit, effectiviteit en overige factoren.

De kans dat een handhaver een band opbouwt met een bedrijf dat niet regelmatig (bijv. elke twee jaar minstens één keer) bezocht wordt, lijkt erg klein. Bij programmatisch milieutoezicht hoeft alleen bij toezicht op categorie C inrichtingen gevreesd te worden voor een te nauwe band. Voor alle overige inrichtingen geldt dat roulatie vaak al vanzelf plaatsvindt door doorstroming of verloop van personeel.

Intensiteit

Voor de frequenter gecontroleerde inrichtingen geldt vaak dat die inderdaad intensief gecontroleerd worden, waarbij per bezoek speciale aandachtspunten bestaan, specifieke milieumetingen en verdergaande administratieve controles verricht kunnen worden.

Die intensiteit heeft ook te maken met de omvang en complexiteit van de zwaardere inrichtingen. Die omvang en complexiteit vereisen een inwerktraject voor elke nieuwe handhaver, hoe vakbekwaam en ervaren die ook is.

Het kan goed zo zijn dat een nieuwe handhaver een jaar en meerdere bezoeken nodig heeft (bij voorkeur gekoppeld aan een gedegen overdracht door de vorige handhaver van die specifieke inrichting) voor een compleet beeld van alle relevante aandachtspunten.

Dat onderstreept de behoefte om zeker niet te vaak te rouleren. Gaan we uit van een gemiddeld inwerktraject van ongeveer een jaar, dan lijkt een roulatiefrequentie van eens per 5 jaar redelijk.

Samenvattend: Roulatie is van belang bij programmatische controles die vaker dan één keer per twee jaar plaatsvinden. Roulatie vindt voor de betreffende inrichtingen minstens éénmaal per 5 jaar plaats.

Dossieroverdracht

De handhaver die het dossier overdraagt moeten zorgen voor een compleet dossier. Er mogen zich geen losse stukken in het dossier bevinden, de checklisten moet zijn ingevuld en het dossier moet actueel zijn. Daarnaast dient hij te zorgen dat er ook een schema overlegd zal worden waar alle lopende en gesloten zaken die betrekking hebben op het perceel in vermeld staan. Hiermee zal bereikt worden dat er geen zaken tussen wal en schip geraken. Van het moment van overdracht zal een document gemaakt worden waar in het kort de overgedragen zaken nogmaals worden weergegeven. Dit document moet in het dossier aanwezig zijn. Ook in het geautomatiseerd bestand dient de overdracht van zaken te worden aangegeven.

Zoals aangegeven zijn er ook externe instanties die handhavende taken uitvoeren voor de gemeente Steenbergen. Met deze instanties zullen afspraken gemaakt moeten worden over de overdracht van langlopende (handhaving)dossiers. Om de uniformiteit te waarborgen geldt hiervoor dezelfde werkwijze. Dit betekent dat vanuit deze instanties ook een andere handhaver bij het perceel betrokken zal zijn.

Uitzondering

Er kunnen zich zaken voor doen die zich niet lenen voor overdracht van het dossier. Dit kan zijn als er sprake is van een relatie met meerdere wetten of op een andere manier een complexe materie vormen. Belangrijk bij deze zaken is de achterliggende kennis waarover een handhaver beschikt. Deze dossiers worden na goedkeuring van het afdelingshoofd niet overgedragen aan een andere handhaver. In het dossier zal het gemotiveerde besluit om het dossier niet over te dragen aanwezig moeten zijn.

RICHTLIJN HANDHAVING BIJ OVERTREDING DOOR DE EIGEN ORGANISATIE.

Richtlijn handhaving bij overtreding door de eigen organisatie.

Inleiding

Onderhavig protocol geeft inzicht in de wijze waarop dient te worden opgetreden indien overtredingen zijn geconstateerd die zijn veroorzaakt door de eigen organisatie. Daartoe worden de stappen beschreven met betrekking tot verslaglegging, aanschrijving en afhandeling van het geconstateerde.

Relatie kwaliteitscriteria

Met onderhavig protocol wordt ten aanzien van het optreden tegen overtredingen door de eigen organisatie invulling gegeven aan de kwaliteitscriteria 2.3 c en 4.1 a. Tevens worden met dit protocol de criteria 1.4 en 2.1 tot en met 2.5 geïmplementeerd.

Doel

Vanuit de voorbeeldfunctie en de geloofwaardigheid van de overheid is het van belang dat we ons zelf strikte aan de regels houden. Daarnaast is het van belang dat onze afdelingen/sectoren op dezelfde wijze worden behandeld als private bedrijven.

Doel van dit protocol is het vastleggen van beleidslijnen voor de wijze waarop de gemeente Steenbergen optreedt tegen overtredingen die geconstateerd zijn binnen het gemeentehuis, de gemeentewerf of aan overtredingen in het kader van het bouwstoffenbesluit. Met dit protocol wordt daarbij verder invulling gegeven aan de door de gemeente Steenbergen vastgestelde strategieën. Voor de voorbereiding en de uitvoering van de fysieke controle wordt aangesloten bij het protocol "Uitvoeren van een (her)controle".

Werkwijze

Algemene uitgangspunt bij het toezicht op de werkzaamheden/onderdelen van de eigen organisatie is dat de organisatie een voorbeeldfunctie heeft als het gaat om de naleving van de milieuwet- en regelgeving. De eigen onderdelen en werkzaamheden worden dus op dezelfde manier behandeld bij het toezicht en de handhaving als "gewone" bedrijven. Eén en ander houdt tevens in dat de toezichthouders reageren op klachten en verzoeken om handhaving die gericht zijn op de eigen onderdelen en werkzaamheden. Het toezicht en de handhaving vindt plaats conform de vastgestelde toezicht- en sanctiestrategie.

Verslaglegging van de controle

Conform het protocol "Rapportage bevindingen controle" vindt verslaglegging van de controle plaats. De correspondentie vindt plaats tussen de toezichthouder/afdelingshoofd toezichthouder en de afdeling onder wiens verantwoordelijkheid de betreffende werkzaamheden worden uitgevoerd. In de brief wordt gerefereerd aan de voorbeeldfunctie. Een afschrift van de brief wordt aan de wethouder/portefeuillehouder milieu toegezonden.

Vervolg op de controle

Geen overtreding geconstateerd

Indien geen overtredingen zijn geconstateerd tijdens het eerste controlebezoek, kan worden volstaan met het versturen van een controlebrief/verslag en het vastleggen van de controlegegevens in het dossier en het geautomatiseerde bedrijvenbestand, conform het protocol "Uitvoeren van een controle", het protocol "Rapportage bevindingen controle" en de protocollen "Beheer van informatie".

Bestuurlijke sancties

Indien overtredingen zijn geconstateerd worden afspraken gemaakt over hersteltermijnen, conform het protocol "Termijnstelling" en het protocol "Sanctiestrategie". Bestuurlijke sancties jegens eigen bedrijven en werkzaamheden worden niet opgelegd omdat er in deze gevallen sprake is van maar één

partij. Deze organisatie is zowel vergunningverlener als handhaver als beheerder van bepaalde inrichtingen. De brief waarin de beheerder van de inrichting wordt aangeschreven op het ongedaan maken van de overtredingen is dan ook geen bestuurlijke waarschuwing. Eventueel kan er aanvullend op deze aanschrijvingsbrief een overleg met wethouder, afdelingshoofd en toezichthouder volgen. Als de overtredingen na het verstrijken van de termijn niet ongedaan zijn gemaakt, is de rol van de toezichthouder uitgespeeld. Er worden dus geen bestuurlijke sancties opgelegd. Het mandaat voor de handhaving wordt voor dat specifieke geval teruggegeven aan de VROM-Inspectie en/of het Openbaar Ministerie. Het OM beslist of er handhavend dient te worden opgetreden en kan vervolgens de politie verzoeken strafrechtelijk op te treden.

Strafrechtelijke sancties

In sommige gevallen kan ook besloten worden om direct strafrechtelijk op te treden. Dit is het geval bij onomkeerbare milieuschade, recidive, opzettelijke overtreding of overtreding van een kernbepaling. Dergelijke gevallen worden direct gemeld bij het OM/de politie. Ingeval van strafrechtelijk optreden wordt proces-verbaal opgemaakt door de politie/OM. De betrokken sectordirecteur en afdelingshoofd zullen worden gehoord als verdachte en/of getuige. Het proces-verbaal wordt gezonden aan de Officier van Justitie die vervolging kan instellen.

RICHTLIJNEN HANDHAVING BIJ ANDERE OVERHEDEN

Inleiding

Het kan voorkomen dat andere overheden een handeling verricht die in strijd is met de wettelijke regelgeving. Hierbij kan gedacht worden aan overtreden van milieuregels het wijzigen van een eigendom terwijl er geen bouwvergunning is verleend. Indien dit geconstateerd wordt moet hiertegen opgetreden worden zoals bij alle overige zaken

Prioriteringsoverzicht toezicht op toestemmingen												
Kleurspoor	handhavingstaak	Toezicht op	V	G	N	F	L	I	P	Gem	K	Risico
grijs	inrichtingen legaal in werking	inrichtingen die onder het vuurwerkbesluit vallen	7	3	5	7	7	7	5	5,7	7,5	43
grijs	inrichtingen legaal in werking	Omgevingsvergunning onderdeel milieu cat. 4	7	6	5	7	6	6	4	5,4	7,5	41
grijs	vuurwerk	vergunning voor het ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk	2	3	1	4	6	5	6	4,3	7,5	33
grijs	inrichtingen legaal in werking	Omgevingsvergunning onderdeel milieu cat. 3	4	4	4	5	4	6	3	4,0	7,5	30
rood	Monumenten wijzigingen	wijzigingen rijks en gemeentelijke monumenten	2	2	4	6	8	4	3	3,9	7,5	29
paars	brandveilig gebruik gebouwen	Omgevingsvergunning / meldingen brandveilig gebruik cat.3	7	5	3	5	6	7	5	5,3	5,0	27
wit	Drank- en Horecawet	onthefing verstrekken zwak-alcoholische drank	2	4	1	3	5	5	4	3,6	7,5	27
wit	toezicht op horecabedrijven	onthefing sluitingstijd	3	3	2	4	6	5	7	4,9	5,0	24
rood	slopen	Omgevingsvergunning / melding onderdeel slopen met asbest	5	5	5	4	5	7	4	4,8	5,0	24
grijs	inrichtingen legaal in werking	RIS bedrijven	7	5	4	5	6	6	3	4,7	5,0	23
grijs	inrichtingen legaal in werking	AMVB cat. 4	6	5	4	6	5	5	3	4,4	5,0	22
paars	Brandveiligheidsverordening/brandveilig gebruik inrichtingen	tijdelijke gebruiksvergunning	4	4	2	4	3	5	6	4,4	5,0	22
wit	Drank- en Horecawet	drank- en horecawetvergunning	2	4	1	3	6	6	6	4,4	5,0	22
wit	collecteren	vergunning voor het inzamelen van geld of goederen	2	2	1	4	4	4	3	2,9	7,5	22
grijs	bescherming van het milieu	onthefing geluidhinder (bv.knalapparaat, draaiorgel)	2	3	3	4	5	4	6	4,3	5,0	22
wit	toezicht op horecabedrijven	vergunning voor het exploiteren van een horecabedrijf	3	4	2	4	6	5	5	4,3	5,0	22
rood	legale bouw	verleende omgevingsvergunning onderdeel bouwen cat.3	6	4	4	4	4	4	4	4,2	5,0	21
grijs	Besluit bodemkwaliteit	cat. 1 grond	2	2	3	3	2	2	3	2,6	7,5	19
grijs	inrichtingen legaal in werking	inrichtingen die onder de AMVB mobiel breken bouw- en sloopafval vallen	2	2	2	3	2	3	3	2,6	7,5	19
wit	terreinen	aanlegvergunningen	1	2	5	4	5	6	4	3,9	5,0	19
groen	bomenverordening	kapvergunning	3	2	7	3	3	6	3	3,7	5,0	18
grijs	inrichtingen legaal in werking	AMVB cat. 3	3	3	3	4	3	3	4	3,4	5,0	17
rood	slopen	Omgevingsvergunning / melding onderdeel sloop zonder asbest	4	4	3	3	4	4	3	3,4	5,0	17
wit	bruikbaarheid ten aanzien van de weg	vergunning voor het maken, veranderen van een uitweg	3	2	2	4	5	5	3	3,3	5,0	17
groen	bomenverordening	naleving herplantplicht	1	2	5	3	3	6	3	3,2	5,0	16
wit	standplaatsen	standplaatsvergunning	2	2	2	4	5	5	3	3,2	5,0	16
wit	Winkeltijdenwet/winkeltijdenverordening	onthefing avondwinkelenstelling	1	1	1	3	3	5	5	3,2	5,0	16
wit	Wet op de Kansspelen	speelautomaatvergunning	1	2	0	3	3	4	5	3,1	5,0	16
grijs	inrichtingen legaal in werking	Omgevingsvergunning onderdeel milieu cat. 2	2	3	3	4	2	3	3	2,9	5,0	14
grijs	inrichtingen legaal in werking	Omgevingsvergunning onderdeel milieu cat. 1	2	1	1	4	2	2	4	2,7	5,0	13
paars	brandveilig gebruik gebouwen	Omgevingsvergunning / meldingen brandveilig gebruik cat.3	7	5	3	4	6	6	5	5,1	2,5	13
paars	brandveilig gebruik gebouwen	Omgevingsvergunning / meldingen brandveilig gebruik cat.2	7	4	3	4	5	5	5	4,8	2,5	12
paars	brandveilig gebruik gebouwen	Omgevingsvergunning / meldingen brandveilig gebruik cat. 1	6	5	3	3	4	5	5	4,6	2,5	11
rood	monumenten/legale wijzigingen	legale wijzigingen rijks en gemeentelijke monumenten	4	3	4	6	8	7	2	4,2	2,5	11
rood	Vrijstellingen / ontheffing	vrijstelling/ontheffing b.p.	2	3	5	5	4	6	4	4,1	2,5	10
rood	legale bouw	verleende omgevingsvergunning onderdeel bouwen .cat.2	6	4	2	4	4	5	4	4,1	2,5	10
rood	legale bouw	verleende omgevingsvergunning onderdeel bouwen .cat.4	5	4	2	4	4	4	4	3,9	2,5	10
rood	legale bouw	tijdelijke omgevingsvergunning onderdeel bouwen	5	4	3	4	4	5	3	3,8	2,5	9
rood	legale bouw	verleende omgevingsvergunning onderdeel bouwen cat.1	6	4	2	4	4	4	3	3,7	2,5	9
wit	Marktverordening	vergunning standplaats, dagplaats of dagwerkerplaatsen	1	1	1	4	3	5	4	3,0	2,5	8
grijs	Besluit bodemkwaliteit	'schone grond'	1	1	3	2	2	2	4	2,6	2,5	6
grijs	inrichtingen legaal in werking	AMVB cat. 2	2	2	2	3	1	3	3	2,4	2,5	6
wit	Wet op de Kansspelen	kansspelvergunning lager dan 4500 euro (bingo, loterij)	1	2	1	3	3	4	2	2,2	2,5	6
grijs	inrichtingen legaal in werking	AMVB cat. 1	1	1	1	2	1	2	3	1,9	1,0	2

Prioriteringsoverzicht controle op algemeen geldende regels												
Kleurspoor	handhavingstaak	Toezicht op	V	G	N	F	L	I	P		K	Risic
wit	hondenbeleid	verbod op verontreiniging door honden in bep.gebieden/opruimplicht conform regels in APV	1	3	2	4	7	7	10	6,0	10,0	60
wit	hondenbeleid	aanlijnplicht van de eigenaar van een hond op bepaalde plaatsen (aanwijzingsbesluit b&w)	2	3	1	4	7	7	7	5,0	10,0	50
grijs	Afvalstoffenverordening	zwerfafval	2	3	4	5	4	5	7	4,9	10,0	49
grijs	inrichtingen illegaal in werking	illegale milieu-activiteiten, bedrijven	5	5	4	6	6	6	4	4,9	10,0	49
wit	hondenbeleid	verbod op het doen of laten verblijven van een hond op bepaalde plaatsen (aanwijzingsbesluit b&w)	2	2	2	4	2	6	8	4,7	10,0	47
wit	APV algemeen	CONTROLE APV ALGEMEEN	4	4	3	4	7	5	8	5,7	7,5	43
grijs	Besluit bodemkwaliteit	cat. 2 grond/avi-bodemass	4	4	5	6	4	4	3	3,8	10,0	40
rood	illegale bouwactiviteiten	Omgevingsvergunning onderdeel bouwen verplicht	5	4	4	4	4	3	4	3,8	10,0	40
wit	Wegenverkeerswet	parkeeronthefing (blauwe zone)	2	2	1	3	3	4	6	3,7	10,0	37
rood	Asbestbesluit milieubeheer/Asbestverwijderingsbesluit	naleving Asbestbesluit milieubeheer/Asbestverwijderingsbesluit	4	5	4	6	5	4	5	4,8	7,5	36
Wit	Evenementen	Vergunning organiseren evenement	3	4	2	5	6	5	4	4,1	7,5	31
wit	parkeerexcessen	onthefing voor het parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.	2	2	2	4	4	4	6	4,0	7,5	30
Rood	Illegaal wijzigen monument	Illegaal wijzigen rijks- en gemeentelijk monument	2	2	4	6	8	4	3	3,9	7,5	29
grijs	Wet bodembescherming	illegaal bodem verontreinigen of aantasten/zorgplicht	4	4	5	6	4	3	3	3,9	7,5	29
grijs	WABO	vergunningen indirecte lozingen	2	4	5	5	3	4	4	3,9	7,5	29
grijs	Lozingenbesluit bodembescherming	naleving Besluit lozing afvalwater huishoudens	2	4	4	4	3	4	4	3,7	7,5	28
wit	Drank- en horecaverordening	verlof verstrekken alcoholvrije drank	1	2	1	3	3	5	6	3,7	7,5	28
paars	brandveilig gebruik gebouwen	gebruiksverg.plichtige gebouwen zonder verg.in gebruik	8	5	3	4	6	7	5	5,3	5,0	27
paars	brandveilig gebruik gebouwen	controle op basis van Gebruiksbesluit, bestaande bouw	8	5	3	4	6	7	5	5,3	5,0	27
rood	staat open erven en terreinen	bepalingen bouwverordening	4	4	2	3	4	5	3	3,4	7,5	26
wit	beperking verkeer in natuurgebieden	onthefing fietsen in voetgangersgebied	1	2	3	4	5	4	4	3,4	7,5	26
rood	slopen	illegaal slopen	5	6	5	4	6	6	4	4,9	5,0	24
wit	bruikbaarheid ten aanzien van de weg	vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg	2	3	2	4	5	4	3	3,2	7,5	24
wit	evenementen	melding klein evenement	2	3	2	4	5	4	3	3,2	7,5	24
grijs	Afvalstoffenverordening	verbod opslag van afvalstoffen	3	3	4	5	5	5	6	4,8	5,0	24
grijs	bescherming van het milieu	kennisgeving incidentele festiviteiten	2	2	2	4	5	4	3	3,1	7,5	23
grijs	Besluit vrijst. stortverbod buiten inrichtingen/Besluit stortverbod afvalstoffen	naleving Besluit vrijst.stortverbod buiten inrichtingen/Besluit stortverbod afvalstoffen	1	2	3	4	3	3	4	3,1	7,5	23
wit	venten	ventvergunning	2	2	1	3	5	5	3	3,0	7,5	23
paars	Brandveiligheidsverordening/brandveilig gebruik inrichtingen	gebruiksvergunning inrichting niet-zijnde gebouw	4	4	3	4	4	6	5	4,4	5,0	22
rood	bestaande bouw	bouwverordening	4	4	2	5	5	6	4	4,2	5,0	21
grijs	openbare orde	kennisgeving betoging op openbare plaatsen	5	3	1	4	6	5	3	3,7	5,0	18
wit	bruikbaarheid ten aanzien van de weg	vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg	3	3	2	4	5	5	3	3,4	5,0	17
wit	verbod vuur te stoken	onthefing stookverbod	2	3	3	4	5	5	3	3,4	5,0	17
wit	snuffelmarkten	vergunning voor snuffelmarkt	2	3	2	3	4	5	3	3,1	5,0	16
wit	Winkeltijdenwet/winkeltijdenverordening	Vrijstellingenbesluit winkeltijdenwet (algemeen)	1	1	1	3	3	5	4	2,9	5,0	14
rood	bestaande bouw	ernstige strijd met welstand	1	1	1	4	4	5	3	2,8	5,0	14
rood	bestaande bouw	Bouwbesluit	5	5	2	4	4	6	4	4,2	2,5	11
rood	gebruik gebouw/bouwwerk, erven, overige gronden niet-buitengebied	bestemmingsplan(voorschriften)	3	3	4	6	6	6	3	4,1	2,5	10
rood	gebruik gebouw/bouwwerk, erven, overige gronden buitengebied	bestemmingsplan(voorschriften)	3	2	4	5	5	7	3	3,9	2,5	10
wit	Wegenverkeerswet	onthefing voor bijzondere transporten	3	3	2	3	4	4	4	3,4	2,5	9
wit	Afvalstoffenverordening	gebruik minicontainers/scheidingsgedrag	1	3	3	4	4	5	3	3,2	2,5	8
wit	Wegenverkeerswet	onthefing Wegenverkeerswet (algemeen)	3	2	1	3	2	3	4	2,9	2,5	7
wit	Winkeltijdenwet/winkeltijdenverordening	Besluit aanwijzen koopzondagen	1	1	1	4	3	6	2	2,4	2,5	6

Branches naar OMWB conform basistakenpakket

SBI-code (SBI '93)

011, 013

012 (m.u.v. 0121)

014, 020

281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 291, 292

351

371, 372, extra afv autowrak, bagger, banden, bewaar, bsa, bwv org brij, etc

151, 158

5121, 5125, 513 (m.u.v. 5135)

6312.2

7484.3

171, 172

252

9262 (m.u.v. B, C, D, F en G)

9261.2C, 9261.2D en 9261.2I

266

40F0

40A5

212

9303.3

2221, 2222 en 2223

9301.1 en 9301.2

203 en 204

267

5249

9000.1

731 en 743

7481.3

6311

8511

glastuinbouw en open teelt en

champignonkwekerijen

veehouderijen met uitzondering van

melkrundveehouderijen

loonwerkers

metaalbewerking

scheepswerven

afvalsector (opslag en be- en verwerking, inclusief autodemontage)

industriële vervaardiging van voedingsmiddelen

groothandel in voedingsmiddelen

koel- en vrieshuizen

veilingen van landbouw-, tuinbouw- en

visserijproducten

textielindustrie

kunststofindustrie (verwerking thermoplasten en polyesterhars)

schietbanen

ijsbanen en skihellingen

betonmortel- en productenindustrie, w.o.

vervaardiging cement, gips en kalk

windturbines

wkk installaties

vervaardigen papier en kartonwaren

crematoria

grafische industrie

textielreinigingsbedrijven

timmerfabrieken waar coaten plaatsvindt

chemische behandeling van natuursteen

opslag vuurwerk

RWZI's

laboratoria

fotoontwikkelcentrales

havensector

(niet-academische) ziekenhuizen



HANDHAVINGSAMENWERKING
Noord-Brabant

Zó handhaven we in Brabant

Actualisering handhavingstrategie 2010

's-Hertogenbosch – Groningen

September 2010

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Maatschappelijke positionering	3
1.2	Het belang	4
	Het belang van naleving	4
	Het belang van handhaving	4
	Het belang van zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk optreden	5
1.3	Uitgangspunten	5
	Nalevingstrategie	5
	Passende reactie	5
	Optreden tegen een andere overheid of de eigen overheid	6
	Handhaving op maat	6
	Samenloop van overtredingen	7
1.4	Bezoek de website	7
2.	De Brabantse sanctiestrategie	8
2.1	Constatering	8
	Concreet zicht op legalisatie	8
	Actief gedogen	8
2.2	Sanctiestrategie	9
	Strafrecht – bestuursrecht	9
	Recidive	10
	Bestuursrechtelijke handhaving	11
	Strafrechtelijke handhaving	13
	Integraal stroomschema	15

BIJLAGE

- Begrippenlijst**
- De nalevingstrategie**

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Maatschappelijke positionering

De overheid stelt regels aan burgers en bedrijven om bepaalde beleidsdoelen te bereiken. Het gaat bijvoorbeeld om het realiseren van een veilige samenleving, een beoogde ruimtelijke- of milieukwaliteit of bescherming van natuur, landschap, grondstoffen, e.d. De regels zijn vastgelegd in wetten of verordeningen en/of in op maat gemaakte vergunningen of toestemmingen. Regels zijn er om te worden nageleefd, als dit niet gebeurt worden de gestelde doelen immers niet bereikt.

Alle activiteiten van de overheid die er op gericht zijn om tot naleving van de vastgelegde regels te komen kunnen we vatten onder het begrip handhaving. Handhaving kan dus uit diverse handelingen bestaan.

Handhaving van het omgevingsrecht betreft een overheidstaak. De bevoegde bestuursorganen hebben de taak voor de bestuursrechtelijke handhaving te zorgen. De strafrechtelijke organen, politie en Openbaar Ministerie zorgen voor de naleving van wetten, de opsporing en vervolging van strafbare feiten en de uitvoering van strafvonnissen.

Het belang van een effectieve handhaving komt maatschappelijk nadrukkelijk in beeld als er iets mis gaat. In deze gevallen wordt er het eerst naar de overheid gekeken ook al is er sprake van een zeldzame samenloop van omstandigheden, directe schuld van particulieren of bedrijven of gewoon domme pech. De gevolgen kunnen dramatisch zijn, zoals blijkt uit enkele tragische voorbeelden van de afgelopen tien jaar: de cafébrand in Volendam, de vuurwerkramp in Enschede en de brand in een cellencomplex op Schiphol.

Burger en bedrijf moeten op een uniforme en transparante handhavingaanpak van de overheid kunnen rekenen, waarbij de overheid professioneel werkende handhavingorganisaties heeft ingericht die voldoen aan algemeen geldende kwaliteitseisen. Afstemming bij de constatering van een overtreding is nodig om tot de juiste handhavingaanpak te komen. Verder is het in het kader van rechtsgelijkheid en geloof-

waardigheid van de overheid van belang dat alle handhavingspartijen binnen de provincie Noord-Brabant op uniforme wijze handhaven. Dit betekent dat de partijen in gelijke gevallen uniform handelen en dat hun handelen transparant wordt gemaakt. Hiermee neemt de effectiviteit van de handhaving toe en wordt een betere naleving van de regelgeving ten behoeve van de bescherming van de leefomgeving bereikt.

De Brabantse handhavingstrategie geeft inzicht in afspraken, handelwijzen, afstemming en informatie-uitwisseling tussen de verschillende instanties na de constatering van een overtreding. Het is daarmee een beschrijving over de wijze waarop sanctionerend wordt opgetreden.

De handhavingstrategie is geschreven om toegepast te worden door alle toezichthoudende en opsporingsinstanties die de Bestuursovereenkomst handhaving omgevingsrecht 2007 hebben ondertekend. Dit zijn de Brabantse gemeenten, de provincie Noord-Brabant, het Openbaar Ministerie, de politie, de waterschappen, de Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Rijkswaterstaat en de VROM-Inspectie van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

1.2 Het belang

HET BELANG VAN NALEVING

Handhaving van voorschriften, vergunningen of algemene regels is handhaving van een gestelde norm. Voordat die norm tot stand kwam is er op tal van manieren commentaar, inspraak en democratische controle mogelijk geweest. En na alle afwegingen van belangen is de norm vastgelegd in een wet, verordening of besluit: een publiek contract. En zoals dat geldt bij elk contract: afspraak is afspraak en de norm staat niet meer ter discussie.

Bij het inrichten van werkplannen zal het toezichthoudend bevoegd gezag vanzelfsprekend prioriteiten stellen en meer aandacht geven aan belangrijke potentiële gevolgen en aan dubieuze burgers of bedrijven. Maar eenmaal geconstateerd moet elke overtreding (ook een minder zware overtreding van een goedwillende burger of bedrijf) een passende reactie krijgen.

HET BELANG VAN HANDHAVING

Handhaving van de naleving van de publieke contracten is van belang om de volgende redenen:

- a) Het voorkomen van herhaling, beperken van schade en herstel in de oorspronkelijke toestand;
- b) Het wegnemen van ongerechtvaardigd voordeel dat de overtreder heeft genoten;

- c) De bevestiging van normen gesteld in het belang van:
- de veiligheid, behoud van natuur, landschap, milieu, ruimtelijke kwaliteit, waterhuishouding en de volksgezondheid;
 - de geloofwaardigheid van de (normerende) overheid;
 - de mogelijkheid tot overheidscontrole (meetvoorschriften c.a.);
 - eerlijke concurrentieverhoudingen (level-playing-field).

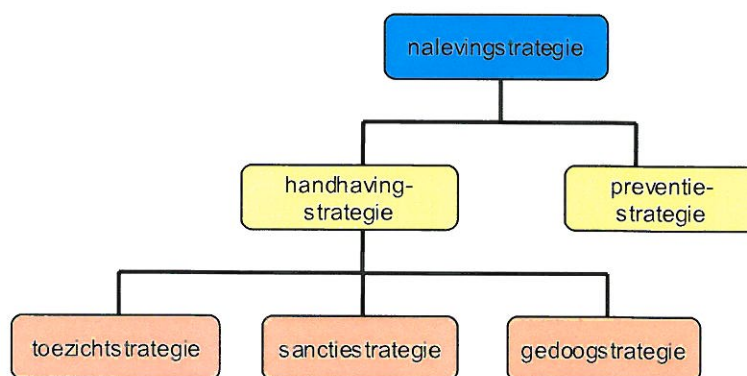
HET BELANG VAN ZOWEL STRAFRECHTELIJK ALS BESTUURSRECHTELIJK OPTREDEN

De instrumenten van het bestuursrechtelijk optreden richten zich vooral op het herstel van de situatie, dus op het wegnemen van de overlast of de aantasting en het alsnog aanbrengen van voorzieningen. De instrumenten van het strafrecht richten zich vooral op het straffen van de overtreder en op het wegnemen van diens wederrechtelijk genoten (concurrentie)voordeel. Een weloverwogen inzet van bestuurs- en strafrechtelijk optreden is van belang.

1.3 Uitgangspunten

NALEVINGSTRATEGIE

Handhaving is meer dan sanctionerend optreden. Professioneel werkende overheden passen meerdere strategieën toe om naleving van wet- en regelgeving te bewerkstelligen. Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:



In bijlage 2 worden de verschillende strategieën en de aspecten waaruit ze bestaan nader toegelicht.

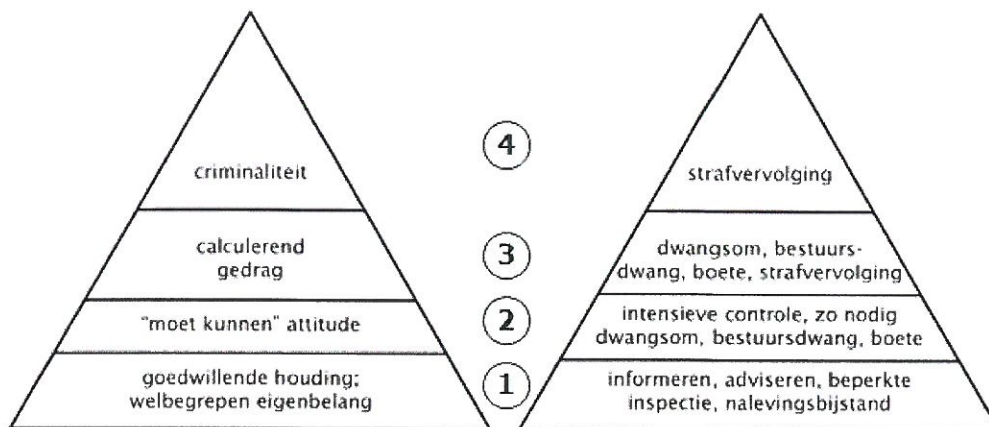
De afspraken in hoofdstuk 2 zijn onderdelen van een sanctiestrategie. Vanuit de ontstaansgeschiedenis hebben we het echter over de Brabantse handhavingstrategie. Dit is feitelijk onjuist maar omdat de Brabantse handhavingstrategie een ingeburgerd begrip is blijven we dit in de samenwerking hanteren.

PASSENDE REACTIE

Bij de uitvoering van het toezicht wordt een sterk beroep gedaan op inschattingsvermogen, flexibiliteit, vasthoudendheid, ed. om met deze ingrediënten tot een passende reactie te komen (*responsive regulation*). Deze aanpak wordt afgebeeld in een handhavingsmodel dat wordt aangeduid als de handhavingspiramide of de regu-

leringspiramide.¹ De strategie van de passende reactie houdt in dat de interventie wordt aangepast aan het gedrag van de overtreder en de aard van de overtreding. In bijlage 2 wordt de handhavingspiramide nader beschreven.

Figuur: Handhavingspiramide



In deze handhavingstrategie is het principe van de handhavingspiramide toegepast.

OPTREDEN TEGEN EEN ANDERE OVERHEID OF DE EIGEN OVERHEID

Handhaving van een vergunning of een wettelijke norm is voor een andere overheid of met een ander onderdeel van de eigen overheid niet anders dan anders. Ook daar geldt: "afpraak is afspraak". Nog meer dan bij bedrijven of particulieren geldt de sfeer van algemeen normbesef en de geloofwaardigheid van de normerende overheid.

Hooguit kunnen er juridische complicaties optreden, in het bijzonder bij het strafrechtelijk vervolgen van de rijksoverheid of bij het bestuursrechtelijk optreden tegen de eigen overheid. Democratische controle is in die gevallen uiteindelijk het meest krachtige instrument van handhaving; zowel intern als extern is daarvoor maximale transparantie vereist.

HANDHAVING OP MAAT

Het overheidsbeleid is erop gericht om de eigen verantwoordelijkheid van personen, organisaties en bedrijven te bevorderen. Naarmate men hier aantoonbaar in slaagt kan men rekenen op een andere overheidsrol waarin minder het middel en meer het doel wordt voorgeschreven en gecontroleerd.

Door het aanbrengen van een duidelijke scheiding in het toezicht (preventieve handhaving) en het sanctionerend optreden (repressieve handhaving) kan het toezicht zo vorm worden gegeven, dat dit past bij de aard en complexiteit, en de getoonde eigen verantwoordelijkheid van de betrokkenen. Met de nieuwe handhavingstrategie wordt de handhaving afgestemd op de mate waarin personen, organisaties en bedrijven een proactief naleefgedrag tonen.

Op het moment dat er sprake is van een overtreding én het repressieve traject aanvangt, dient omwille van de rechtsgelijkheid geen onderscheid tussen categorieën

¹ Ian Ayres and John Braithwaite, *Responsive regulation: transcending the deregulation debate*, New York 1995.

overtreders te worden gemaakt, met uitzondering van het criterium recidive (hierbij is de calculerende, malafide en belemmerende instelling inbegrepen). Wanneer recidive zich voordoet, rechtvaardigt dat een sneller repressief optreden. Dit betekent dat er dan ook rekening wordt gehouden met de overtreder en niet slechts met de overtreding.

De in gezamenlijkheid overeengekomen Brabantse handhavingstrategie is leidend voor de partijen die deelnemen aan de “Bestuursovereenkomst handhaving omgevingsrecht 2007 – 2012”.

Handhaving op maat is de norm.

Afwijken van de strategie mag maar dit dient dan wel gemotiveerd en transparant te gebeuren.

SAMENLOOP VAN OVERTREDINGEN

Bij een controle kunnen meerdere overtredingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving aan de orde zijn. Het gaat dan om een samenloop van overtredingen. Bij een samenloop van overtredingen dient in eerste aanleg naleving conform de handhavingstrategie plaats te vinden.

Dit betekent dat overtredingen met acuut gevaar natuurlijk direct moeten worden aangepakt. Bij overtredingen met een verschil in ernst wordt, indien mogelijk, voor alle overtredingen de strengere route gevolgd. Deze keuze wordt vooral door efficiëntieoverwegingen ingegeven.

Bij samenloop van overtredingen mag tegen een ernstige overtreding, om bijvoorbeeld efficiëntieredenen, *niet* lichter worden opgetreden.

Samenloop kan ook aan de orde zijn in geval dat de opheffing van een overtreding in het ene kleurspoor leidt tot een nieuwe overtreding in een ander kleurspoor. Dit vraagt om een integrale afweging door het bestuursorgaan waarbij de prioriteit ligt bij dreigende en/of onomkeerbare schade voor de fysieke leefomgeving en (dreigende) risico's voor de volksgezondheid.

1.4 Bezoek de website

Ter ondersteuning van de handhavingstrategie is een versie van de strategie beschikbaar op www.handhaveninbrabant.nl. Verder is via de website een digitale versie van het integrale stroomschema beschikbaar ondersteund met standaardbrieven, -beschikkingen en –rapportages.

Via de website kan tussen partners casuïstiek worden gedeeld. Deze kan worden voorgedragen via de regionale Uitvoeringsoverleggen (Uvo), het overleg waar de uitvoerend handhavers elkaar ontmoeten en informatie en praktijkervaringen uitwisselen. Ook kan van een digitaal forum informatie met elkaar worden gedeeld.

Hoofdstuk 2

De Brabantse sanctiestrategie

2.1 Constatering

Indien als gevolg van toezichtsactiviteiten, klachten of calamiteiten overtredingen van wet- en regelgeving worden geconstateerd, moet er handhavend worden opgetreden door het bevoegd gezag. Op die regel bestaan echter uitzonderingen. Er zijn twee omstandigheden waarin er, ondanks dat er sprake is (lijkt) van een overtreding, bestuursrechtelijk niet handhavend dient te worden opgetreden.

Bij constatering van een overtreding wordt bestuursrechtelijk niet handhavend opgetreden indien:

- a. er concreet zicht is op legalisatie, of
- b. de overtreding actief gedoogd kan worden, of

A. CONCREET ZICHT OP LEGALISATIE

Indien er concreet zicht is op legalisatie van een overtreding, hoeft niet handhavend te worden opgetreden. Een uitgangspunt voor legalisering van een overtreding is dat de termijn waarbinnen gelegaliseerd kan worden, overzienbaar moet zijn. Het is niet voldoende dat legalisatie van de overtreding in beginsel mogelijk is.

Aan de volgende voorwaarde dient te worden voldaan:

- Er dient een (marginale) toetsing van de aanvraag om vergunning² te hebben plaatsgevonden;
- De vergunningaanvraag dient ontvankelijk te zijn;
- Het voorlopig oordeel moet zijn dat er concreet zicht is op legalisatie.

Alleen het feit dat een vergunningaanvraag is ingediend, volstaat niet. Overgangssituaties kunnen wel leiden tot het oordeel dat er sprake is van concreet zicht op legalisatie, zo blijkt uit jurisprudentie.

B. ACTIEF GEDOGEN

Gedogen is het bewust afzien van sancties in geval van overtredingen. Het is alleen toegestaan als het *actief* gebeurt en er moet een besluit van het bestuursorgaan aan ten grondslag (komen te) liggen. Er moet dus een gedoogbeschikking zijn.

² Het begrip aanvraag om vergunning wordt hier breed bedoeld. Het betreft aanvragen, meldingen, toestemmingen in het kader van het omgevingsrecht.

Situaties waarin er gedoogd kan worden zijn:

- Handhaving leidt tot een ongewenste situatie. Dit is het geval in bijvoorbeeld overmacht- en overgangssituaties;
- Het achterliggende belang is beter gediend met gedogen;
- Er is sprake van een zwaarwegend belang dat gedogen rechtvaardigt.

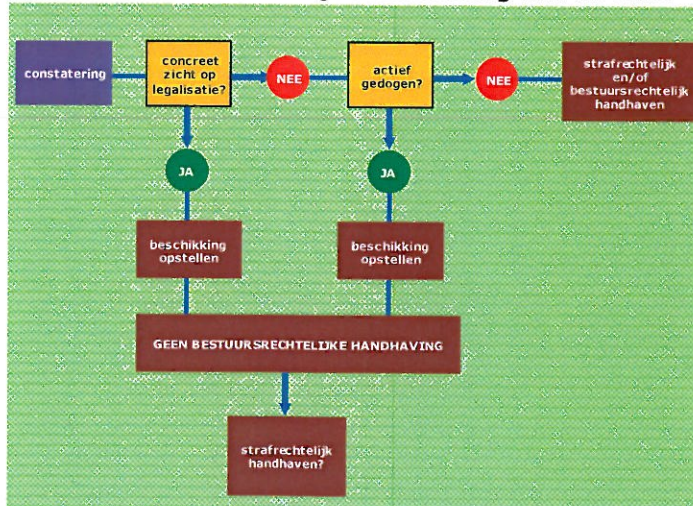
Deze voorwaarden zijn door de Regering op 31 oktober 1996 vastgelegd in de nota “Grenzen aan gedogen”. De beginselen zoals beschreven in deze nota zijn nog altijd geldend.

Eigen verantwoordelijkheid Openbaar Ministerie

Indien er sprake is van een legaliseerbare overtreding of als er wordt gedoogd, is bestuursrechtelijke handhaving niet aan de orde. Dat betekent niet dat in die gevallen niet strafrechtelijk gehandhaafd kan worden. Het Openbaar Ministerie heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid.

Het voorgaande wordt schematisch weergegeven in het onderstaand stroomschema.

Figuur 1 : bestuursrechtelijke handhaving aan de orde?



2.2 Sanctiestrategie

In de sanctiestrategie wordt aangegeven wanneer en hoe moet worden opgetreden tegen een geconstateerde overtreding waarbij geen sprake is van de in de vorige paragraaf genoemde uitzonderingen. Het is in feite het sluitstuk van handhaving.

STRAFRECHT – BESTUURSRECHT

Bij professionele handhaving (conform het Besluit omgevingsrecht) moet er sprake zijn van “een op elkaar afgestemd bestuursrechtelijk – strafrechtelijk optreden tegen overtreding van de gestelde normen”. Met het stroomschema (figuur 2) wordt aangegeven met welk sanctie-instrumentarium gehandhaafd moet worden indien er sprake is van een te handhaven overtreding:

- alleen bestuursrechtelijk,

- alleen strafrechtelijk of
- een combinatie van bestuurs- en strafrechtelijk handhaven.

De keuze van inzet van sanctie-instrumentarium hangt af van factoren die samenhangen met de overtreding en de overtreder. Centraal uitgangspunt is dat het bestuursrecht vooral gericht is op herstel, terwijl het strafrecht vooral op straffen is gericht. Indien een overtreding en de gevolgen ervan niet meer ongedaan te maken zijn, is het bestuursrecht niet effectief. Indien daar wel sprake van is, hangt het van een aantal aspecten af of het strafrecht ook een rol zou moeten spelen. Deze zijn:

- acuut gevaar
- ernstige milieuschade
- economisch voordeel van ten minste € 50.000,-
- een malafide, calculerende, recidiverende of belemmerende dader

RECIDIVE

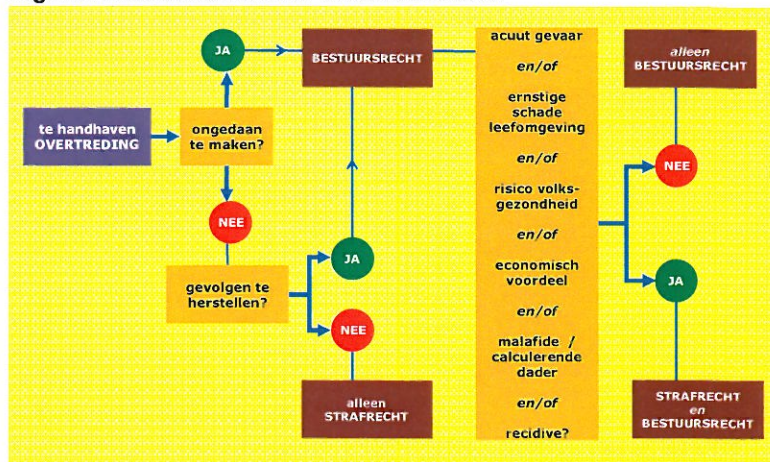
Recidive is een criterium om de ernst van de overtreding te bepalen. Voor het bestuurlijke traject is van recidive sprake als in de vijf jaar ervoor een sanctiebeschikking tegen de overtreder is genomen. Als een overtreding vaker heeft plaatsgevonden maar de overtreder vanwege juridische constructies verschillend is, is in formele zin geen sprake van recidive. Als kan worden aangetoond dat de overtreder dezelfde natuurlijke persoon betreft dan dient de overtreding te worden aangemerkt als recidive. In de sanctiebeschikking dient dit expliciet te worden verantwoord.

In het verlengde van bovenstaande betekent dit ook dat als een overtreder meerdere locaties binnen Nederland heeft waar de werkzaamheden worden uitgevoerd en daar dezelfde overtreding begaat, deze herhaalde overtreding wordt aangemerkt als recidive. Ook deze situatie dient in de sanctiebeschikking te worden verantwoord.

Recidive en de andere genoemde omstandigheden maken een overtreding dermate ernstig dat een zogenaamde 'tik op de vingers' op zijn plaats is. Strafrecht en bestuursrecht functioneren in de handhaving van het recht naast elkaar, met ieder een eigen functie.

Bij de handhaving van bouwregelgeving en ruimtelijk bestuursrecht is dat niet het geval. Daar ligt overduidelijk het primaat bij het bestuursrecht. Van de strafrechtelijke sanctiebevoegdheid wordt in het zogenaamde rode kleurspoor "uitermate terughoudend gebruik gemaakt", zo blijkt uit kamerstukken.

Dat laat onverlet dat in geval van meervoudige recidive en/of een malafide overtreder, toepassing van het strafrecht op zijn plaats wordt geacht.

Figuur 2: Strafrecht en/of bestuursrecht?

In bijzondere gevallen zijn afwijkingen van bovenstaand schema denkbaar. In gevallen waarin het bestuursrecht niet effectief is of blijkt te zijn in een bepaalde zaak, zou het strafrecht als 'ultimum remedium' toch kunnen worden ingezet. Dat doet zich voor indien de bestuursrechtelijke sancties (bestuursdwang, dwangsom) geen effect hebben, bijvoorbeeld doordat er sprake is van een 'kale kip' of de overtreder om andere redenen niet ontvankelijk is voor de ondernomen bestuursrechtelijke handhavingssacties.

Een dergelijke afwijking zou zich ook kunnen voordoen bij een gedraging waarvan de gevolgen niet te herstellen zijn. Er zijn situaties denkbaar dat toch bestuursrechtelijk wordt opgetreden terwijl strafrecht in de rede is. Met het opstellen van een (preventieve) dwangsom kan een overtreding niet ongedaan worden gemaakt maar kan wel bestuursrechtelijk sanctionerend worden opgetreden.

BESTUURSRECHTELIJKE HANDHAVING

Als duidelijk is welk instrumentarium toegepast moet worden, is de vraag *hoe* er dan gehandhaafd moet worden. Deze sanctiestrategie is voor wat betreft de bestuursrechtelijke handhaving schematisch weergegeven in figuur 3. Er worden bestuursrechtelijk drie categorieën overtredingen onderscheiden:

- Categorie 0,
- Categorie 1,
- Categorie 2.

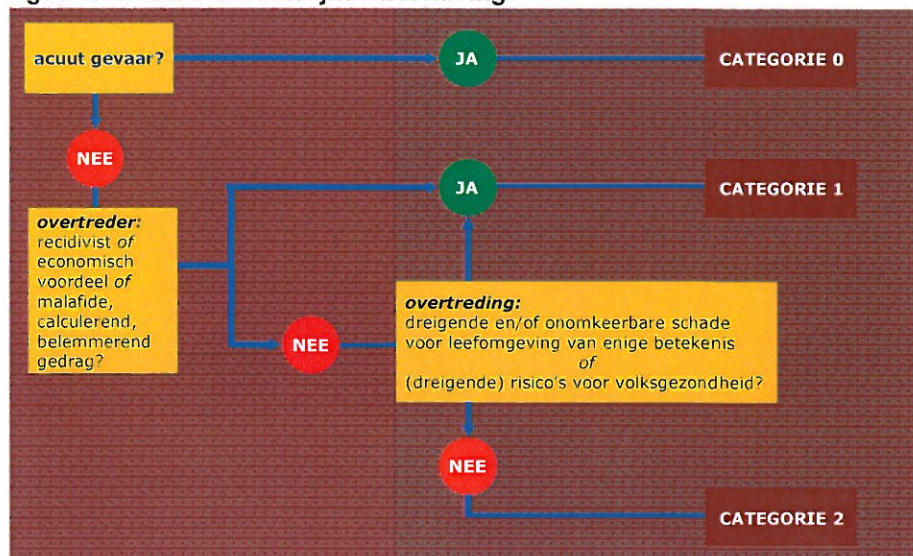
Bij Categorie 0 overtredingen gaat het om urgente, ernstige zaken die direct dienen te worden beëindigd. Er is sprake van acuut gevaar voor natuur en milieu en/of de volksgezondheid is in gevaar en/of de veiligheid is in het geding. Er is snelheid vereist om tot beëindiging van de overtreding te komen.

Categorie 1 overtredingen zijn ernstige overtredingen maar er is geen sprake van een acute (gevaar)situatie. Een overtreding kan ook als categorie 1 worden aangemerkt als er verzwarende omstandigheden met betrekking tot de overtreder aan de orde zijn.

Categorie 2 zijn de overige overtredingen³.

De te ondernemen acties verschillen per categorie en worden nader toegelicht.

Figuur 3: Bestuursrechtelijke handhaving



Bestuursrechtelijk dienen er bij de verschillende overtredingen de volgende acties te worden ondernomen:

Categorie 0	Direct toepassen bestuursdwang - Geen begunstigingstermijn - Afschrift aan RMT (indien overtreding milieu gerelateerd is)
Categorie 1	1. Bestuurlijke waarschuwing - Voornemen met hersteltermijn bekend maken - Termijn zienswijze bekend maken - Afschrift aan RMT (indien overtreding milieu gerelateerd is) Indien niet tijdig hersteld: 2. Sanctiebeschikking (opleggen dwangsom / bestuursdwang) en afschrift aan RMT (indien overtreding milieu gerelateerd is) Indien niet tijdig hersteld: 3. Verbeuren en innen dwangsom / uitvoering bestuursdwang

³ Er is bestuurlijk voor gekozen geen nieuwe categorie voor 'onbeduidende overtredingen' te introduceren. Onbeduidende overtredingen zijn overtredingen van minder belangrijke aard. Dit kunnen administratieve vereisten, signaleringen en gedragingen zijn. Om naleving te bewerkstelligen wordt de mogelijkheid geboden om een beperkte toezichtcapaciteit in te zetten en of ruime nalevingstermijnen te hanteren. Wel dienen deze overtredingen / bevindingen te worden geregistreerd. Bij herhaling van de overtreding dient de handelwijze te worden opgeschaald. Transparantie naar de overtreder en zorgvuldige registratie in het dossier is van belang.

Categorie 2	1. Brief met hersteltermijn Indien niet tijdig hersteld: 2. Bestuurlijke waarschuwing - Voornemen met hersteltermijn bekend maken - Termijn zienswijze bekend maken - Afschrift aan RMT (indien overtreding milieu gerelateerd is) Indien niet tijdig hersteld: 3. Sanctiebeschikking (opleggen dwangsom / bestuursdwang) en afschrift aan RMT (indien overtreding milieu gerelateerd is) Indien niet tijdig hersteld: 4. Verbeuren en innen dwangsom / uitvoering bestuursdwang
-------------	---

STRAFRECHTELIJKE HANDHAVING

Voor de strafrechtelijke handhaving stelt het Functioneel Parket nadrukkelijk prioriteiten. Het uitgangspunt bij het innemen van milieuzaken is een afweging naar de *ernst van het strafbare feit* en de *aard van de dader*. Daarbij worden de volgende afwegingen gemaakt:

- a. De ernst van het strafbare feit wordt sterk bepaald door de (mogelijke) gevolgen van het strafbare gedrag; met name: (het risico van) doden en gewonden alsmede het bestaan van (dreigende; er bestaat een reële kans op) onomkeerbare ernstige schade aan milieu, volksgezondheid, voedselveiligheid, flora en fauna. Ook de samenloop met andere strafbare feiten is van belang, evenals de omvang van de schade in financiële zin, het aantal (financieel) gedupeerden en de mate waarin het gedrag concurrentievervalsing oplevert.
- b. Bij de persoon van de dader is van belang of er sprake is van:
 - o Recidiverend gedrag;
 - o Calculerend, malafide of belemmerend gedrag.

Daarnaast kunnen bestuursorganen en het Functioneel Parket handhavingsarrangementen opstellen, waarbij prioritaire onderwerpen gezamenlijk worden aangepakt.

Van strafrechtelijke recidive is in juridische zin sprake als er een veroordeling heeft plaatsgevonden. Aanvullend wordt in deze handhavingstrategie voor het strafrechtelijke traject ook van recidive gesproken als het OM een aanbod voor transactie aan de overtreder heeft aangeboden (en deze is betaald).

Indien een zaak niet aan een van deze criteria voldoet, wordt deze in principe niet afgedaan door het Functioneel Parket. Deze zaken worden door het Functioneel Parket aangeduid als 'bagatelzaken'. In de gevallen waarin het bestuur dergelijke zaken toch strafrechtelijk wil afdoen, zal gekozen moeten worden voor de bestuurlijke strafbeschikking.

Indien een zaak op grond van bovenstaande criteria wel door het Functioneel Parket wordt ingenomen en afgedaan, is het de vraag door wie de zaken worden opgepakt en aangeleverd. Daarvoor zijn in principe drie mogelijkheden: het regionale milieuteam (RMT), de basispolitiezorg (bpz) of de buitengewone opsporingsambtenaar (boa).

Het Functioneel Parket hanteert als uitgangspunt dat de RMT's zich bezighouden met zogenaamde betekenisvolle zaken. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Het onderzoek is opgestart op basis van een pre-weegdocument, en/of;
- Er voorlopige hechtenis werd toegepast, en/of;
- Bijzondere opsporingsbevoegdheden werden gebruikt, en/of;
- Het opsporingsonderzoek is gestart op basis van de uitkomsten van een (in samenspraak met het Functioneel Parket) opgestelde risicoanalyse (risico is kans maal negatief effect) en/of;
- Dagvaarding vindt plaats voor de meervoudige (economische) strafkamer.

Indien sprake is van een of meer van bovenstaande omstandigheden, is er sprake van een 'betekenisvolle zaak'. Betreffende zaak wordt opgepakt door het RMT. De overige zaken dienen in beginsel door de boa te worden opgepakt. Indien dat op grond van lokale afspraken mogelijk is, kan hiervoor ook de basispolitiezorg (bpz) ingeschakeld worden.

Meerdere handhavingspartners, zoals gemeenten, de waterschappen, provincie en rijksinspecties, beschikken over eigen omgevingsboa's. Deze boa's maken zelfstandig proces verbaal (pv) op. Bij complexe zaken wordt zonodig met het RMT of IMT samengewerkt. Pv's worden door deze boa's rechtstreeks bij het Functioneel Parket of Kantongerecht aangeleverd.

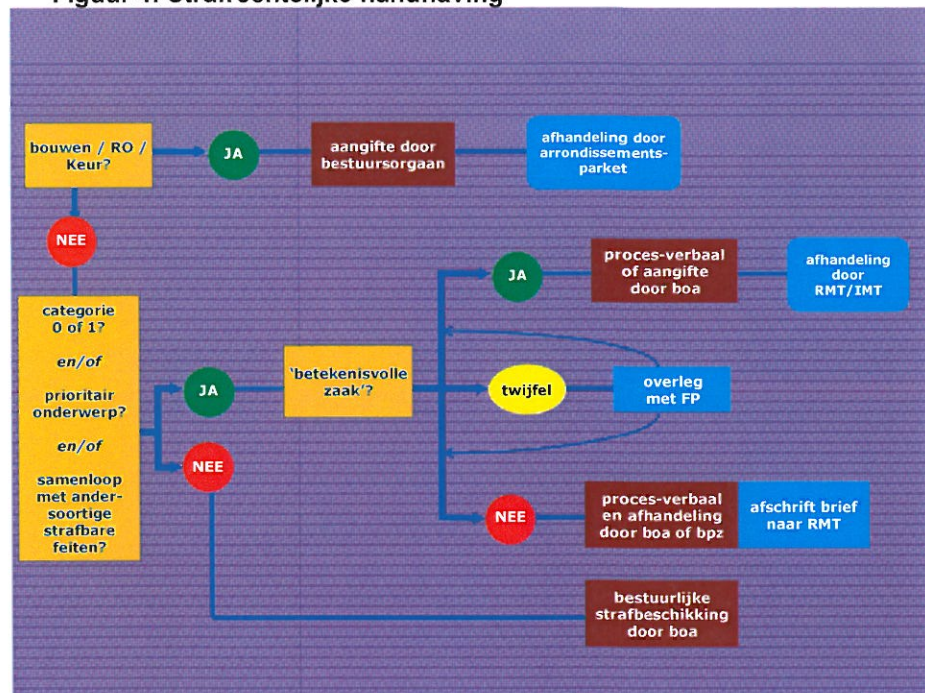
Als een pv over milieu gerelateerde overtredingen wordt opgemaakt worden de RMT's geïnformeerd over bedoelde zaken; afschriften van handhavingsbrieven worden aan het RMT gestuurd. PV's op het terrein van de bouw, ruimtelijke ordening of brandweer worden rechtstreeks met het parket van het Kantongerecht opgenomen.

Het kan voorkomen dat bestuursorganen (in de toekomst) zaken strafrechtelijk willen handhaven die door het Functioneel Parket niet worden ingenomen en afgedaan (de bagatelzaken). Pv's van dergelijke overtredingen krijgen van het Functioneel Parket geen opvolging. Een instrument om deze overtredingen aan te pakken is – op termijn – mogelijk via de bestuurlijke strafbeschikking op grond van art. 257ba Wetboek van Strafvordering en de Wet OM-afdoening. Bij hieruit voortvloeiende boetes van meer dan € 100,- krijgt de overtreder een aantekening in de Justitiële Registers (oftewel een strafblad). De feitelijke uitvoering geschiedt door boa's.

In figuur 4 is weergegeven of zaken strafrechtelijk door bestuursorganen (boa's) of door de politie (RMT) worden afgedaan, uitgaande van het beleid van het Functioneel Parket. In de figuur wordt voorzien in een overlegmoment tussen de toezichthouder / boa en het Functioneel Parket, indien er bij het bestuursorgaan twijfel bestaat over de vraag of er in een concrete situatie sprake is van een 'betekenisvolle zaak' of prioritair onderwerp. Het gaat bij een 'betekenisvolle zaak' immers om strikt strafrechtelijke factoren waar bij een bestuursorgaan vaak geen inzicht in bestaat.

Voor de regionale milieuteams (RMT's) is het van belang dat men geïnformeerd wordt over bevindingen van bestuurlijke handhaving, ook als er geen sprake is van een 'betekenisvolle zaak'. Op basis van bestuurlijke handhavingsbrieven kunnen verbanden en dwarsrelaties worden gelegd, ketens in kaart worden gebracht en criminaliteitsbeeldanalyses worden gemaakt. Dergelijke informatie is voor RMT's onontbeerlijk om betekenisvolle zaken te kunnen opsporen. In figuur 4 is hierin voorzien.

Figuur 4: Strafrechtelijke handhaving



INTEGRAAL STROOMSCHEMA

De figuren 1 tot en met 4 staan niet los van elkaar maar dienen in onderlinge samenhang gezien te worden. Ze zijn dan ook in te passen in één integraal stroomschema voor alle kleursporen.

Met nadruk dient gezegd te worden dat deze handhavingstrategie een groeimodel betreft, waarbij in de toekomst de voorwaarden voor de toepassing van de bestuurlijke strafbeschikking worden uitgewerkt.

Met deze strategie is de handhaving in Brabant klaar voor de toekomst.



BIJLAGE 1.

BEGRIPPENLIJST

Bagatel zaken: de begripsomschrijving *bagatel zaken* wordt door het Functioneel Parket gehanteerd. Het betreft milieu-overtredingen die als kleinigheden zijn aan te merken. Bagatel zaken worden niet strafrechtelijk vervolgd; hiervoor wordt geen capaciteit ter beschikking gesteld.

Begunstigingstermijn: de termijn die de overtreder krijgt om de overtreding te beëindigen.

Belemmerend gedrag: gedrag om zaken richting het toezicht door het bevoegd gezag te verhinderen, te bestrijden, te compliceren, te saboteren, te stremmen of tegen te werken.

Bestuursrechtelijk optreden: ofwel bestuursrechtelijk repressief optreden. Dit optreden bestaat uit een vooraanschrijving, beschikking volgt (dwangsombeschikking, bestuursdwangbeschikking of het intrekken van een vergunning) of het uitvoeren van bestuursdwang en het daadwerkelijk innen van een dwangsom.

Hierbij kan het gaan om het toepassen van de volgende middelen:

- het toepassen van bestuursdwang (de onrechtmatige situatie wordt in de gewenste (rechtmatige) toestand hersteld, al dan niet met kostenverhaal op de overtreder. Ook het geheel of gedeeltelijk sluiten van de inrichting valt hieronder);
- het opleggen van een last onder dwangsom;
- het geheel of gedeeltelijk intrekken van de vergunning.

Betekenisvolle zaken: de begripsomschrijving *betekenisvolle zaken* wordt door het Functioneel Parket gehanteerd. Het betreft milieu-overtredingen waarvoor het Regionale Milieuteam van de politie als het FP capaciteit beschikbaar hebben voor de strafrechtelijke vervolging. Er zijn criteria opgesteld ter bepaling van de kwalificatie *betekenisvolle zaak*. Om een overtreding als een *betekenisvolle zaak* aan te merken is overleg met het FP nodig.

Boa: buitengewoon opsporingsambtenaar. Een boa is werkzaam bij een bestuursrechtelijk overheidsorgaan. Voor de uitvoering is een boa voor de strafrechtelijke werkzaamheden verantwoording schuldig aan de Officier van Justitie. Het bestuur heeft geen invloed op de beoordeling of strafrechtelijk moet worden opgetreden tegen een overtreder. Het bestuur en het OM hebben er belang bij dat het bestuursrechtelijk en strafrechtelijk traject daar waar mogelijk op elkaar worden afgestemd en elkaar versterken en/of ondersteunen.

bpz: basispolitiezorg. Het gaat om de basis van het politiewerk en dus niet de gespecialiseerde onderdelen van de politie. De basispolitiezorg omvat werkzaamheden als toezicht, afhandelen van incidenten, opnemen van aangiften, verlenen van hulp, eerste opvang van slachtoffers en getuigen, eenvoudig recherchewerk en het geven van preventieadvies.

Calculerend gedrag: berekenend gedrag.

Effectuering beschikking: uitvoeren van de sanctiebeschikking. In de beschikking staat beschreven op welke wijze de beëindiging van de overtreding zal worden afgedwongen.

Functioneel Parket: het Functioneel Parket (FP) is een onderdeel van het Openbaar Ministerie. Het FP heeft tot doel om de criminaliteit te bestrijden op het gebied van milieu, economie en fraude. Het FP is landelijk georganiseerd met vier Handhavingseenheden in het land. Voor Zuid-Nederland is de handhavingseenheid in 's-Hertogenbosch gevestigd.

Handhavingspartners:

gemeenten, provincie, Openbaar Ministerie, politie, waterschappen, Algemene Inspectie Dienst van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Rijkswaterstaat en VROM-Inspectie van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

IMT: Interregionaal Milieuteam. Het IMT is een onderdeel van de Bovenregionale recherche organisatie. Het IMT is ondergebracht bij een centrumkorps. Voor Noord-Brabant is dit het korps Brabant Zuidoost te Eindhoven.

IPO: Interprovinciaal Overleg, de organisatie waarbinnen de Nederlandse provincies samen optrekken.

Level playing field: een (economische) marktsituatie (het speelveld) waar voor alle partijen die zich in een zelfde positie ten opzichte van die markt bevinden dezelfde regels gelden. Alle hebben een gelijke uitgangspositie om met elkaar te concurreren.

Malafide gedrag: onbetrouwbaar gedrag; leugenachtig.

Milieu gerelateerde overtreding: overtredingen met een milieu-component. Milieu wordt hierbij breed beschouwd. Het betreft overtredingen met raakvlakken op het terrein van de milieuhygiëne, waterkwaliteit, volksgezondheid of natuur en landschap. De Regionale Milieuteams van politie onderzoeken en monitoren milieu gerelateerde overtredingen.

Omgevingsrecht:

De wetgeving welke betrekking heeft op alle fysieke waarden in de leefomgeving. Het gaat om de regelgeving met betrekking tot milieu, waterhuishouding, veiligheid, natuur, landschappelijke of cultuurhistorische waarden, ruimtelijke kwaliteit en volksgezondheid.

Preventief toezicht: ofwel preventieve handhaving: controles die plaatsvinden in een situatie dat er nog geen concreet vermoeden van overtreding van wet- en regelgeving bestaat.

Professionele handhaving: in het Besluit omgevingsrecht zijn in paragraaf 7.1 de kwaliteitseisen voor een handhavingsorganisatie beschreven. Kwaliteitseisen zijn gesteld voor handhavingsbeleid, uitvoeringsprogramma, uitvoeringsorganisatie, borging van de middelen, monitoring en rapportage over activiteiten, afspraken en programma.

PV: proces verbaal.

Recidive: herhaling van een misdrijf.

Repressieve handhaving: handhaving in een situatie dat een overtreding is geconstateerd en waarin er tegen wordt opgetreden (in de vorm van een ambtelijke waarschuwing, bestuurlijke vooraanschrijving, het nemen van een handhavingsbeschikking of het toepassen van bestuursdwang). Repressieve handhaving kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk plaatsvinden.

RMT: Regionaal Milieuteam. Het RMT is een onderdeel van Regionale politie-organisatie, het betreft een onderdeel van de Recherche.

Sanctiebeschikkingen: een besluit van een bestuursrechtelijke instantie om dwang uit te oefenen. In het besluit wordt diegene die wordt aangeschreven opgedragen iets te doen dan wel na te laten. Tevens wordt een straf aangekondigd als het besluit niet wordt uitgevoerd.

Tafel van elf: Een document opgesteld door het Expertisecentrum Rechtspleging en Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie, waarin elf dimensies zijn opgenomen voor naleving van wetgeving (1.kennis van regels, 2.kosten/baten, 3.mate van acceptatie, 4.normgetrouwheid doelgroep, 5.niet-overheidscontrole, 6.meldingskans, 7.controlekans, 8.detectiekans, 9.selectiviteit, 10.sanctiekans en 11.sanctie-ernst). Deze dimensies zijn onderverdeeld in twee groepen: dimensies van spontane naleving en handhavingsdimensies.

VNG: Vereniging van Nederlandse gemeenten, de organisatie waarbinnen de Nederlandse gemeenten samen optrekken.

BIJLAGE 2.

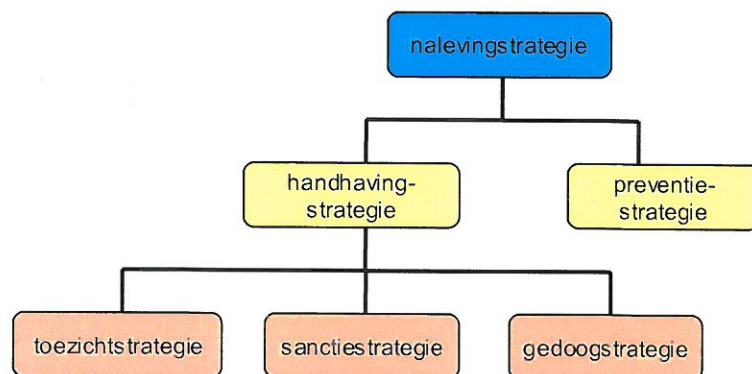
DE NALEVINGSTRATEGIE

Inleiding

In 2002 is onder de noemer 'Professionalisering van de Milieuhandhaving' gestart met een gezamenlijk project van IPO, VNG, Unie van Waterschappen en de ministeries van V&W en VROM om de handhaving van milieuwetgeving te verbeteren. Er zijn kwaliteitscriteria ontwikkeld waaraan een professionele handhaving dient te voldoen. Een handhavingsorganisatie dient op grond van de kwaliteitscriteria te beschikken over de volgende strategieën:

CRITERIUM 2.1 Nalevingstrategie
De handhavingsorganisatie handelt op grond van een nalevingstrategie, waarin is vastgelegd met welke instrumenten zij naleving wil bereiken en welke rol handhaving daarin speelt.
CRITERIUM 2.2 Toezichtstrategie
De handhavingsorganisatie handelt op grond van een toezichtstrategie, waarin is vastgelegd welke vormen van toezicht worden onderscheiden en wat de basiswerkwijze daarbij is.
CRITERIUM 2.3 Sanctiestrategie
De handhavingsorganisatie handelt op grond van een sanctiestrategie, waarin de basisaanpak voor het bestuursrechtelijk en strafrechtelijk optreden bij overtredingen is vastgelegd.
CRITERIUM 2.4 Gedoogstrategie
De handhavingsorganisatie handelt op grond van een gedoogstrategie, waarin is vastgelegd in welke situaties en onder welke condities inzet van sancties tegenover overtreders tijdelijk achterwege kan blijven.

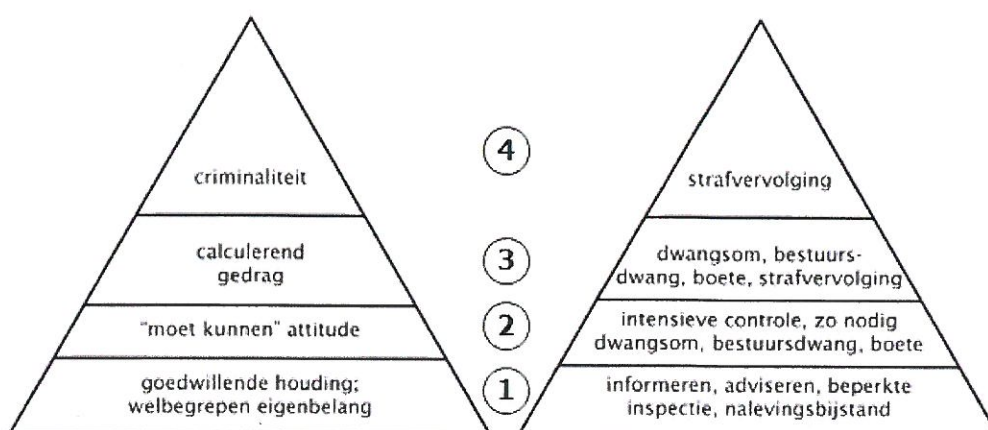
Een preventiestrategie vatten we als een extra onderdeel van een nalevingstrategie op. Schematisch is dat als volgt samen te vatten:



De verschillende onderdelen worden hierna uitgewerkt.

Nalevingstrategie

Idealiter hanteren toezichthouders in de praktijk de aangepaste reactie (*responsive regulation*). Deze aanpak wordt wel afgebeeld in een handhavingsmodel dat wordt aangeduid als de handhavingspiramide of de reguleringspiramide.⁴ De strategie van de aangepaste reactie houdt in dat de interventie wordt aangepast aan het gedrag van de overtreder en de aard van de overtreding. Het interveniërende gezag beschikt daartoe over een breed scala aan interventiemogelijkheden en weet die systematisch en weloverwogen in te zetten. De structuur van de piramide is een weergave van het ervaringsfeit dat de overtredingen die gering van aard zijn en slechts een kleine correctie vergen het meest voorkomen (de basis van de piramide) en dat de ernstige normschendingen die hard ingrijpen vragen relatief beperkt in getal zijn (de top van de piramide). De Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (commissie-Mans) heeft in haar rapport *De tijd is rijp* de piramide van Ayres en Braithwaite als volgt bewerkt:



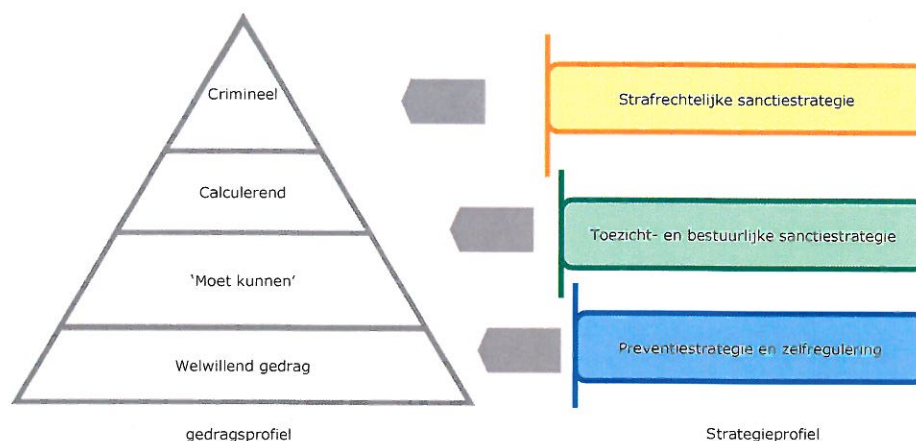
Het gros van degenen voor wie de regels zijn bedoeld is geneigd om die regels ook te volgen, zo stelt de commissie. Men herkent het welbegrepen eigenbelang in het gezamenlijk bevorderen van het collectieve belang van veiligheid, gezondheid en orde. Een reden om de regels te overtreden is voor deze groep, behalve gebrek aan kennis, onkunde en overmacht, de beeldvorming dat er in het algemeen weinig wordt nageleefd. Deze groep (met nummer 1 weergegeven) vormt de brede basis van de piramide. Een kleinere groep, nummer 2 in de piramide, heeft de houding van "moet kunnen", neemt het niet zo nauw met het collectieve belang en ziet geen been in bijvoorbeeld een vervuilende lozing naar het oppervlaktewater of een onjuiste vorm van vervoer van gevaarlijke chemicaliën. Een nog kleinere groep (nummer 3 in de piramide) is steeds geneigd tot opportunistisch en calculerend gedrag. De regels en de daarachter liggende belangen hebben voor hen geen betekenis. Alleen de pakkans en de daaropvolgende straf kunnen hen ervan weerhouden om in strijd met de regels te handelen. De top van de piramide ten slotte (nummer 4) wordt gevormd door de criminele organisaties en individuen. Hier vindt men de georganiseerde misdaad die vaak gepaard gaat met andere vormen van criminaliteit en geweld en die niet zelden grensoverschrijdend opereert.

⁴ Ian Ayres and John Braithwaite, *Responsive regulation: transcending the deregulation debate*, New York 1995.

De onderste laag in de piramide (aangeduid met een 1) vormt zoals gezegd de grootste groep. Het is relatief het eenvoudigste om deze groep tot naleving te bewegen. Met informeren, adviseren, beperkte inspectie en nalevingsbijstand kan al veel resultaat worden bereikt. Bij de inzet van mensen en middelen en de capaciteitsallocatie zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Preventiestrategie

Handhaving van overtredingen kan effectief zijn, maar is niet altijd de meest doelmatige aanpak. Handhavend optreden betekent dan het corrigeren van een ongewenste situatie. Dit is meestal voor de overtreder, het bestuursorgaan en eventueel andere betrokken partijen, weinig doelmatig. Als overtredingen ontstaan uit gebrek aan kennis of informatie is het doelmatiger om te voorkomen dat overtredingen ontstaan. Dit vereist een meer integrale afweging van de inzet van instrumenten. Dit houdt ook in dat bij een risico-analyse moet worden gekeken naar de motieven bij overtredingen: de inzet van preventieve instrumenten als voorlichting of ondersteuning moet niet alleen voldoende effectief zijn, maar ook bestuurlijk te verantwoorden zijn. Dit betekent dat de intentie van de overtreder een belangrijke rol moet spelen bij de afweging. De handhavingspiramide kan daarbij als uitgangsbasis gelden:



Het primaire doel van een preventiestrategie is om de spontane naleving van wet- en regelgeving te vergroten. Naleving van regelgeving is niet vanzelfsprekend. De Tafel van 11 onderscheidt elf factoren binnen twee categorieën die (spontane) naleving van regels bevorderen c.q. beïnvloeden:

DE DIMENSIES VOOR SPONTANE NALEVING		DE HANDHAVINGSDIMENSIES	
1	Kennis van de regels (bekendheid en duidelijkheid)	6	Meldingskans
2	Kosten en baten	7	Controlekans
3	Mate van acceptatie	8	Detectiekans
4	Normgetrouwheid doelgroep	9	Selectiviteit van toezicht
5	Maatschappelijke controle	10	Sanctiekans
		11	Sanctie-ernst

Permanente voorlichting en nalevingsondersteuning (*compliance assistance*) zijn hiervoor belangrijke instrumenten. Hoe dit precies vormgegeven en ingevuld dient te worden, is een kwestie van uitvoering en leent zich niet goed voor opnemings in een algemene strategie. Het is wel goed denkbaar, en wellicht zelfs wenselijk, dat bestuursorganen dergelijke handhavingsinstrumenten gezamenlijk ontwikkelen en toepassen. Daarbij gaat het zowel om voorlichting over regelgeving, voorwaarden en vereisten als om communicatie over de resultaten van handhaving in concrete gevallen en/of van bijvoorbeeld branchegerichte acties.

Toezichtstrategie

Toezicht houdt in dat wordt gecontroleerd of wet- en regelgeving worden nageleefd (naar letter en/of geest). Voor een duidelijke en weloverwogen toezichtstrategie is, zoals ook de praktijk aantoont, een prioriteitstelling noodzakelijk. Het is immers onmogelijk om binnen de beschikbare capaciteit en tijd alle handhavingen gelijktijdig aan te pakken. Dit is bestuurlijk en juridisch gezien ook niet nodig.

Voor de wijze waarop een prioriteitstelling wordt gemaakt, kunnen verschillende wegen worden bewandeld. Een gangbare en werkbare methode is het hanteren van een zgn. risicomatrix. Deze gaat uit van kans x effect.

Op maat gesneden toezicht kan worden bereikt door de handhavingsspiramide als uitgangspunt te nemen. Voor doelgroepen die zich aan de onderkant van de nalevingspiramide bevinden, kan een licht toezichtsregime van toepassing zijn. De nadruk zou daarbij vooral moeten liggen op communicatie en voorlichting. Dat geldt ook voor zgn. koplopers en voor bedrijven met een bewezen zorgsysteem. De provincie Noord-Brabant is bezig met het ontwikkelen van (objectieve) criteria voor 'koplopers', 'middenmoters' en 'achterblijvers'. Onder een 'bewezen zorgsysteem' kan verstaan worden een zorgsysteem dat passend is voor de omvang van een bedrijf en waarmee het bedrijf zelf systematisch de naleving controleert van voorschriften. Hoewel er ook voor gekozen kan worden om de individuele bestuursorganen te laten bepalen of dergelijke toespitsingen worden gemaakt, is het vanuit het idee van *level playing field* en het gelijkheidsbeginsel te prefereren om het collectief voor te schrijven.

De *inhoud* van de risicoanalyse, de prioritering en meetbare doelstellingen ten aanzien het toezicht zijn geen zaak van collectiviteit. De afzonderlijke bestuursorganen dienen dergelijke zaken periodiek (jaarlijks) vast te leggen in een Handhavinguitvoeringsprogramma. De basis van de toezichtstrategie wordt gevormd door de periodieke (her)controles. Daarnaast kan er behoefte bestaan om een algemeen inzicht te verkrijgen in het naleefgedrag van een branche of de naleving op een bepaald thema. Vormen van toezicht als quick scans, thema- of branchecontrole zijn hiervoor de geschikte instrumenten.

De bevindingen bij de periodieke (her)controles, quickscans, thema- of branchecontroles kunnen aanleiding geven tot het inzetten van andere vormen van toezicht zoals:

- ketentoezicht
- integrale onderzoeken
- diepte-onderzoeken
- administratieve controle

- systeemgericht toezicht.

In bijzondere gevallen, bij klachten en/of bij calamiteiten zijn de zogenaamde incidentele controles aan de orde.

CONTROLEVORM	RISICOGROEP
Periodieke (her)controle	Hoog, gemiddeld en laag
Quick scan, thema- of branchegerichte controle	Gemiddeld en laag
Ketentoezicht, integraal of dieptetoezicht en administratieve controle	Hoog (n.a.v. de bevindingen bij de hierboven genoemde controlevormen)
Verificatie, audits, milieuvluchten	Algemeen ondersteunend
Incidentele controle naar aanleiding van klachten en calamiteiten	Hoog, gemiddeld en laag



Ministerie van Veiligheid en Justitie

circulaire

Buitengewoon Opsporingsambtenaar

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
boabeleid@minjus.nl

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijzonderheden
Vervangt circulaire
nr. 5647961/10
d.d. 1 april 2010

Aard circulaire
Bekendmaking van beleid

Juridische achtergrond
Besluit Buitengewoon
Opsporingsambtenaar

Geldig van/tot
22 januari 2011 tot en met 31
maart 2014

Inhoudsopgave

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

1	INLEIDING	4
2	DE BUITENGEWOON OPSPORINGSAMBTENAAR	6
2.1	WAT IS EEN BOA?	6
2.2	EISEN AAN BOA'S	7
2.2.1	IN BEZOLDIGDE OVERHEIDSDIENST	7
2.2.2	NOODZAAKCRITERIUM	8
2.2.3	BETROUWBAARHEID	10
2.2.4	BEKWAAMHEID	11
2.3	TOEZICHT OP BOA'S	13
3	PROFESSIONALISERING	15
3.1	DE DOMEINEN	15
3.2	VEILIGE PUBLIEKE TAAK	16
3.3	REGISTRATIESYSTEEM	17
3.4	LANDELIJKE OPSPORINGSBEVOEGDHEID	17
3.5	TWEE AKTEN	17
3.6	NIEUWE AANVRAAGPROCEDURE	18
4	DE DOMEINEN	19
4.1	DOMEIN I OPENBARE RUIMTE	19
4.1.1	ALGEMEEN	19
4.1.2	INHUUR	19
4.1.3	BEKWAAMHEIDSEIS	20
4.2	DOMEIN II MILIEU, WELZIJN EN INFRASTRUCTUUR	21
4.2.1	ALGEMEEN	21
4.2.2	INTENSIVERING TOEZICHT	22
4.2.3	BEKWAAMHEIDSEIS	22
4.3	DOMEIN III ONDERWIJS	27
4.3.1	ALGEMEEN	27
4.3.2	BEKWAAMHEIDSEIS	27
4.4	DOMEIN IV OPENBAAR VERVOER	27
4.4.1	ALGEMEEN	27
4.4.2	BEKWAAMHEIDSEIS	28
4.5	DOMEIN V WERK, INKOMEN EN ZORG	28
4.5.1	ALGEMEEN	28
4.5.2	BEKWAAMHEIDSEIS	28
4.6	GENERIEKE OPSPORING	29
4.6.1	ALGEMEEN	29
4.6.2	POLITIEBOA'S	29
4.6.3	BEKWAAMHEIDSEIS	30

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

HOOFDSTUK 5	OVERGANGSBELEID	31	Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving Directie Rechtsbestel
5.1	OVERGANGSBEPALING CATEGORIALE BESLUITEN	31	
5.2	OVERGANGSBEPALING INDIVIDUELE AKTEN	31	
5.3	VOLGORDE VAN OMZETTING	32	Datum 10 januari 2011
BIJLAGEN		33	Ons kenmerk 5679441/10
BIJLAGE A-I	DOMEINLIJST	34	
BIJLAGE A-II	POLITIEBEVOEGDHEDEN EN GEWELDSMIDDELEN	39	
BIJLAGE A-III	TAKEN DIRECT TOEZICHTHOUDER	42	
BIJLAGE B-I	EINDTERMEN BASISBEKWAAMHEID	44	
BIJLAGE B-II	TAKEN EN COMPETENTIES BOA'S MILIEU	46	
BIJLAGE B-III	EINDTERMEN BOA OPENBAAR VERVOER	49	
BIJLAGE B-IV	ONTHEFFING BEKWAAMHEIDSEIS	52	
BIJLAGE C-I	VOORBEELD INHOUD SAMENWERKINGSCONVENANT	57	
BIJLAGE C-II	AANVRAAGPROCEDURE OPSPORINGSBEVOEGDHEID	58	
BIJLAGE C-III	KLACHTAFHANDELING	60	
BIJLAGE C-IV	CONVERSIELIJST OVERGANGSBELEID	62	

1 Inleiding

Met de aanpassing van artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering in 1994, naar aanleiding van de gewijzigde Politiewet van 1993, is de grondslag gelegd voor het beleid ten aanzien van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). Door de jaren heen heeft het boa-beleid inhoud gekregen met het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BBO) en diverse circulaires. De totstandkoming en uitwerking van het bestel heeft veel verbeterd ten opzichte van de situatie voor 1994. Met het oog op nieuwe ontwikkelingen is dit boa-bestel echter aan herziening toe.

Een van deze ontwikkelingen is de steeds belangrijker wordende regierol van de gemeente ten aanzien van het lokale veiligheidsbeleid. Was de politie tot in het recente verleden de belangrijkste verantwoordelijke voor de lokale veiligheid, tegenwoordig zijn de rollen anders verdeeld en dient de gemeente deze regierol voor een belangrijk deel op zich te nemen. De gemeenteraad krijgt daarbij een prominentere rol door (minimaal) eens in de vier jaar een integraal veiligheidsplan vast te stellen. Daar staat in wat de gemeente zelf doet en wat zij van andere organisaties en instellingen verwacht. Veiligheid is hiermee een kerntaak geworden voor gemeenten; zij zijn regisseur van het lokale veiligheidsbeleid en vanuit die rol verantwoordelijk voor de beleidsvoering. Uit de praktijk blijkt ook dat gemeenten dit integrale veiligheidsbeleid steeds meer gaan invullen. Dit is ook wenselijk. De afgelopen jaren is de tendens waarneembaar dat de politie – mede ook onder invloed van landelijke hoofdlijnen van beleid (de prestatieafspraken) – zich meer gaat richten op de kerntaken en de gemeenten steeds meer mogelijkheden krijgen om de taken die de politie niet langer als kerntaak ziet, op te pakken. Een van die taken is het aanpakken van overlastfeiten. Hiervoor is de bestuurlijke strafbeschikking geïntroduceerd. Een boa kan hiermee voor bepaalde overlastfeiten een strafbeschikking aankondigen, waarna een straf wordt opgelegd zonder tussenkomst van een rechter. Er is hierbij sprake van een directe aanlevering van de zaken bij het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) door gemeenten. De strafbeschikking vervangt gefaseerd de transactie.¹ Vanaf 1 april 2010 zal de bestuurlijke strafbeschikking overlast gefaseerd over heel Nederland worden uitgerold.

Ook op het terrein van de milieuhandhaving gaat de komende jaren veel veranderen in de verhouding en rolverdeling tussen het bestuur en het openbaar ministerie (OM). Dit komt onder meer door de introductie voor het bestuur van de mogelijkheid een boete op te leggen. Per 1 januari 2012 wordt naar verwachting de bestuurlijke strafbeschikking milieu geïntroduceerd voor alle bestuursorganen die een taak hebben bij de milieuhandhaving. Ook hier geldt dat politie en het OM, i.c. het Functioneel Parket, zich hierdoor meer kunnen toeleggen op vormen van milieucriminaliteit die vanwege de ernst van het feit of de persoon van de dader vanuit strafrechtelijk perspectief het meest relevant zijn. Tevens wordt geanticipeerd op de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), waarbij een groot aantal (circa 25) vergunning-, ontheffing- en andere toestemmingstelsels samengevoegd worden tot één

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

¹ Voor meer informatie over de bestuurlijke strafbeschikking zie www.bestuurlijkestrafbeschikking.nl/.

omgevingsvergunning voor de deelaspecten bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. Gemeenten hebben aangegeven behoefte te hebben aan één professionele boa voor al deze deelaspecten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

De roep om professionele boa's wordt versterkt door de door het kabinet beoogde vorming van regionale uitvoeringsdiensten ten behoeve van toezicht en handhaving van onder andere de VROM-regelgeving.²

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bij bovengenoemde ontwikkelingen is een sleutelrol weggelegd voor boa's. De rol van boa's bij de strafrechtelijke handhaving wordt groter. Zij nemen steeds meer taken van de politie over, in zowel het stedelijke als het landelijke gebied. Het doel van het boa-beleid is dan ook om de kwaliteit van de strafrechtelijke handhaving door de boa's te vergroten zodat boa's deze belangrijker wordende rol ook daadwerkelijk invulling kunnen geven. Veel boa's zijn zeer gemotiveerd voor hun opsporingstaak en vervullen in de praktijk een waardevolle informatiefunctie voor de politie in hun werkgebied. Zij vergroten het handhabingsbewustzijn binnen hun eigen organisatie en slaan een brug tussen hun eigen organisatie, het OM en de politie. Om optimaal gebruik te kunnen maken van het grote (opsporings)potentieel van de boa's is een transparant, efficiënt en gebruiksvriendelijk boa-bestel nodig. Hiertoe is per 30 januari 2010 het gewijzigde BBO in werking getreden. Het gewijzigde BBO maakt een aantal wijzigingen in het boa-bestel en boa-beleid mogelijk. Deze wijzigingen worden in deze nieuwe circulaire beschreven.³

De circulaire is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de boa nader verklaard en de belangrijkste pilaren van het boa-beleid beschreven. Hoofdstuk 3 bevat een uiteenzetting van op welke wijze het boa-bestel en boa-beleid gaat bijdragen aan de professionalisering van de boa. In hoofdstuk 4 wordt de ruggengraat van het boa-beleid, de domeinlijst geïntroduceerd. Hoofdstuk 5 bevat tenslotte het overgangsbeleid waarin wordt uiteengezet op welke wijze de huidige boa-akten worden omgezet naar nieuwe boa-akten.

² Zoals voorgesteld door de Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (Commissie Mans) in het rapport 'De tijd is Rijp', juli 2008.

³ Deze circulaire vervangt de circulaire functielijst, de aanvulling circulaire functielijst, de circulaire betrouwbaarheid, de circulaire bekwaamheid, de circulaire toekenning politiebevoegdheden en geweldsmiddelen aan buitengewoon opsporingsambtenaren en de circulaire behandeling van klachten over buitengewoon opsporingsambtenaren. Het document 'eindtermen buitengewoon opsporingsambtenaar' is verwerkt in deze circulaire maar blijft apart bestaan in verband met de opsomming van alle kenniselementen die een boa moet beheersen.

2 De buitengewoon opsporingsambtenaar

2.1 Wat is een boa?

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

De uitvoering en de handhaving van met name bijzondere wetgeving en verordeningen van provincies, gemeenten en waterschappen, is opgedragen aan een scala publiekrechtelijke en een beperkt aantal privaatrechtelijke organisaties. Indien de noodzaak zich voordoet dat zo'n organisatie dient te beschikken over werknemers die bevoegd zijn tot het opsporen van strafbare feiten, kan de Minister van Veiligheid en Justitie aan werknemers van deze organisaties opsporingsbevoegdheid toekennen. Artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering creëert de mogelijkheid daartoe. Dit artikel vormt de wettelijke grondslag om functionarissen aan wie niet op grond van artikel 141 van dat Wetboek de opsporing van strafbare feiten is opgedragen, als boa te belasten met het opsporen van strafbare feiten.

De Minister van Veiligheid en Justitie verleent een titel van opsporingsbevoegdheid indien de noodzaak voor (extra) opsporingsbevoegdheid is aangetoond en de betreffende persoon heeft voldaan aan de betrouwbaarheidseis en bekwaamheidseis. Deze toekenning geschiedt formeel tijdens de beëdiging van een persoon als boa door of namens de Minister van Veiligheid en Justitie.

Deze persoon is dan een opsporingsambtenaar ex artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering aan wie – indien de noodzaak wordt aangetoond en de betreffende persoon heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen – de Minister van Veiligheid en Justitie politiebevoegdheden en geweldsmiddelen kan toekennen. Indien politiebevoegdheden of geweldsmiddelen zijn toegekend beschikt de boa daarmee over dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als de ambtenaar van politie voor wat betreft het aanwenden van deze bevoegdheden.

Met het scala aan organisaties belast met de uitvoering en handhaving van een grote variëteit aan wettelijke regelingen is de diversiteit van boa's een gegeven. Niet alleen het werkveld van boa's is divers. Aangezien bevoegdheden op maat worden toegekend, variëren deze evenzeer. De boa heeft in de regel, beperkte opsporingsbevoegdheid welke is gerelateerd aan zijn functie en taakomschrijving. De boa wordt ingezet daar waar opsporing door de politie niet gewenst, vanwege prioritering, of niet mogelijk is vanwege onvoldoende deskundigheid of capaciteit bij de politie.

Wel dient in ogenschouw te worden genomen dat een boa in beginsel geen integrale handhaver is met algemene opsporingsbevoegdheid die concurreert met de politie. Immers, de boa zou dan een vier-jarige politieopleiding moeten hebben gevolgd om te beschikken over dezelfde bekwaamheid. De boa heeft een specifieke, afgebakende taak waarvoor hij gericht opgeleid kan worden. Aangezien de complexiteit van de functie van de boa sterk kan verschillen, varieert het opleidingsniveau van de boa van relatief laag tot hoog.

Het bovenstaande in aanmerking genomen is een boa een *functionaris die uit hoofde van zijn taak, in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag, in overeenstemming met de geldende rechtsregels en met behulp van de hem daartoe beschikbaar gestelde bevoegdheden en middelen, zorgdraagt voor de opsporing van strafbare feiten alsmede met de voorbereiding van de eventuele vervolging van deze feiten.*

2.2 Eisen aan boa's

2.2.1 In bezoldigde overheidsdienst

Gelet op de grote impact die het gebruik van opsporingsbevoegdheid en geweldsmiddelen op burgers en ondernemingen kan hebben blijven deze bevoegdheden een privilege voorbehouden aan de overheid. Dit betekent dat boa's in beginsel in bezoldigde dienst moeten zijn van een publiekrechtelijk rechtspersoon of een privaatrechtelijk rechtspersoon die voldoet aan de navolgende voorwaarden.

1. De rechtspersoon is een overheidslichaam of is volledig in handen van een overheidslichaam. In het geval van een BV of NV is hiervan sprake indien de aandelen volledig in handen zijn van de overheid (van bijvoorbeeld één of meer gemeenten). In het geval van een stichting of vereniging dienen in de statuten te zijn opgenomen dat het stichtings- of verenigingsbestuur wordt gevormd door afgevaardigden van een overheidslichaam die de stichting of vereniging heeft opgericht.⁴
2. Indien er voor een stichting of vereniging als rechtsvorm wordt gekozen, mogen er geen private partijen in het (dagelijks dan wel stichtings- of verenigings)bestuur van de stichting of vereniging participeren. Tevens dienen de bestuursposities functiegebonden te zijn. Dat wil zeggen dat, indien er bijvoorbeeld een burgemeester in het bestuur zitting heeft, hij die functie ambtshalve bekleedt en niet als privé-persoon.
3. De democratische controle op de rechtspersoon dient gewaarborgd te zijn opdat de democratische controle op de handhavings- en opsporingsactiviteiten van de rechtspersoon in volle omvang uitgeoefend kan worden (hiertoe dienen tevens de voorwaarden 1 en 2).
4. De lokale driehoek dient in te stemmen met het onderbrengen van de betreffende boa-taken in de betreffende rechtspersoon. Het is raadzaam om voor de organisatorische inbedding instemming van de lokale driehoek te vragen. Dit sluit aan op het vereiste van inbedding in het lokale veiligheidsbeleid.
5. De boa's dienen onder operationele regie van de politie te werken.

Uitzonderingen

Op het hiervoor beschreven algemene uitgangspunt dat boa's in bezoldigde dienst moeten zijn van een overheidsorgaan zijn twee uitzonderingen mogelijk.

1. Functies betreffende de uitoefening van specifieke en beperkte taken waarmee een zwaarwegend maatschappelijk belang is gemoeid. Hierbij kan gedacht worden aan boa's die reeds van oudsher taken uitvoeren voor een particuliere werkgever met een publieke taak belast of gevallen waarbij als uitvloeisel van privatiseringsoperaties specifieke opsporingsbevoegdheden zijn overgeheveld van de publieke naar de private sector.

Datum

10 januari 2011

Ons kenmerk

5679441/10

⁴ Het criterium '100% in overheidshanden' sluit aan bij het beleid zoals geformuleerd in het Veiligheidsprogramma 'Naar een veiliger samenleving' en mijn brief aan de Tweede Kamer d.d. 7 mei 2004, kenmerk 5266617/504.

2. Inhuur van een particuliere functionaris voor boa-functies. De gemeente kan een particuliere functionaris als onbezoldigd gemeenteambtenaar aanstellen ten behoeve van de uitoefening van de opsporingsbevoegdheden in het domein Openbare Ruimte en dan specifiek voor de binnen dat domein aangegeven opsporingsbevoegdheden 1.1 tot en met 1.3 (paragraaf 4.1.2).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bij de aanvraag voor een titel van opsporingsbevoegdheid dient dan ook - indien het geen inhuur betreft - een akte van aanstelling te worden overgelegd om aan te tonen dat de betreffende persoon in dienst is bij een overheidsinstelling.

2.2.2 Noodzaakcriterium

Conform het BBO wordt een titel van opsporingsbevoegdheid verleend dan wel verlengd indien daartoe noodzaak bestaat, de boa betrouwbaar en bekwaam is.⁵ Er is voldaan aan het noodzaakcriterium wanneer naar het oordeel van de Minister van Veiligheid en Justitie, de opsporingsbevoegdheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de functie van de betreffende persoon of de dienst waarbij deze werkzaam is, en een beroep op de politie voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden bezwaarlijk, niet mogelijk of niet wenselijk is.⁶ Dit is het noodzaakcriterium. Over de noodzaak voor toekenning van (extra) opsporingsbevoegdheid wordt door de boa-werkgever advies gevraagd aan de direct toezichthouder en toezichthouder.

Het noodzaakcriterium wordt ook gehanteerd voor de toekenning van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Onder politiebevoegdheden worden verstaan de bevoegdheid om gepast geweld te gebruiken alsmede de bevoegdheid om een veiligheidsfoullering uit te voeren (respectievelijk artikel 8, eerste en derde lid van de Politiewet 1993). Onder geweldsmiddelen worden in deze circulaire verstaan de handboeien, de wapenstok, de pepperspray, het vuurwapen en de surveillancehond (gecertificeerde diensthond). Ook hiervoor geldt dat het toekennen van politiebevoegdheden en/of geweldsmiddelen in beginsel slechts plaats vindt aan rechtspersonen zoals omschreven in paragraaf 2.2.1.

Politiebevoegdheden

Voor de toekenning van de geweldsbevoegdheid van artikel 8, eerste en derde lid, van de Politiewet 1993, gelden de volgende criteria:

- de boa moet zelf verdachten kunnen aanhouden en overbrengen naar een plaats van verhoor;
- er is geen beroep op de politie mogelijk;
- de bevoegdheid tot het gebruik van geweld staat in verhouding tot de toe te kennen dan wel toegekende opsporingsbevoegdheid;

⁵ De bevoegdheid tot het opsporen van de in de akte van beëdiging vermelde strafbare feiten is gebonden aan een geldigheidsduur van maximaal vijf jaren en kan steeds met vijf jaren worden verlengd. In het laatste geval zal door het Ministerie van Veiligheid en Justitie opnieuw worden getoetst op noodzakelijkheid, betrouwbaarheid en bekwaamheid voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden.

⁶ Artikel 4, lid 1 BBO.

- de geweldsbevoegdheid en de veiligheidsfouillering mogen eerst worden uitgeoefend indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB). De wijze waarop van de veiligheidsfouillering gebruik dient te worden gemaakt, is nader geregeld in de artikelen 20 en 21 van de Ambtsinstructie.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Geweldsmiddelen

Het toepassen van geweld met gebruik van een geweldsmiddel is een bevoegdheid die in beginsel alleen toekomt aan de gewapende macht van de overheid (de krijgsmacht) en de politie. Derhalve worden slechts in uitzonderlijke gevallen geweldsmiddelen aan anderen toegekend. Mede vanuit de doelstelling van de Wet wapens en munitie (WWM) wordt een restrictief beleid gehanteerd, verwoord in het 'neen, tenzij...' principe. Het toekennen van geweldsmiddelen aan een boa geschiedt slechts indien de noodzaak hiertoe door de aanvrager aangetoond is en indien zijn bekwaamheid in de omgang met het betreffende wapen is aangetoond (zie ook art. 5, eerste lid, Regeling wapens en munitie, RWM). Het toekennen van de geweldsmiddelen wordt tevens afhankelijk gesteld van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of dreiging met geweld wordt geconfronteerd.

De criteria voor toekenning van geweldsmiddelen worden hieronder beschreven. Elke aanvraag tot het toekennen van geweldsmiddelen wordt afzonderlijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria.

- a. Voor welke soort wetsovertreding(en) is de opsporingsbevoegdheid verleend? Bij het handhaven van artikelen uit het Wetboek van Strafrecht kan het gebruik van een geweldsmiddel meer proportioneel zijn dan bijvoorbeeld bij het handhaven van het orderingsrecht.
- b. Wat is de aard van de te verwachten agressie? Toekenning van een geweldsmiddel kan geïndiceerd zijn indien de verwachting is dat de boa daadwerkelijk te maken krijgt met fysiek geweld, in tegenstelling tot situaties waarbij de te verwachten agressie louter verbaal van aard is.
- c. Over welke geweldsmiddelen kan de boa op basis van zijn taakstelling beschikken? Indien het bezwaarlijk of onmogelijk is om op een andere wijze te voorzien in de veiligheid van de boa, kan hem een geweldsmiddel worden toegekend.
- d. In welke frequentie en mate hebben zich in het verleden situaties voorgedaan waarbij bewapening wenselijk was geweest? Indien sprake is van toename van het aantal gevallen dat de boa met geweld wordt geconfronteerd waarbij de aanwezigheid van enig geweldsmiddel wenselijk zou zijn geweest, kan een geweldsmiddel worden toegekend.

Indien de beantwoording van bovenstaande vragen nog onvoldoende duidelijkheid geeft over de aanwezigheid van de noodzaak, kunnen aanvullende vragen naar de (on)mogelijkheid van politieassistentie en de aandacht bij de scholing van boa's voor het onderwerp sociale vaardigheden nog een nadere indicatie geven. Indien zich vaak situaties voordoen waarin het aanwenden van sociale vaardigheden en geweldsbeheersingstechnieken niet (meer) afdoende zijn, kan er aanleiding zijn voor het toekennen van geweldsmiddelen. De toekenning geldt voor het gehele opsporingsgebied van de boa. In bijlage A-II staan de politiebevoegdheden en de geweldsmiddelen nader omschreven inclusief eventuele aanvullende toekenningseisen per geweldsmiddel.

2.2.3 Betrouwbaarheid

Voordat iemand kan worden benoemd tot boa, wordt zijn betrouwbaarheid getoetst. Artikel 17 van het BBO bepaalt dat een persoon als betrouwbaar kan worden aangemerkt indien hij van onbesproken gedrag is.

De betrouwbaarheid wordt periodiek getoetst. Dit is in elk geval iedere vijf jaar bij een aanvraag voor verlenging van de titel van opsporingsbevoegdheid. Het is mogelijk om frequenter te toetsen, of om in incidentele gevallen gericht informatie op te vragen.

Het oordeel over de betrouwbaarheid wordt zowel bij de initiële aanvraag als bij de verlengingsaanvraag in beginsel gebaseerd op de overgelegde Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Bij het beoordelen van de betrouwbaarheid op basis van de VOG wordt justitiële en politieke informatie meegenomen. Het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (COVOG) is belast met de afgifte van de VOG. COVOG beschikt over een specifiek screeningsprofiel voor (buitengewoon) opsporingsambtenaren aan de hand waarvan de screening plaatsvindt.⁷ Ter aanvulling op de VOG kan advies worden gevraagd aan de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Het uiteindelijke oordeel over de betrouwbaarheid van de boa baseert de Minister van Veiligheid en Justitie op de overgelegde VOG en eventuele aanvullende politieke informatie.

Daarnaast is het altijd mogelijk om de betrouwbaarheid tussentijds te toetsen. Mocht bij deze tussentijdse toetsing twijfels bestaan omtrent de betrouwbaarheid of blijken dat de boa niet meer betrouwbaar is, dan kan de bevoegdheid worden opgeschort of ingetrokken. Of de boa nog betrouwbaar is wordt vastgesteld aan de hand van de justitiële documentatie of politieke informatie afkomstig van de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Bij verstrekking van deze informatie kan advies worden gevraagd aan de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Ook feiten die (nog) niet tot strafrechtelijke vervolging hebben geleid worden meegenomen bij het bepalen of de boa nog betrouwbaar kan worden geacht.

Indien wordt vastgesteld dat bij de (beoogde) boa de betrouwbaarheid voor de uitvoering van opsporingsbevoegdheden niet (meer) aanwezig is, worden de betrokkene, zijn werkgever, de toezichthouder en de direct toezichthouder hiervan op de hoogte gesteld. Aan betrokkene wordt geen akte van beëdiging en titel van opsporingsbevoegdheid verleend. In het geval deze al aan hem waren verleend, vervalt de opsporingsbevoegdheid met ingang van de dag na de datum waarop is vastgesteld dat de betrouwbaarheid voor de uitvoering van opsporingsbevoegdheden niet meer aanwezig is. Wordt er overgegaan tot schorsing of intrekking van de opsporingsbevoegdheid, dan dienen de akte en legitimatiebewijzen door de werkgever te worden ingenomen en in bewaring worden gegeven bij de direct toezichthouder. Eventuele geweldsmiddelen dienen

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

⁷ De screeningsprofielen voor het beoordelen van aanvragen ter verkrijging van een Verklaring Omtrent het Gedrag van natuurlijke personen en rechtspersonen zijn te vinden op www.rijksoverheid.nl/VOG.

zonder tussenkomst van anderen bij de direct toezichthouder in bewaring te worden gegeven.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

2.2.4 Bekwaamheid

Artikel 2 van het BBO geeft aan dat een boa slechts bevoegd kan zijn als hij bekwaam is. Artikel 16, eerste lid, van het BBO stelt dat iemand beschikt over bekwaamheid als hij de daarvoor vastgestelde basiskennis en vaardigheden bezit. Het tweede lid stelt dat ten aanzien van categorieën boa's aanvullende bekwaamheidseisen kunnen worden gesteld in de vorm van een verzaamd examen of een opleidingsprogramma.

Datum
10 januari 2011
Ons kenmerk
5679441/10

Basisbekwaamheid

Het is noodzakelijk dat de boa beschikt over algemene kennis van het recht en in het bijzonder van het formele en materiële strafrecht. Daarnaast moet ook de vaardigheid van het opmaken van een proces-verbaal en een aantal basiscompetenties niet ontbreken. Hierom blijft de basisbekwaamheidseis gehandhaafd. Indien men slaagt voor het algemene basisexamen buitengewoon opsporingsambtenaar ontvangt men een 'getuigschrift boa', ondertekend door de voorzitter van de Examencommissie buitengewoon opsporingsambtenaar namens de Minister van Veiligheid en Justitie. De eisen voor de basis-bekwaamheid zijn vastgelegd in de vorm van eindtermen. De (beoogd) boa wordt op een aantal kenniselementen getoetst om te bezien of hij over deze basiskennis en basisvaardigheden beschikt. De vastgestelde taken en verantwoordelijkheden waarop de eindtermen zijn gebaseerd zijn te vinden in bijlage B-I van deze circulaire.⁸ Het basisexamen moet in beginsel elke vijf jaar met goed gevolg worden afgelegd. Het examen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de door de Minister van Veiligheid en Justitie ingestelde Examencommissie buitengewoon opsporingsambtenaar.⁹ Het Examenreglement buitengewoon opsporingsambtenaar is gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2008, 222).

Het getuigschrift boa is vijf jaar geldig. Indien men binnen één jaar na het behalen van het getuigschrift een titel van opsporingsbevoegdheid aanvraagt, dan geldt de benoemingsperiode van vijf jaar vanaf de datum die op de akte van beëdiging staat vermeld. Vraagt men later dan één jaar na het behalen van het getuigschrift als boa een titel van opsporingsbevoegdheid aan, dan geldt echter een maximale benoemingsperiode tot vijf jaar na de datum die op het getuigschrift staat vermeld.

Bij overgang van de boa naar een nieuwe werkgever blijft het getuigschrift zijn geldigheid behouden, tot maximaal vijf jaar na de datum die op het getuigschrift staat vermeld. Daarna moet de boa, voor de verlenging van de akte van

⁸ Het document 'eindtermen buitengewoon opsporingsambtenaar' bevat een opsomming van alle eindtermen waaraan de boa voor de basisbekwaamheidseis moet voldoen. Deze eindtermen zijn te vinden op http://www.cito.nl/ins/boa/Cito_eindtermen_boa.pdf.

⁹ Het Examenreglement buitengewoon opsporingsambtenaar is gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2008, 222). Nadere informatie over de inhoud van het examen en inschrijvingen is te verkrijgen bij het Cito te Arnhem (www.cito.nl).

beëdiging, opnieuw het getuigschrift behaald hebben dan wel voldoen aan de ontheffingsgronden. Indien een boa bij een overgang van werkgever ook overgaat naar een nieuw domein, dan dient de boa te voldoen aan de specifieke opleidingseisen van dit domein. Dit kan betekenen dat in aanvulling op of ter vervanging van de basisbekwaamheidseis, de boa aan eventuele aanvullende bekwaamheidseisen voor dat betreffende domein moeten voldoen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Aanvullende bekwaamheidseisen

Alle boa's dienen te voldoen aan de basisbekwaamheidseis zoals in de vorige paragraaf omschreven. Het kan evenwel wenselijk zijn dat bepaalde categorieën van boa's voldoen aan aanvullende bekwaamheidseisen in verband met de complexiteit van de opsporing. Hierbij kan worden gedacht aan boa's die werk uitvoeren dat specialistische kennis vereist of plaatsvindt in een relatief ingewikkelde handhavingssomgeving. Daarbij wordt de rol van de boa in de strafrechtelijke handhaving steeds groter en daarmee ook de wens om te komen tot een uniforme kwaliteit van de handhaving door de boa's. In artikel 16, tweede lid van het BBO is de mogelijkheid gecreëerd om aanvullende bekwaamheidseisen te stellen, zoals de eis dat een verzwaaard boa-examen dient te worden afgelegd, dan wel de eis dat een opleidingsprogramma moet worden doorlopen. Bij het opleidingsprogramma is het mogelijk dat na het behalen van de basisbekwaamheidseis een boa beëdigd kan worden, zodat de boa gedurende het aanvullend opleidingsprogramma reeds gebruik kan maken van opsporingsbevoegdheden. Op die manier wordt duaal leren mogelijk. Indien niet (tijdig) wordt voldaan aan de aanvullende opleidingseisen, is er niet voldaan aan de bekwaamheidseis en zal de opsporingsbevoegdheid worden ingetrokken. De Minister van Veiligheid en Justitie bepaalt in welke gevallen een verzwaaard examen dan wel een aanvullend opleidingsprogramma nodig is voor het verkrijgen van opsporingsbevoegdheden. Per domein is aangegeven of, en zo ja, welke aanvullende opleidingseisen gesteld zijn.¹⁰ De keuze om te komen tot aanvullende opleidingseisen en de invulling hiervan komt tot stand in nauw overleg met betrokken boa-werkgevers, direct toezichthouders en toezichthouders. Of wordt voldaan aan de aanvullende bekwaamheidseisen wordt bepaald door de examencommissie. Een opleidingscommissie waarin toezichthouders, direct toezichthouders en werkgevers zijn afgevaardigd kan in het leven worden geroepen om namens de toezichthouder toe te zien op de inhoud en kwaliteit van een aanvullende opleiding.

Samengevat dient bij een aanvraag voor een titel van opsporingsbevoegdheid, dan wel een verlenging of wijziging hiervan, afhankelijk van welke bekwaamheidseisen gelden voor het betreffende domein, altijd het behaalde

- getuigschrift boa,
 - diploma, certificaat van een verzwaaard boa-examen gericht op een domein ('boa-plus' opleiding),
 - certificaat, diploma van een aanvullend opleidingstraject
- te worden overgelegd.

¹⁰ De specifieke opleidingseisen staan omschreven bij het betreffende domein in hoofdstuk 4 van deze circulaire.

Ontheffing van de bekwaamheidseis

Uitgangspunt is dat zowel bij een eerste aanvraag als bij een aanvraag tot verlenging tot benoeming als boa aan de bekwaamheidseis moet worden voldaan. Ingevolge artikel 16, derde lid, van het BBO kan van de bekwaamheidseis ontheffing worden verleend, indien de bekwaamheid voor het uitoefenen van de opsporingsbevoegdheid op andere wijze blijkt. Voor alle ontheffingen geldt, dat boa's hier niet automatisch 'recht' op hebben. De werkgever dient de ontheffing te allen tijde te ondersteunen en aan te vragen.

De ontheffingsgronden staan beschreven in bijlage B-IV van deze circulaire. Eventuele specifieke ontheffingsgronden voor aanvullende opleidingen staan beschreven in de betreffende domeinen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bekwaamheidseisen politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

Tijdens het uitoefenen van zijn opsporingsbevoegdheden is de boa gehouden aan de regels van het Wetboek van Strafvordering en het BBO. Indien hem politiebevoegdheden dan wel geweldsmiddelen zijn toegekend, dient hij zich tevens te gedragen overeenkomstig de regels van de Politiewet 1993, de Wet wapens en munitie alsmede de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (Ambtsinstructie). In artikel 4, sub b, van de Ambtsinstructie wordt bepaald dat het gebruik van een geweldsmiddel slechts is toegestaan door een ambtenaar die in het gebruik van dat geweldsmiddel is geoefend. Voorts wordt in artikel 5 van de RWM bepaald dat de boa slechts met een wapen kan worden uitgerust indien de noodzaak van het dragen van dat wapen aannemelijk wordt gemaakt en de bekwaamheid van de boa met het wapen is aangetoond. Daarbij moet de boa die één of meer politiebevoegdheden heeft ofwel politiebevoegdheden en één of meer geweldsmiddelen, voldoen aan de eisen zoals gesteld in de Regeling toetsing geweldsbeheersing buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB). In de RTGB worden regels gesteld inzake de toetsing van boa's met betrekking tot geweldsbeheersing, aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden en de schietvaardigheid.¹¹

Overgangstermijnen

De eisen voor de bekwaamheid zijn vastgelegd in de vorm van eindtermen, competentieprofielen of opleidingseisen. Wijzigingen ten aanzien van de regelgeving, de eindtermen, competentieprofielen of opleidingseisen kunnen worden opgenomen in de examens vanaf 6 maanden na de inwerkingtreding van de betreffende bepalingen of, indien bekendmaking voor inwerkingtreding plaatsvindt, minimaal 6 maanden na bekendmaking van de betreffende bepalingen. De eindtermen behoeven daarvoor niet te worden gewijzigd.

2.3 Toezicht op boa's

De kwaliteit van de strafrechtelijke handhaving door de boa's dient te worden gemonitord door de toezichthouder en de direct toezichthouder. Dit om twee redenen:

¹¹ Voor inhoudelijke uitleg van de RTGB en het toetsingsschema wordt verwezen naar de toelichting op deze regeling.

- om de kwaliteit van de opsporing door de boa's te kunnen monitoren en te waarborgen;
- om mede daardoor optimaal gebruik te kunnen maken van het grote opsporingspotentieel van de boa's.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Daar waar een boa opsporingshandelingen verricht, is hij voor dit optreden verantwoording verschuldigd aan de officier van Justitie. Vanwege deze gezagsrelatie is er met betrekking tot de regeling van het toezicht over de boa gekozen een hoofdofficier van justitie als toezichthouder aan te stellen. De mogelijke aanwijzingen van de toezichthouder betreffen het functioneren van de boa in meer algemene zin, onder meer gerelateerd aan de eisen van de wet en het BBO.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

In de uitoefening van het dagelijks toezicht op de boa met betrekking tot een juiste uitoefening van opsporingsbevoegdheden, een goede samenwerking met de politie, de naleving van de instructie en deels ook het onderricht, is voorzien met de benoeming van een direct toezichthouder. In de regel zal dit een korpschef van een regionaal politiekorps zijn.

De toezichthouder

Het OM is toezichthouder op de boa's, dat wil zeggen de hoofdofficiëren van Justitie van de arrondissementsparketten, het Functioneel Parket (FP) en het Landelijke Parket (LP). Artikel 38 van het BBO stelt dat de toezichthouder er op toe ziet dat de boa zijn taak bij de opsporing naar behoren vervult en de opsporingsbevoegdheden alsmede de politiebevoegdheden op juiste wijze uitoefent. De toezichthouder ziet eveneens toe op een goede invulling van haar adviestaak en de samenwerking met de politie.

Bij een lokale, regionale boa-werkgever, zonder landelijk werkterrein, is de hoofdofficier van Justitie van het parket waarbinnen de boa-werkgever is gevestigd de toezichthouder. Bij een boa-werkgever met een bovenregionaal, of landelijk werkterrein kan in overleg met de direct toezichthouder, toezichthouder en eventueel andere betrokken partijen worden besloten dat de hoofdofficier van een aangewezen parket, bijvoorbeeld het landelijk parket, als toezichthouder wordt aangewezen.

De direct toezichthouder

De korpschefs van de regiokorpsen, de korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) en sommige hoofden van Rijksdiensten met boa's zijn belast met het direct toezicht op boa's. Het gaat hierbij om taken, die losstaan van de ondersteunende en bijstandverlenende rol van de regiokorpsen en het KLPD die berust op de Politiewet. De direct toezichthouder voor boa's draagt zorg voor een goede uitvoering van zijn adviestaak en de afspraken ter borging en verbetering van de kwaliteit van de opsporing door de boa's. Het (gewijzigd) BBO geeft taken en bevoegdheden aan de direct toezichthouder. Deze staan beschreven in bijlage A-III.

Bij een lokale, regionale boa-werkgever, zonder landelijk werkterrein, is de korpschef van de politieregio waarbinnen de boa-werkgever is gevestigd de direct toezichthouder. Bij een boa-werkgever met een bovenregionaal of landelijk werkterrein, kan in overleg met de direct toezichthouder, toezichthouder en eventueel andere betrokken partijen worden besloten dat het hoofd van de betreffende dienst, dan wel de korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten als direct toezichthouder wordt aangewezen.

3 Professionalisering

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Het boa-beleid heeft tot doel de boa te professionaliseren zodat de kwaliteit van het toezicht en de strafrechtelijke handhaving door boa's landelijk naar een hoger niveau wordt getild. Dit boa-bestel vormt het kader waarbinnen de professionalisering van de boa zal plaatsvinden door enerzijds het vergroten van de kwaliteit van de boa's door aanvullende opleidingen en anderzijds het vergroten van het toezicht op de boa's door de (direct) toezichthouders. Hiertoe wordt een aantal wijzigingen doorgevoerd waarbij een *transparanter, efficiënter en gebruiksvriendelijker* boa-bestel wordt bewerkstelligd. In de volgende paragraaf worden deze wijzigingen nader toegelicht.

Datum
10 januari 2011
Oms kenmerk
5679441/10

3.1 De domeinen

Boa's werden voorheen aangesteld op basis van de circulaire functielijst buitengewoon opsporingsambtenaar, waarin per boa-functie de maximaal toe te kennen opsporingsbevoegdheden (inclusief eventuele politiebevoegdheden en geweldsmiddelen) stonden vermeld. Deze functielijst bevatte 15 verschillende boa-functies. Daarbij konden op verzoek van boa-werkgevers nieuwe boa-functies worden toegevoegd via zogenaamde categoriale beschikkingen. In de praktijk bestonden er mede hierom circa 115 verschillende soorten boa's met allerlei verschillen in opsporingsbevoegdheden, politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Het boa-bestel was hierdoor weinig transparant. Om te komen tot een transparant stelsel wordt de domeinlijst geïntroduceerd (bijlage A-I). De domeinlijst bevat vijf inhoudelijke domeinen en een 'restdomein'. De nieuwe domeinen *Openbare ruimte, Milieu, welzijn en infrastructuur, Onderwijs, Openbaar vervoer, Werk, inkomen en zorg en Generieke opsporing* bieden een breed optioneel pakket aan opsporingsbevoegdheden, politiebevoegdheden en geweldsmiddelen.¹²

De domeinen bevatten maximale opsporingspakketten. De boa in bezoldigde dienst kan formeel beschikken over alle opsporingsbevoegdheden binnen het betreffende domein. Met het oog op nut en noodzaak wordt er echter van uitgegaan dat de boa-werkgever het pakket aan opsporingsbevoegdheden koppelt aan de taakomschrijving van zijn boa's. Het gebruik van opsporingsbevoegdheden dient immers altijd gekoppeld te zijn aan de vervulling van de aan de functie gerelateerde taken. Daarom dient de boa-werkgever middels het aanvraagformulier de taakomschrijving te beschrijven en daarbij de gewenste opsporingsbevoegdheden binnen een domein aan te kruisen. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de boa bevoegdheden aanwendt welke vallen buiten zijn taakomschrijving. De enige uitzondering hierbij vormen de toegevoegde strafrechtartikelen waarvoor de boa een proces-verbaal van

¹² De domeinlijst is tot stand gekomen door een inventarisatie van de opsporingspakketten van alle boa's, aangevuld door de wensen van boa's, boa-werkgevers, direct toezichthouders en toezichthouders. Deze wensen zijn geïnventariseerd middels een consultatieronde (brief van 30 juli 2010 met kenmerk 5613499/09). De vele reacties zijn zoveel mogelijk meegenomen in het nieuwe beleid voor zover dit past binnen de uitgangspunten van het boa-beleid.

bevindingen kan opmaken indien hij wordt geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitvoering van zijn taken. Indien een boa gaat handhaven op feiten welke buiten zijn taakomschrijving vallen, dient in eerste instantie de boawerkgever de boa hierop aan te spreken. In overleg met de direct toezichthouder en eventueel de toezichthouder kan worden bepaald hoe een en ander verder wordt afgehandeld.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Met behulp van de domeinbenadering is het mogelijk landelijk op uniforme wijze te werken aan professionalisering van de boa. Zo moeten de boas openbaar vervoer een verzwaard boa-examen afleggen en moeten de boas milieu en welzijn een aanvullend opleidingsprogramma volgen. Op deze wijze kan per domein worden geïnvesteerd in opsporingsvaardigheden en -competenties gericht op de specifieke behoeften binnen een domein. In hoofdstuk 4 van deze circulaire wordt dieper ingegaan op de domeinen.

3.2 Veilige publieke taak

Geweld en agressie tegen boas wordt niet getolereerd. In de praktijk betekent dit dat boas effectief moeten kunnen optreden als zij worden geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitoefening van hun publieke taak. Hierom kan elke boa optioneel beschikken over extra strafrechtartikelen, politiebevoegdheden en handboeien.

De strafrechtartikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435 onder ten vierde, en 447^e geeft boas de mogelijkheid om een ambtsedig proces-verbaal van bevindingen op te maken van het hun overkomen geweld op grond waarvan verdachten van dit geweld kunnen worden veroordeeld.¹³ Het is – in verband met de onafhankelijkheid van het onderzoek – uitdrukkelijk niet de bedoeling dat een boa het onderzoek in de onderhavige zaak gaat doen. Dit blijft een verantwoordelijkheid van de politie. De rol van slachtoffer en die van onderzoeker moeten gescheiden blijven. Het proces-verbaal van bevindingen zal in de praktijk altijd gepaard moeten gaan met het doen van aangifte bij de politie van het geweld of de belediging. Uitzonderingen hierop zijn het onderzoek in het kader van artikel 435, onder ten vierde en artikel 447^e van het Wetboek van Strafrecht.

Tevens is voor alle boas artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien optioneel gesteld. In bijlage A-I staat per domein de maximaal optionele politiebevoegdheden en geweldsmiddelen vermeld. Benadrukt wordt dat de toekenning van bovengenoemde strafrechtartikelen, politiebevoegdheden en handboeien gekoppeld wordt aan de voorwaarde dat de boa deel heeft genomen aan een module "gespreks- en benaderingstechniek" dan wel een daaraan gelijkgestelde opleiding/training gericht op conflictbeheersing en bejegening. De reden hiervoor is dat er veel waarde aan wordt gehecht dat de boa in staat is om

¹³ De bewijskracht van een dergelijk proces-verbaal is sterker dan een proces-verbaal opgemaakt met betrekking tot feiten waarvoor de boa geen opsporingsbevoegdheid heeft, gelet op artikel 344 eerste lid, aanhef en onder 2 van het Wetboek van Strafvordering.

agressie en geweld zoveel mogelijk te voorkomen. De wijze waarop deze voorwaarde wordt vormgegeven zal in 2011 nader worden ingevuld.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

3.3 Registratiesysteem

Een goede informatiehuishouding van boa-werkgevers is noodzakelijk om te voorkomen dat opsporingsinformatie versnipperd dan wel onvoldoende wordt geregistreerd. Door een goede registratie kan beter gebruik worden gemaakt van het enorme opsporingspotentieel van de boa's. Daarbij is een goede informatiehuishouding van boa-werkgevers een absolute voorwaarde voor goed toezicht op de kwaliteit en kwantiteit van de opsporingsactiviteiten van de boa's. Hierom kan de Minister van Veiligheid en Justitie regels stellen met betrekking tot de registratiesystemen van de boa-werkgevers. De ambitie is om samen met opsporingspartners samenwerking, afstemming, informatie-uitwisseling en operationele ondersteuning per domein uniform op toereikend niveau te brengen. De domeinbenadering maakt het mogelijk om per domein te komen tot specifieke eisen ten aanzien van informatiesystemen.

Datum
10 januari 2011
Ons kenmerk
5679441/10

3.4 Landelijke opsporingsbevoegdheid

In het nieuwe bestel worden alle boa's landelijk opsporingsbevoegd gemaakt waardoor samenwerking tussen gemeenten (op piekmomenten) veel eenvoudiger is. Hierdoor kunnen afspraken worden gemaakt over de inzet van boa's op regionaal niveau. Aan de mogelijkheid om landelijk te werken worden voorwaarden gesteld. De boa onthoudt zich – zoals een politiefunctionaris – in principe van optreden buiten zijn gebied van aanstelling.¹⁴ Hij mag alleen dan optreden buiten zijn eigen gebied, indien dat gebeurt in overleg met het bevoegde gezag (de lokale driehoek) en – indien van toepassing – in overleg met het bevoegd gezag van een eventueel ander gebied dan het gebied van aanstelling. Het is de taak van de toezichthouder en direct toezichthouder om het bevoegd gezag van de betreffende gebieden te informeren. Deze afstemming dient te worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin moet staan welke partijen met elkaar gaan samenwerken, hoe wordt omgegaan met het gebruik van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen, wie de direct toezichthouder en toezichthouder zijn en of het bevoegd gezag is geïnformeerd. Het is aan de betreffende partijen welke afspraken zij nog meer willen vaststellen in de overeenkomst (bijvoorbeeld aantal boa's). Bijlage C-I bevat een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst welke ten grondslag kan liggen aan een samenwerkingsverband.

3.5 Twee akten

De bredere domeinen en de samenwerkingsmogelijkheden op bovenlokaal niveau bieden boa-werkgevers een grotere flexibiliteit binnen het boa-bestel. Consequentie hiervan is dat de mogelijkheid van het combineren van domeinen wordt beperkt. Met het nieuwe beleid wordt immers beoogd te komen tot een

¹⁴ Zie artikel 7 lid 2 van de Politiewet 1993.

beperkt aantal soorten boa's welke binnen een specifiek domein professionele handhavers zijn. Dit betekent dat een boa in beginsel maar binnen één domein werkzaam mag zijn. Desalniettemin wordt het als onwenselijk beschouwd indien boa's hierdoor gedwongen worden om een werkverband op te zeggen omdat zij binnen twee domeinen werkzaam zijn. Hierom wordt het hebben van maximaal twee opsporingsakten toegestaan. Als voorwaarde wordt hierbij gesteld dat:

- er sprake is van twee werkgevers (dus geen twee akten bij 1 werkgever); en
- indien de boa werkzaam is binnen twee domeinen, de boa voldoet aan de bekwaamheidseisen van beide domeinen.

Zo blijft het bijvoorbeeld mogelijk dat een parkeercontroleur in dienst van een gemeente, tevens boa milieu, welzijn en infrastructuur is voor een landgoedeigenaar. Deze boa heeft een akte van beëdiging voor het domein openbare ruimte en een akte van beëdiging voor het domein milieu en welzijn.

3.6 Nieuwe aanvraagprocedure

Om te stimuleren dat boa-werkgevers, direct toezichthouders en toezichthouders contact hebben met elkaar en elkaar opzoeken bij operationele zaken, wordt bij inwerkingtreding van deze circulaire ook de aanvraagprocedure gewijzigd. De belangrijkste wijziging betreft het advies van de (direct) toezichthouder ten aanzien van het noodzaakcriterium. De boa-werkgever dient voor het doen van een aanvraag bij de dienst Justis eerst contact te zoeken met de direct toezichthouder en de toezichthouder om de noodzaak en de voorgenomen aanvraag te bespreken. De boa-werkgever stuurt de aanvraag samen met de adviezen van beide toezichthouders toe aan de dienst Justis.¹⁵

Deze wijziging geldt ook voor aanvragen voor toekenning van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Aan de toekenning van geweldsmiddelen aan boa's kunnen nadere voorwaarden worden verbonden. Zo kan ervoor gekozen worden om, bij wijze van proef, voor een kortere periode bepaalde geweldsmiddelen toe te kennen.

In bijlage C-II wordt de nieuwe aanvraagprocedure uiteengezet.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

¹⁵ Het adres van de dienst Justis is: Ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst JUSTIS, Juliana van Stolberglaan 10, Postbus 20300, 2500 EH 's -Gravenhage.

4 De domeinen

4.1 Domein I Openbare ruimte

4.1.1 Algemeen

De openbare ruimte boa voor binnen- en buitengebied ter bestrijding van kleine ergernissen, overlast en andere feiten die de leefbaarheid aantasten. De oude boa-functies APV controleur, parkeercontroleur, brandweercommandant, tunnelwachter en controleur openbare ruimte zijn verenigd binnen de boa openbare ruimte.

De boa openbare ruimte - vergelijkbaar met de voormalige 'goa', de gemeenteboa waar kleinere gemeenten over mochten beschikken – heeft een breed pakket aan bevoegdheden waardoor het lokale veiligheidsbeleid gericht op de aanpak van overlast en kleine ergernissen binnen de openbare ruimte kan worden gehandhaafd.¹⁶ Een belangrijk onderscheid met de voormalige gemeenteboa is dat de boa openbare ruimte niet kan handhaven op de zwaardere milieudelicten. Er is een duidelijke afbakening gemaakt tussen milieu en leefbaarheid. Handhaven op milieudelicten vereist specifieke kennis en vaardigheden. De boa milieu, welzijn en infrastructuur zal door een verplicht professionaliseringstraject over deze specifieke kennis en vaardigheden beschikken. De scheiding tussen leefbaarheidszaken en milieuzaken is gebaseerd op het systeem welke gehanteerd wordt door het OM: de vervolging van milieuzaken gebeurt door het functioneel parket, de afdoening van leefbaarheidszaken gebeurt door de lokale arrondissementsparketten. De definitie van leefbaarheid is dan ook hier op gebaseerd.¹⁷

4.1.2 Inhuur

Met inhuur wordt bedoeld het in onbezoldigde dienst nemen van niet-ambtenaren. Net als in het oude beleid blijft inhuur mogelijk voor de voormalige boa-functies APV-controleur en parkeercontroleur. Deze ingehuurde boa's kunnen daarom enkel bevoegd zijn voor de bevoegdheden genoemd bij 1.1, 1.2 en 1.3 in de domeinlijst. De stippelijst binnen het domein openbare ruimte geeft deze

¹⁶ Zie de domeinlijst, bijlage A-1. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen kleine of grote gemeenten; indien aan de voorwaarden uit hoofdstuk 2 van deze circulaire wordt voldaan kunnen alle gemeenten beschikken over boa's openbare ruimte.

¹⁷ Leefbaarheidszaken zijn:

I milieuovertredingen die de volgende op artikel 1a van de Wet op de Economische delicten (WED) gebaseerde feiten uit de tekstbundel voor misdrijven, overtredingen en Muldergedragingen, afdeling C milieu betreffen:

- lichte milieuzaken met feitcodes: H 002 t/m H 097 (handelingen met huishoudelijke afvalstoffen);
- lichte milieuzaken met feitcodes: H 098a t/m H 102c (handelingen met overige afvalstoffen);
- lichte milieuzaken met feitcodes: H 161a, H 161b en H 171 (handelingen met vuurwerk); tenzij die zijn gepleegd in samenhang met andere economische milieudelicten.

II Alle milieuovertredingen die niet zijn gebaseerd op artikel 1a van de WED, zoals overtredingen van de APV.

afbakening aan. Alvorens gemeenten kunnen overgaan tot inhuur moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden.

- Instemming van de gemeenteraad en de lokale driehoek.
- Inbedding in het lokale veiligheidsbeleid.
- De politie heeft de operationele regie over de opsporing en het toezicht in het publieke domein.
- Herkenbaarheid van de ingehuurde boa in onbezoldigde dienst als ambtenaar van de gemeente. Hierbij mogen geen tot de particuliere instantie waarvan de gemeente de functionaris inhuurt herleidbare kenmerken zichtbaar gedragen worden.
- De ingehuurde boa in onbezoldigde dienst heeft maximaal de beschikking over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien.
- De ingehuurde boa in onbezoldigde dienst met opsporingsbevoegdheid heeft geen toegang tot politie- en/of opsporingssystemen.
- Een boa mag geen werkzaamheden verrichten voor een beveiligingsorganisatie of recherchebureau of een beveiligingsorganisatie of recherchebureau in stand houden. Reden hiervoor is dat enige (schijn van) belangenverstrengeling zich kan voordoen tussen de functie van de particuliere functionaris met opsporingsbevoegdheid enerzijds en de functie van particulier beveiligers als bedoeld in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr) anderzijds. Aan een ingehuurde boa in onbezoldigde dienst kan ontheffing worden verleend als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de Wpbr.
- Een ingehuurde boa moet door de gemeente op naam worden benoemd als onbezoldigd ambtenaar van deze gemeente. Van de benoeming op naam moet bij de aanvraag van de opsporingsbevoegdheid schriftelijk bewijs worden overgelegd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Het beleid ten aanzien van het toekennen van politiebevoegdheden en handboeien aan boa's in onbezoldigde dienst is verruimd. Ook deze boa's kunnen te maken krijgen met agressie en geweld waartegen zij adequaat moeten kunnen optreden. Indien de noodzaak is aangetoond en de vereiste opleidingen zijn gevolgd kunnen de boa's in onbezoldigde dienst beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien.

4.1.3 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en - indien de boa openbare ruimte beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen - de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In 2010 worden initiatieven ontwikkeld voor een verdergaande professionalisering van de boa openbare ruimte. In overleg met boa-werkgevers, de direct toezichthouders, de toezichthouders en eventueel andere betrokken partners wordt nader bekeken in hoeverre aanvullende bekwaamheidseisen verplicht dienen te worden gesteld en wat die aanvullende bekwaamheidseisen precies moeten zijn. Tot die tijd is het de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's openbare ruimte aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak.

4.2 Domein II Milieu, welzijn en infrastructuur

4.2.1 Algemeen

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Het domein voor de boa's die zich bezighouden met natuur en milieu, arbeidsinspectie, voedsel & waren controles, dierenwelzijn, openbare gezondheid en fysieke leefomgeving en infrastructuur (waaronder deelaspecten bouwen, wonen, monumenten, ruimte). Milieuboa's in de zin van deze circulaire zijn:

- alle krachtens een *categoriale* aanwijzing functionerende boa's van de Algemene Inspectiedienst (met uitzondering van de bijzondere opsporingsdienst AID/DO), Arbeidsinspectie/directie Major Hazard Control, Rijkswaterstaat, Staatstoezicht op de Mijnen, VROM-Inspectie (met uitzondering van de bijzondere opsporingsdienst VROM-IOD), provincies, waterschappen, gemeenten en regionale milieudiensten, met opsporingsbevoegdheden voor in elk geval de wetten genoemd in artikel 1a en ten dele ook artikel 1 van de Wet op de economische delicten;
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'milieuopsporingsambtenaar' dan wel een andere functiegroep, maar met een vergelijkbare taak;
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'flora- en faunabeheerder';
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'controleur openbare ruimte', 'gemeentelijk opsporingsambtenaar' of 'controleur vaarwegen', waarvan de werkgever het wenselijk acht dat zij mede milieudelicten opsporen, niet zijnde delicten in de sfeer van leefbaarheid.

Buiten de hierboven gespecificeerde groep boa's kunnen ook andere boa's en hun werkgevers in het domein milieu, welzijn en infrastructuur worden opgenomen.

Een milieuboa is in hoofdzaak belast met de opsporing van (economische) milieudelicten. De milieuboa is doorgaans primair toezichthouder op grond van één of meer milieuwetten en treedt in voorkomende gevallen op als boa. Hierdoor vervullen de meeste milieuboa's een schakelfunctie tussen het bestuur, particuliere organisaties, het OM (i.c. het Functioneel Parket) en de politie.

De boa milieu, welzijn en infrastructuur wordt de boa die de Wabo voor een belangrijk deel gaat handhaven. Tevens wordt er op geanticipeerd dat (een deel van) de boa's milieu en welzijn op termijn deel gaan uitmaken van de regionale uitvoeringsdiensten ten behoeve van de handhaving van de VROM-regelgeving.¹⁸ *Om deze reden is de boa milieu, welzijn en infrastructuur niet alleen bevoegd om te handhaven op artikel 1 en 1a van de Wet op de economische delicten (WED), maar tevens op de complete wetten die in artikel 1 en 1a van de WED worden genoemd en krachtens deze wetten geldende regelgeving voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de taak.*

Gelet op de belangrijke rol die de boa milieu, welzijn en infrastructuur in de milieuhandhaving gaat spelen is het professionaliseringstraject voor deze categorie boa's reeds in gang gezet. Enerzijds middels het vergroten van de

¹⁸ Zoals voorgesteld door de Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (Commissie Mans) in het rapport 'De tijd is Rijk', juli 2008.

Datum
10 januari 2011
Ons kenmerk
5679441/10

kwaliteit van de boa's door een verplicht aanvullende opleidingsprogramma en anderzijds door het vergroten van het toezicht op de boa's door de (direct) toezichthouders.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

4.2.2 Intensivering toezicht

Datum
10 januari 2011

Om het toezicht op boa's milieu, welzijn en infrastructuur beter mogelijk te maken worden twee wijzigingen doorgevoerd.

Ons kenmerk
5679441/10

- I Het toezicht op de boa's die zich bezig houden met de milieuhandhaving wordt belegd bij het Functioneel Parket in plaats van een hoofdofficier van Justitie van een arrondissementsparket. Het Functioneel parket is belast met de bestrijding van milieucriminaliteit. Het is dan ook voor de hand liggend om het toezicht op de boa's die zich bezig houden met milieuhandhaving, neer te leggen bij het Functioneel Parket. Het toezicht op de overige boa's in dit domein kan bij uitzondering bij andere toezichthouders worden belegd.
- II Het direct toezicht op de milieuboa's in dienst van of werkzaam voor een landelijke werkgever kan worden belegd bij het hoofd van een landelijke dienst.¹⁹ Deze landelijke diensten hebben veel meer affiniteit met de milieumaterie dan de politieregio waar het (direct) toezicht nu nog is belegd en kunnen mede hierom het direct toezicht beter vorm geven. Bij een lokale, regionale boa-werkgever (geen landelijk werkterrein) blijft de Korpschef van de politieregio waarbinnen de boa werkgever gevestigd is de direct toezichthouder.

Deze wijzigingen komen overeen met de wijzigingen die zijn voorgesteld in het rapport *'Visiedocument milieuboa; De boa voor de milieuhandhaving beter benut* van het Landelijk Overleg Milieuhandhaving (LOM) (hierna: visiedocument).²⁰ De wijziging van toezichthouder zal plaatsvinden gedurende de overgangsperiode wanneer de oude (categoriale) akte wordt omgezet naar een nieuwe (categoriale) akte.

4.2.3 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift), een aanvullend opleidingsprogramma en - indien de boa milieu, welzijn en infrastructuur beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen - de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In het visiedocument werd geconstateerd - onder meer bij de pilot met het Transactiebesluit milieudelicten - dat veel milieuboa's te weinig (strafvorderlijke) kennis en praktische vaardigheden hebben, doordat in hen onvoldoende is geïnvesteerd en de basisbekwaamheidseis alleen onvoldoende is. De omstandigheden waaronder milieuovertredingen moeten worden opgespoord zijn relatief vaak ingewikkeld en vergen doorgaans veel tijd van de betreffende

¹⁹ Het betreffen in ieder geval de volgende diensten: AID, Rijkswaterstaat, Arbeidsinspectie, Vrom-Inspectie, Staatstoezicht op de Mijnen. Wellicht gaan de twee laatstgenoemde diensten in 2010 fuseren.

²⁰ Zoals vastgesteld de Minister van VROM en de Minister van Veiligheid en Justitie, september 2008.

boa's.²¹ Mede hierom worden in de praktijk de specifieke mogelijkheden van milieuboa's niet ten volle benut. Wegens deze constatering en gelet op de ontwikkelingen zoals de aangekondigde introductie van de boetebevoegdheid voor het bestuur, de introductie van de Wabo en de regionale uitvoeringsdiensten heeft het LOM in het visiedocument geconstateerd dat milieuboa's een categorie vormen waaraan aanvullende eisen zouden moeten worden gesteld. Hiertoe zijn in het visiedocument taken en competenties van de milieuboa's beschreven. Deze zijn opgesomd in bijlage B-II

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Deze taken en competenties geven een compleet beeld van de bekwaamheidseisen waaraan de milieuboa moet voldoen. De eindtermen van de basisbekwaamheidseis zijn hierin geïncorporeerd. Voor zover de vereiste competenties hierboven uitgaan, is sprake van aanvullende bekwaamheidseisen. Vanwege het specifieke werkterrein van bepaalde groepen boa's (bijvoorbeeld boa's in de functiegroep van flora-en faunabeheerder), zijn opleidingen (deels) op maat ontwikkeld, dan wel te ontwikkelen in het licht van die competenties die noodzakelijk worden geacht voor het specifieke werkterrein. De opleidingscommissie (zie later deze paragraaf) zal de opleidingen op maat toetsen aan de hand van de hierboven beschreven competenties en in het licht van de te onderscheiden werkvelden van verschillende typen boa's.

Een boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseis voor het domein milieu, welzijn en infrastructuur, wanneer hij de hierna te beschrijven opleidingen heeft gevolgd en de bijbehorende toetsen met succes heeft afgelegd.

Basisopleiding

Een ieder die in aanmerking wil komen voor aanwijzing tot milieuboa, moet de basisopleiding voor boa's volgen. Na het behalen van het bijbehorende examen kan de titel van opsporingsbevoegdheid worden verleend. Hierbij wordt de betrokkene aangesteld als milieuboa. Binnen 12 maanden na het verkrijgen van de akte van beëdiging dient de vervolgopleiding te worden gevolgd en met succes te worden afgerond. Dit stelt de betrokkene in staat om tijdens de vervolgopleiding als milieuboa werkzaam te zijn en het geleerde in de praktijk te brengen (dual learning).

Vervolgopleiding

De basisopleiding is, gelet op de opsporingstaken van de milieuboa's en de omstandigheden waaronder zij moeten worden uitgeoefend, in de praktijk onvoldoende gebleken. Daarom is in het visiedocument ervoor gekozen om voor degenen die voor het eerst als milieuboa zijn aangesteld, het volgen van een aanvullende vakopleiding verplicht te stellen: de vervolgopleiding. Deze verplichting geldt voor alle nieuwe milieuboa's met een akte van beëdiging waarvan de afgiftedatum 1 januari 2011 of later is. De vervolgopleiding dient binnen 12 maanden na de datum van deze akte te worden gevolgd.

²¹ Visiedocument 'de boa voor de milieuhandhaving beter benut', september 2008, p. 7-9. In het visiedocument wordt nader omschreven waarom milieuboa's een categorie vormen waaraan aanvullende eisen worden gesteld.

De vervolgopleiding is gericht op het systematisch ontwikkelen van de (complexe) kennis, vaardigheden en stijl die nodig zijn om de milieuboa-functie goed uit te oefenen. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de beroepspraktijk wordt de vervolgopleiding gecombineerd met het werken in de praktijk. Iedere cursist krijgt een praktijkcoach.

Het curriculum voor de opleiding wordt niet meer bepaald door de klassieke (school)vakken met hun leerstofindeling en -volgorde, maar door het functie-profiel en de hiervan afgeleide kernopgave voor de diverse typen milieuboa's. Een kernopgave bestaat uit een beschrijving van de kenmerken van de praktijksituaties, dilemma's, werkpatronen en -methoden. Met andere woorden: het curriculum is op maat toegesneden en voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is op het VROM-domein, op bepaalde punten anders ingekleurd dan dat voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is op het LNV-domein of V&W-domein. Globaal gesproken is het opleidingsprogramma voor 80% generiek en 20% specifiek. Bij de uitvoering kan worden voldaan aan specifieke wensen van werkgevers. De vervolgopleiding gaat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2011 van start.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijspijkercursus bestaande milieuboa's

Van bestaande milieuboa's kan in redelijkheid niet worden gevraagd dat zij alsnog de vervolgopleiding gaan volgen. Toch is er in algemene zin behoefte aan verhoging van de professionaliteit van de huidige milieuboa's, zo is in het visiedocument geconstateerd. Daarom zijn alle milieuboa's met een akte van beëdiging waarvan de afgiftedatum 31 december 2010 of eerder is, verplicht vóór 1 juli 2011 een speciaal ontwikkelde bijspijkercursus te volgen, om hun strafvorderlijke kennis en vaardigheden op het gewenste peil te brengen. Dit geldt ook voor personen aan wie een ontheffing is verleend op grond van het zogenoemde seniorenbeleid.

Het programma van de bijspijkercursus is afgeleid van dat van de vervolgopleiding en op dezelfde manier tot stand gebracht. Ook het opleidingsprogramma hiervan is in grote lijnen zo opgezet dat er ruimte is om bij de keuze van praktijkopdrachten, te bestuderen casussen en in het onderwijs te gebruiken voorbeelden in te spelen op de specifieke omstandigheden en behoeften van de te onderscheiden typen milieuboa's. Aan de uitwerking van het opleidingsprogramma voor de 'groene boa's' wordt actief bijgedragen door vertegenwoordigers van particuliere terreinbeheerders en de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht.

Bij de uitvoering van de bijspijkercursus kan worden voldaan aan specifieke wensen van werkgevers, zowel wat betreft de inhoud van het cursusprogramma als de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

Permanente her- en bijscholing

Permanent leren wordt beschouwd als een veel effectievere wijze om het niveau van de milieuboa op peil te houden dan een vijfjaarlijks examen. Bovendien kan hiermee goed worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen. Daarom krijgt, naar het voorbeeld van de FIOD/ECD en de AID, permanente her- en bijscholing een plaats in het opleidingsstelsel voor de milieuboa's.

Van iedere milieuboa wordt verlangd dat hij gedurende de 5 jaar dat zijn boa-akte geldig is, een viertal verplichte modules volgt, die elk worden afgesloten met een toets. Dit komt neer op één module per jaar, waarbij in het jaar van verlenging geen nieuwe module wordt gevolgd. Dat jaar kan worden gebruikt om niet

behaalde modules te herkansen. Ook hier geldt dat een groot deel van het onderwijs voor alle functiegroepen gelijk is. Sommige modules zullen echter specifiek op een bepaalde functiegroep zijn toegeschreven. De studiebelasting per module bedraagt ongeveer 5 contactdagen. Iedere module wordt met een toets afgesloten. Nadat alle vier modules met een voldoende zijn afgesloten, kan de akte van de betreffende milieuboa met wederom 5 jaar worden verlengd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

De verplichting tot permanente her- en bijscholing, ter vervanging van het vijfjaarlijkse examen, gaat gelden voor alle milieuboa's, met inbegrip van personen aan wie een ontheffing is verleend van de bekwaamheidseis op grond van het zogenaamde seniorenbeleid. Die ontheffing brengt mee dat zij wel de modules volledig moeten volgen, maar dat er geen consequenties zullen worden verbonden aan het niet halen van een toets.

Voor nieuwe milieuboa's betekent dit dat zij met de permanente her- en bijscholing beginnen in het jaar volgend op het succesvol afronden van de vervolgopleiding. Bestaande milieuboa's beginnen in het jaar volgend op de afronding van de bijspijkerkursus.

Het is de bedoeling dat deze permanente her- en bijscholing in het eerste kwartaal van 2011 van start gaat. Als eersten komen hiervoor de milieuboa's in aanmerking die in 2007 - 2010 de bijspijkerkursus hebben gevolgd. Zij dienen de eerste module vóór 1 januari 2012 te volgen.

Verzorging van de opleidingen

Op dit moment staat het een ieder vrij om de basisopleiding voor milieuboa's te verzorgen. Dit blijft ook zo. Voor de andere onderdelen van het opleidingsstelsel is in het visiedocument ervoor gekozen om de ontwikkeling en uitvoering ervan vooralsnog te laten verzorgen door een samenwerkingsverband, thans bestaande uit het Opleidingsinstituut van de Algemene Inspectiedienst, de VROM-Inspectie-academie, de Stichting Bestuursacademie Nederland, de Stichting Water-opleidingen en de Politieacademie. Dit is gebeurd om de kwaliteit van de opleidingen met hun sterke wisselwerking met de beroepspraktijk (duaal leren) en regelmatige toetsmomenten van de ontwikkeling van de verschillende competenties te kunnen meten.

De verschillende opleidingstrajecten worden, binnen het gemeenschappelijke kader – eindtermen, leerdoelen (kernopgaven), lesprogramma's, docentenhandleiding – en voor een gezamenlijk vastgestelde prijs per cursist verzorgd door deze instituten, met gebruikmaking van hun respectievelijke kennis en expertise op de verschillende deelterreinen, voor zover relevant voor de milieuopsporing. De cursuskosten komen voor rekening van de werkgever.

Opleidingscommissie

In het stelsel zoals dit is neergelegd in het BBO, zijn de toezichthouders belast met het toezicht op de kwaliteit van de boa's en, in het verlengde hiervan, de kwaliteit van de opleidingen. Dit brengt mee dat de hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket, die zal worden aangewezen als de toezichthouder voor alle milieuboa's, die taak krijgt ten aanzien van de opleidingen voor de milieuboa's.

Om aan deze verantwoordelijkheid een goede invulling te kunnen geven en, in het bijzonder, te kunnen garanderen dat het voltooiën van het samenstel van opleidingen uitzicht biedt op het voldoen aan de basis- en aanvullende eisen van bekwaamheid voor milieuboa's, wordt door de toezichthouder een

opleidingscommissie ingesteld. Deze commissie gaat namens de toezichthouder de inhoud en kwaliteit van de diverse opleidingstrajecten en bijbehorende lesprogramma's in al hun facetten bewaken. De opleidingscommissie gaat tevens toezien op de deelname van de boa's aan de voor hen verplichte opleidings-trajecten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum

10 januari 2011

Ons kenmerk

5679441/10

In het kader van haar taak toetst de opleidingscommissie aan de hand van de in bijlage B-II beschreven taken en competenties of de aangeboden opleidingen voldoen, mede in het licht van de te onderscheiden werkvelden van de verschillende typen milieuboa's. Zo hebben de milieuboa's die thans behoren tot de functiegroep flora- en faunabeheerder in de praktijk met een ander soort milieudelicten en verdachten te maken dan bijvoorbeeld de milieuboa's van het Staatstoezicht op de Mijnen.

De opleidingsprogramma's en de uitvoering daarvan zullen met enige regelmaat worden geëvalueerd om te bezien of hierin verandering moet worden aangebracht, bijvoorbeeld door het vervangen van één of meer opleidings-instituten door andere. Het initiatief hiervoor komt te liggen bij de opleidings-commissie.

Examencommissie

De door de Minister van Veiligheid en Justitie ingestelde examencommissie bewaakt de kwaliteit van de examens of toetsen aan de hand van de in deze circulaire beschreven competenties (bijlage B-II).

Vervallen van opsporingsbevoegdheid

Indien niet (tijdig) wordt voldaan aan de aanvullende opleidingseisen, is er niet voldaan aan de milieuboa bekwaamheidseisen en zal de titel van opsporingsbevoegdheid worden ingetrokken (ex artikel 35, eerste lid, onder b, en artikel 32, derde lid, BBO). In de volgende gevallen kan de Minister van Veiligheid en Justitie vaststellen dat niet langer wordt voldaan aan de bekwaamheidseisen, zoals bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b, en artikel 32, derde lid, BBO, met verval van de titel van opsporingsbevoegdheid tot gevolg.

- De milieuboa met een akte van beëdiging waarvan de afgiftedatum vóór 1 januari 2011 ligt, heeft niet voor 1 juli 2011 de bijspijkeropleiding gevolgd.
- De milieuboa met een akte van beëdiging waarvan de afgiftedatum op of na 1 januari 2011 ligt, heeft niet binnen een jaar na verkrijging van die akte de vervolgopleiding gevolgd en met succes afgerond.
- De milieuboa heeft, na afronding van de bijspijkerkursus vóór 1 juli 2011, dan wel na afronding van de vervolgopleiding binnen een jaar na verkrijging van de akte van beëdiging, de permanente her- en bijscholing, bestaande uit 4 modules in een periode van vijf jaar, niet tijdig gevolgd en met goed gevolg afgerond.

Alvorens tot vaststelling over te gaan als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b, BBO, in de gevallen bedoeld onder a t/m c, hoort de Minister van Veiligheid en Justitie de werkgever en de betreffende boa.

Als een milieuboa door omstandigheden, die niet aan hem of aan zijn werkgever zijn te wijten, niet in staat is tijdig de bijspijkerkursus of (een module van) de permanente her- en bijscholing te volgen, dan wel de vervolgopleiding binnen één jaar na de afgiftedatum van de akte van beëdiging, met goed gevolg af te ronden, kan de Minister van Veiligheid en Justitie op verzoek van de werkgever afwijken van de termijnen genoemd in de onderdelen a tot en met c.

Ontheffing van cursusonderdelen

Het is mogelijk om van cursusonderdelen van de vervolgopleiding of onderdelen van de permanente her- en bijscholing ontheffing te verkrijgen bij wegens eerdere, met succes afgeronde gelijkwaardige opleidingen. Eventueel verleende ontheffingen ontslaat de boa niet van de examenverplichting van zowel de vervolgopleiding, als de permanente her-en bijscholing. Aanvragen tot ontheffingen worden door of namens de toezichthouder beoordeeld.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Verlenging titel van opsporingsbevoegdheid

Bij de verlenging van de titel van opsporingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 6 BBO wordt getoetst of de betreffende boa tijdig aan alle tot aan het moment van aanvraag van de verlenging verplichte opleidingen heeft voldaan.

4.3 Domein III Onderwijs

4.3.1 Algemeen

Onder het domein onderwijs vallen de huidige leerplichtambtenaren. Zij zijn primair belast met het handhaven van de leerplichtwet en alle andere daar aan gerelateerd relevante wet- en regelgeving. Gelet op het specialistische karakter van deze functie en het feit dat er voor de uitoefening van deze functie door de werkgever veelal een hogere opleiding wordt verlangd, is besloten deze functie als aparte functie te handhaven.

4.3.2 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en - indien de boa onderwijs beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen - de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In overleg met boa-werkgevers, de direct toezichthouders, de toezichthouders en eventueel andere betrokken partners wordt nader bekeken in hoeverre aanvullende bekwaamheidseisen verplicht dienen te worden gesteld en wat die aanvullende bekwaamheidseisen precies moeten zijn.

Tot die tijd is het de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's onderwijs aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak. Indien de boa-werkgever kan voorzien in een opleiding voor de boa die voldoet aan de eisen die worden gesteld aan de semi-permanente ontheffing (bijlage B-IV), dan kan de boa ontheffing krijgen voor het basis boa-examen.

4.4 Domein IV Openbaar Vervoer

4.4.1 Algemeen

De boa voor de strafrechtelijke handhaving in het openbaar vervoer. Hoewel de oude functielijst niet voorzag in een boa openbaar vervoer, bestaat deze al geruime tijd. De boa openbaar vervoer is in bezoldigde dienst van een openbaar vervoersbedrijf, dan wel een (ander) publiekrechtelijk rechtspersoon en is belast met de opsporing van strafbare feiten binnen het domein openbaar vervoer.

4.4.2 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit een verzwaard examen, het boa-Openbaar Vervoer examen (getuigschrift boa-OV), en - indien de boa openbaar vervoer beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen - de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

Reeds in 2005 werd door de inwerkingtreding van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar openbaar vervoersbedrijven 2005 een speciale BOA-OV opleiding verplicht gesteld voor de openbaar vervoer boa's. De BOA-OV opleiding is gestart als onderdeel van het Aanvalsplan Sociale Veiligheid Openbaar Vervoer en samen met de vervoerbedrijven ontwikkeld, om te zorgen dat het controlerend personeel zo optimaal en gericht mogelijk wordt opgeleid. Deze opleiding vormt een 'boa-plus opleiding' in vergelijking met de basis bekwaamheidseis (boa-getuigschrift) en is een op maat gesneden opleiding gericht op het openbaar vervoer. De BOA-OV opleiding kent een module voor nieuw op te leiden personeel dat nog niet over een BOA-bevoegdheid beschikt. In bijlage B-III staan de eindtermen alsmede de gedragsspecifieke leerdoelen beschreven waaraan de boa openbaar vervoer moet voldoen.

De bekwaamheid wordt verkregen door het afleggen van het boa Openbaar Vervoer examen, waarvan de eindtermen van het algemene boa examen onverkort deel uitmaken. De door de minister ingestelde examencommissie boa OV stelt de eindtermen en toetsing vast.

4.5 Domein V Werk, inkomen en zorg

4.5.1 Algemeen

De boa voor de strafrechtelijke handhaving op het gebied van werk, inkomen, belastingen en sociale zaken. Hieronder vallen onder andere alle regelingen die de gemeenten uitvoeren op het gebied van de sociale zekerheid zoals de Wet werk en bijstand, de wet werk en inkomen kunstenaar, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, Wet sociale werkvoorziening, Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004, Wet maatschappelijk ondersteuning, Wet inburgering, Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, Wet investeren in jongeren en het Participatiefonds reïntegratie, volwasseneneducatie en inburgering.

4.5.2 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en - indien de boa werk, inkomen en zorg beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen - de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In overleg met boa-werkgevers, de direct toezichthouders, de toezichthouders en eventueel andere betrokken partners wordt nader bekeken in hoeverre aanvullende bekwaamheidseisen verplicht dienen te worden gesteld en wat die aanvullende bekwaamheidseisen precies moeten zijn. Tot die tijd is het is het de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's werk, inkomen en zorg

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak. Indien de boa-werkgever kan voorzien in een opleiding voor de boa welke voldoet aan de eisen welke worden gesteld aan de semi-permanente ontheffing (bijlage B-IV) kan de boa ontheffing krijgen voor het basis boa-examen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

4.6 Generieke opsporing

Datum
10 januari 2011

4.6.1 Algemeen

Ons kenmerk
5679441/10

Het domein generieke opsporing is de vreemde eend in de bijt. Dit is niet een domein ontstaan vanuit de inhoud, maar een soort van restcategorie bestaande uit boa's welke veelal algemene opsporingsbevoegdheid hadden. Plaatsing in het domein generieke opsporing vindt alleen dan plaats indien de overige vijf domeinen qua bevoegdheid niet toereikend zijn voor een adequate taakuitoefening door de boa. De Minister van Veiligheid en Justitie bepaalt door middel van deze circulaire welke boa's onder dit domein worden gebracht.

De boa generieke opsporing is de boa werkzaam bij of voor een landelijke overheidsinstantie en heeft als werkgever de korpschef van een politiekorps, de hoofdofficier van Justitie van een parket, de commandant van de Koninklijke Marechaussee; de directeur van de rijksrecherche, de directeur van het CJIB of – indien deze niet onder een ander domein te plaatsen is – de directeur van een landelijke (inspectie)dienst.

De opsporingsbevoegdheid dient zich te beperken tot hetgeen noodzakelijk is voor een goede uitoefening van de betreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket. Deze functie inclusief taakomschrijving dient vooraf door de boa werkgever – in gevallen tevens de direct toezichthouder – te zijn afgestemd met de toezichthouder. De toezichthouder waakt er voor dat de betreffende functie past binnen het boa beleid; functies voor ondersteunende, administratieve, technische, of zeer specialistische taken.

De boa-werkgever kan middels het aanvraagformulier aangeven welke opsporingsbevoegdheden zijn gewenst voor de taakuitvoering van zijn boa's.

4.6.2 Politieboa's

Voor de boa's in dienst bij de politie blijft uitdrukkelijk gelden dat deze in beginsel ondersteunende, administratief-technische taken uitvoeren. De door deze circulaire vervangen circulaire functielijst buitengewoon opsporingsambtenaar bevatte een indicatieve lijst van boa-functies binnen de politie waarmee werd aangegeven welke functies binnen de politie geschikt waren als boa-functie. Naar verwachting zal in 2011 het nieuwe landelijk functiegebouw Nederlandse politie klaar zijn. Aan de hand van dit functiegebouw zal in overleg met de betrokken partijen een nieuwe lijst worden samengesteld van geschikte boa-functies, welke in deze circulaire zal worden verwerkt. Tot die tijd zal uit worden gegaan van de lijst van functies zoals deze was opgenomen in de circulaire functielijst buitengewoon opsporingsambtenaar.

De functie van politieboa kan worden toegekend indien het (een combinatie van) de volgende functies betreft:

- Parkeercontroleur;
- controleur vreemdelingenwet;
- medewerker centrale opvang;
- medewerker centrale verwerking bekeuringen;
- medewerker bewaking en transport (arrestantenbewaking);
- technische ondersteuning politietaken;
- technisch controleur verkeer;
- technisch controleur milieu;
- medewerker technische ondersteuning rechercheonderzoeken;
- medewerker herkenningdienst;
- CID-analist;
- financieel deskundige (BFO);
- administratief medewerker (administratieve taken die gerelateerd zijn aan een boa-functie);
- parketpolitie;
- medewerker orde en bewaking;
- veiligheidsassistent;
- forensisch deskundige;
- trainer/africhter levende have.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

4.6.3 Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en - indien de boa generieke opsporing beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

Het merendeel van de diensten wiens boa's vallen binnen het domein generieke opsporing beschikt over een eigen opleiding ten behoeve van hun overige werknemers die zich (op grond van artikel 141 Wetboek van Strafvordering) bezig houden met de strafrechtelijke handhaving. Het is de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's generieke opsporing aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak. Net als voor alle andere boa's geldt dat de politieboa's slechts bevoegd zijn voor die feiten die vallen binnen hun taakomschrijving mits wetgeving in formele zin zich hier niet tegen verzet (zoals bijvoorbeeld de Opiumwet) en de boa voldoende bekwaam is om voor die feiten op te treden. Indien de boa-werkgever kan voorzien in een opleiding voor de boa welke voldoet aan de eisen welke worden gesteld aan de semi-permanente ontheffing (bijlage B-IV) kan de boa ontheffing krijgen voor het basis boa-examen.

Hoofdstuk 5 Overgangsbeleid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

5.1 Overgangsbepaling categoriale besluiten

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Gerekend vanaf de datum van inwerkingtreding van deze circulaire Buitengewoon Opsporingsambtenaar, zullen alle categoriale besluiten binnen een overgangsperiode van 1 jaar ambtshalve worden gewijzigd. Deze wijziging betreft de omzetting van de bevoegdheidsbepaling (de wetsartikelen op grond waarvan de boa bevoegd is tot het opsporen van strafbare feiten) naar de toepasselijke domeinindeling uit deze circulaire.

In voornoemde overgangsperiode van een jaar blijft de circulaire Functielijst van kracht tot de datum van inwerkingtreding van het betreffende wijzigingsbesluit. Vanaf de datum van inwerkingtreding van het betreffende wijzigingsbesluit, wordt het hierop betrekking hebbende categoriale besluit onder de werking van het toepasselijke domein gebracht. In het wijzigingsbesluit zal tevens een overgangsbepaling worden opgenomen, die regelt dat de op naam gestelde akten van opsporingsbevoegdheid, van beëdiging, de legitimatiebewijzen en de overige benoemingsbescheiden, worden geacht te zijn uitgegeven op basis van het alsdan van toepassing zijnde domein. Deze omzetting heeft geen gevolgen voor de geldigheidsduur van de benoemingsbescheiden.

Vanaf 1 april 2010 is het niet meer mogelijk om een nieuwe of verlengingsaanvraag in te dienen op basis van de circulaire Functielijst. Reguliere verzoeken tot wijziging van categoriale besluiten (bijvoorbeeld voor wijziging van het aantal boa's, plaatsing in een ander domein, uitbreiding van geweldsmiddelen), kunnen niet worden meegenomen in de hiervoor genoemde ambtshalve wijziging van de categoriale besluiten. Hiervoor zal een nieuwe aanvraag moeten worden ingediend. Het noodzaakcriterium zal dan eerst door de toezichthouders getoetst moeten zijn.

Ten aanzien van de hiervoor genoemde ambtshalve wijzigingsbesluiten zal de geldigheidsduur van het categoriale besluit ongewijzigd blijven. Dit om piekbelasting voor de Dienst Justis te voorkomen. Bij het wijzigen van een categoriaal besluit naar aanleiding van een nieuwe aanvraag zal de geldigheidsduur opnieuw worden vastgesteld voor de normale duur van vijf jaren.

5.2 Overgangsbepaling individuele akten

Naast boa's die onder een categoriaal besluit vallen, zijn er ook boa's die hun opsporingsbevoegdheid ontleen aan een individuele akte, die is gebaseerd op de circulaire Functielijst. Deze individuele akten van opsporingsbevoegdheid, van beëdiging, de legitimatiebewijzen en de overige benoemingsbescheiden worden gedurende een overgangsperiode van 1 jaar (gerekend vanaf de datum van inwerkingtreding van deze circulaire) gewijzigd of vervangen.

Tot het moment van wijziging/vervanging blijven deze individuele akten gebaseerd op de circulaire Functielijst. Na wijziging/vervanging worden de akten van opsporingsbevoegdheid, van beëdiging, de legitimatiebewijzen en de overige benoemingsbescheiden afgegeven op basis van het toepasselijke domein uit de circulaire Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Vanaf 1 april 2010 is het niet

meer mogelijk om een nieuwe of verlengingsaanvraag in te dienen op basis van de circulaire Functielijst.

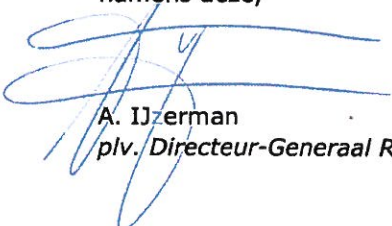
In de bijgevoegde conversietabel (bijlage C-IV) is per functie uit de circulaire Functielijst buitengewoon opsporingsambtenaar aangegeven welke domeinindeling zal worden gehanteerd en wanneer de omzetting plaatsvindt.

5.3 Volgorde van omzetting

De conversie zal in twee fasen plaatsvinden. In bijgevoegde conversielijst (bijlage C-IV) staat welke boa-functies, in welke fase zal worden omgezet. De eerste fase gaat in op 1 april 2010. In deze fase worden de aktes van die boa's omgezet waarvan evident is in welk domein deze boa's passen. Dit betreffen in ieder geval de zogenaamde politieboa's en teleservicemedewerkers alsmede de meeste categoriale beschikkingen. Voor de omzetting hiervan zullen de betreffende boa-werkgevers (per brief) worden benaderd. In overleg met de dienst Justis worden afspraken gemaakt over het moment van omzetten en – in een paar twijfelgevallen – over naar welk domein wordt omgezet.

In de tweede fase worden de overige (individuele) aktes van de boa's omgezet. Deze aktes worden pas omgezet na 1 oktober 2010 om zo de boa-werkgevers de tijd te geven te anticiperen op de nieuwe domeinen en ze de gelegenheid te bieden om – indien zij van mening zijn dat de voorgestelde conversie ongewenst is – een nieuwe aanvraag te doen. Denk hierbij aan een boa-werkgever die er voor kiest om een aantal van zijn gemeentelijke boa's (boa's openbare ruimte) om te laten scholen tot boa's milieu en welzijn.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,



A. IJzerman

plv. Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijlagen

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Bijlage A Beleid en bestel

- A-I Domeinlijst
- A-II Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen
- A-III Taken direct toezichthouder

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijlage B Bekwaamheid

- B-I Eindtermen basisbekwaamheid (boa-getuigschrift)
- B-II Taken en competenties boa milieu
- B-III Bekwaamheidseisen boa openbaar vervoer
- B-IV Ontheffingsmogelijkheden bekwaamheidseis

Bijlage C Uitvoering

- C-I Voorbeeld inhoud samenwerkingsconvenant
- C-II Gewijzigde aanvraagprocedure titel van opsporingsbevoegdheid
- C-III Klachtafhandeling
- C-IV Conversietabel overgangsbeleid

Bijlage A-I Domeinlijst

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Domein I Openbare Ruimte

De boea openbare ruimte is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

1. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
2. Wegenverkeerswet 1994 m.b.t. stilstaand verkeer m.u.v. art. 4, 5, 6, 10, 60, 82 RVV 1990 en art 62 RVV voor zover het de C-borden in relatie tot de openbare orde;
3. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435, onder ten vierde, en 447e van het Wetboek van Strafrecht.
-
4. Wet openbare manifestaties;
5. Zondagswet;
6. Artikelen 10.2, 10.23, 10.30 Wet milieubeheer juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
7. Artikel 10.1 lid 1 Wet milieubeheer juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
8. Artikel 6.2 lid 1 Waterwet, juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten; uitsluitend voorzover het betreft overtredingen die een nadelige invloed hebben of kunnen hebben op de leefbaarheid in de publieke ruimte.
9. Artikel 13 Wet bodembescherming juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
10. Artikelen 2.3.6 Vuurwerkbesluit juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten;
11. Woningwet juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten met uitzondering van de volgende situaties:
 - 1) Het feit is begaan in samenhang met andere economische delicten,
 - 2) Het feit heeft betrekking op een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, of
 - 3) Het feit heeft betrekking op overtreding van een voorschrift als bedoeld in artikel 10 van het Asbestverwijderingsbesluit;
12. Wet Ruimtelijke Ordening juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten met uitzondering van de volgende situaties:
 - 1) Het feit is begaan in samenhang met andere economische feiten, of
 - 2) Het feit heeft betrekking op een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer;
13. Visserijwet 1963;
14. Artikel 45 Luchtverkeersreglement;
15. Wet pleziervaartuigen;
16. Binnenvaartwet;
17. Artikel 2 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen;
18. Monumentenwet 1988;
19. Brandweerwet 1985;
20. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
21. Artikelen 175, 177a, 188, 199, 225, 231 lid 2, 239, 350, 351, 351 bis, 352, 416, 417 bis, 424 t/m 429, 430a, 437ter, 443, 458 t/m 461 en 447b, 447c, 447d, 461 van het Wetboek van Strafrecht;
22. Titel VA van de Wet op de Kansspelen;
23. Tabakswet juncto artikel 1 van de Wet op de economische delicten;
24. Huisvestingswet;
25. Winkeltijdenwet;
26. Artikel 3, tweede lid, van het Reglement houdende voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren juncto artikel 1a van de Wet op de

- Economische delicten;
 27. Artikel 72, 73 en 74 Wet Personenvervoer 2000;
 28. Besluit Personenvervoer 2000;
 29. Wrakkenwet voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
 30. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Directoraat-Generaal
 Rechtspleging en
 Rechtshandhaving
 Directie Rechtsbestel

Datum
 10 januari 2011

Ons kenmerk
 5679441/10

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa openbare ruimte in bezoldigde dienst kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet, handboeien, wapenstok en pepperspray. De boa openbare ruimte in onbezoldigde dienst kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien.

Domein II Milieu, welzijn en infrastructuur

De boa milieu, welzijn en infrastructuur is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. De in artikel 1 en 1a van de Wet op de economische delicten genoemde wetten en krachtens deze wetten geldende regelgeving;
2. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
3. Artikel 45 Luchtverkeersreglement;
4. Wet openbare manifestaties;
5. Zondagswet;
6. Bijlage 4 van de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen (VBG);
7. Artikel 2 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen;
8. Wet op de Dierenbescherming;
9. Wet op de dierproeven;
10. Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990;
11. Schepenwet;
12. Rijkswet noodvoorzieningen scheepvaart;
13. Scheepvaartverkeerswet (incl. Rijnvaartpolitiereglement 1995 en Binnenvaartpolitiereglement);
14. Vaarplichtwet;
15. Meetbrievenwet 1981;
16. Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967;
17. Wet behoud scheepsruimte 1939;
18. Wet beheer rijkswaterstaatswerken;
19. Wrakkenwet;
20. Waterwet;
21. Herziening Rijnvaartakte;
22. Monumentenwet 1988;
23. Algemene wet inzake rijksbelastingen;
24. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435, onder ten vierde, en 447e van het Wetboek van Strafrecht;
25. Artikelen 141, 157, 160 t/m 163, 172, 173, 173a, 173b, 174, 175, 177a, 199, 225, 227b, 230, 231 lid 2, 239, 240a, 310, 311, 314, 315, 321, 326, 329, 330, 337, 350, 351, 351 bis, 352, 416, 417 bis, 424 t/m 429, 430a, 447b, 447c, 447d en 458 t/m 461 van het Wetboek van Strafrecht;
26. Artikelen 307 en 308 van het wetboek van strafrecht;
27. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;

28. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

De landelijke bevoegdheid voor de boa milieu, welzijn en infrastructuur kan eveneens de 12 mile zone, het continental plat en de Exclusieve Economische Zone omvatten.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Landelijke inspectiediensten

Gelet op de specifieke taak van inspectiediensten in de milieuhandhaving kunnen boa's milieu, welzijn en infrastructuur van een landelijke inspectiedienst voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de taak bij samenwerking met partners in de strafrechtelijke handhaving, beschikken over domeinoverschrijdende opsporingsbevoegdheden, tenzij de wet zich daartegen verzet.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa milieu, welzijn en infrastructuur kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet, handboeien, wapenstok, pepperspray, surveillancehond en vuurwapen.

Domein III Onderwijs

De boa onderwijs is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Leerplichtwet 1969;
2. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/ 267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435 onder ten vierde, 447e van het Wetboek van Strafrecht;
3. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen.
4. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa onderwijs kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien.

Domein IV Openbaar vervoer

De boa openbaar vervoer is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Spoorwegwet;
2. Wet personenvervoer 2000;
3. Besluit personenvervoer 2000;
4. Artikel 5 Wegenverkeerswet 1994;
5. Artikelen 15a lid 1 en lid 2, 23 lid 1 sub a, b en e, 62 jo. bord C1, C11, C12, C13, C14, C15, C16 en C17, 24 lid 1 sub b, 62 juncto 71 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
6. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435, onder ten vierde, en 447e van het Wetboek van Strafrecht;

7. Artikel 141, 157, 225, 239, 310, 311, 350, 461, 424, 426, 461 van het Wetboek van strafrecht;
8. Algemene plaatselijke verordeningen, voor zover deze verordeningen samenhangen met het vervoer van personen en voor zover de boa is aangewezen door het bevoegd gezag;
9. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa openbaar vervoer kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet, handboeien en wapenstok.

Domein V Werk, Inkomen en Zorg

De boa werk, inkomen en zorg is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990;
2. Bij of krachtens de wetten waarvan de uitvoering bij of krachtens de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet suwi) is opgedragen;
3. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435, onder ten vierde, en 447e van het Wetboek van Strafrecht;
4. Artikelen 161 sexies, 161 septies, 177a, 189, 194, 197, 197a, 197b, 197c, 197d, 198, 225, 226, 227, 227a, 227b, 228, 229, 231, 321, 322, 323a, 326, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 347, 348, 350a, 350b, 362, 363, 416, 417, 417bis, 420 bis, ter en quater, 442, 447b, 447c, 447d, voor zover het feit van belang is voor de toepassing van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen, met de uitvoering waarvan de organisatie (oa. UWV, Arbeidsinspectie, belastingdienst, gemeenten) krachtens de wet is belast dan wel voor de uitvoering van andere taken, voor het verrichten waarvan de organisatie krachtens de Wet suwi de goedkeuring heeft gekregen;
5. De Wet op de economische delicten en de in artikel 1 en 1a van deze wet genoemde wetten, voor zover de opsporing van deze wetgeving waaruit deze delicten voortvloeien is opgedragen aan de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst, Unit Ordening;
6. Wet op de registeraccountants en de Wet op de accountants-administratieconsulenten;
7. Leerplichtwet 1969;
8. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen.
9. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa werk, inkomen en zorg kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet en handboeien.

Domein VI Generieke Opsporing

De boa generieke opsporing is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Alle strafbare feiten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de betreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket;
2. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen.
3. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa generieke opsporing kan optioneel beschikken over artikel 8 lid 1 en lid 3 van de Politiewet, handboeien, wapenstok, pepperspray, surveillancehond en vuurwapen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijlage A-II Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Politiebevoegdheden

Gebruik van geweld

Artikel 8 lid 1 bevat de bevoegdheid geweld te gebruiken: "De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.". Onder geweld wordt verstaan: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken (artikel 1 van de Ambtsinstructie). Onder het aanwenden van geweld wordt verstaan: het gebruiken van geweld en het dreigen met geweld (artikel 1, derde lid, onder b en c, van de Ambtsinstructie). Het slechts vastpakken van een verdachte valt niet onder het aanwenden van geweld. Het duwen in een bepaalde richting of het met kracht tegenhouden van een verdachte valt wel onder het aanwenden van geweld. De geweldsbevoegdheid wordt gerelateerd aan de toe te kennen of toegekende opsporingsbevoegdheid.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Veiligheidsfouillering

Artikel 8 lid 3 luidt: "De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid, die van de ambtenaar zelf of van derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.". De veiligheidsfouillering bestaat uit het met de hand aftasten van de kleding van de betrokkene. Het gaat daarbij om het zoeken naar gevaarlijke voorwerpen. De bevoegdheid om de veiligheidsfouillering toe te passen wordt, evenals de geweldsbevoegdheid, gerelateerd aan de toe te kennen of toegekende opsporingsbevoegdheid.

Geweldsmiddelen

Handboeien²²

Een boa kan worden aangewezen om handboeien te gebruiken (art. 37, tweede lid, van de Ambtsinstructie). Bij de beslissing omtrent het al dan niet toekennen, gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 2.2.2. De toekenning van de bevoegdheid om handboeien te gebruiken is in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met (dreiging met) geweld wordt geconfronteerd. Het gebruik van

²² Handboeien zijn volgens de Bewapeningsregeling politie en de WWM geen geweldsmiddel, maar worden in de RTGB wel als geweldsmiddel beschouwd. Voor de toekenning van handboeien aan boa's worden derhalve dezelfde criteria gehanteerd als voor de toekenning van de overige geweldsmiddelen.

de handboeien is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

Het dragen van handboeien door een boa op het moment dat aan hem niet de bevoegdheid tot het gebruik van de handboeien is toegekend, is niet toegestaan. Hoewel het slechts dragen van handboeien niet wettelijk is verboden, wordt het niet wenselijk geacht dat boa's aan wie niet de bevoegdheid is toegekend de handboeien daadwerkelijk te gebruiken, deze zichtbaar dragen. Het zichtbaar dragen van handboeien kan enerzijds gezien worden als 'passief gebruik' in het kader van de taakuitoefening, anderzijds kan het dragen van handboeien leiden tot het actieve onbevoegde gebruik ervan.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Wapenstok

Een boa kan worden uitgerust met een wapenstok. Bij de toekenning gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 2.2.2. Evenals bij de toekenning van de handboeien is ook de toekenning van de bevoegdheid om een wapenstok te gebruiken in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met (bedreiging met) geweld wordt geconfronteerd. Het gebruik van de wapenstok is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

Pepperspray

Bij besluit van 19 februari 2005 (Stb. 2005, 110) is de Ambtsinstructie gewijzigd. Deze wijziging houdt onder meer in dat het mogelijk is boa's met pepperspray uit te rusten. Bij de toekenning gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 2.2.2. Daarnaast gelden de volgende criteria.

- a. Het is bezwaarlijk of onmogelijk om op een andere, minder ingrijpende wijze in de beveiliging van de betrokkene te voorzien.
- b. Artikel 5a van de Uitrustingsregeling politie 1994 is van overeenkomstige toepassing op de boa's.

Ten aanzien van de nazorg na gebruik van pepperspray wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 12a, tweede lid, 12b en 12c van de Ambtsinstructie. In artikel 5a van de Uitrustingsregeling politie 1994 is een bepaling opgenomen dat de met pepperspray bewapende ambtenaren dienen te beschikken over de voorgeschreven middelen voor het kunnen verlenen van een adequate nazorg. Dit nazorgprotocol is van overeenkomstige toepassing op boa's die beschikken over pepperspray. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in de Circulaire Landelijke invoering van het gewelddsmiddel pepperspray nadere voorschriften gegeven ter zake de nazorg bij het gebruik van pepperspray.

Vuurwapen

Bij de beoordeling of er sprake is van noodzaak tot bewapening met een vuurwapen worden, naast de in paragraaf 2.2.2 beschreven criteria a. tot en met d. aanvullend de volgende criteria gehanteerd.

- Er moet een redelijke verwachting bestaan dat de boa bij de uitoefening van zijn functie in de (onvoorziene) omstandigheden komt te verkeren, dat hij of anderen met onmiddellijk schietwapengebruik of onmiddellijke dreiging met een schietwapen wordt geconfronteerd.
- Het is, indien zich een geval als onder 1. genoemd voordoet, bezwaarlijk of onmogelijk om een beroep te doen op de reguliere politie.
- Het is bezwaarlijk of onmogelijk om op een andere, minder ingrijpende wijze in de beveiliging van de betrokkene te voorzien.

Het gebruik van het vuurwapen is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Surveillancehond

Het formele kader voor de toekenning van de bevoegdheid tot gebruik van een politiesurveillancehond wordt bepaald door de artikelen 15 en 37, tweede lid, van de Ambtsinstructie en de Regeling politiesurveillancehonden 1999. Het inzetten van een politiesurveillancehond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij de surveillancedienst (artikel 15, eerste lid, onder a, van de Ambtsinstructie). De geleider dient in het bezit te zijn van certificaat. Een keuringscommissie verstrekt aan de geleider een certificaat op naam van de combinatie van de geleider en de politiesurveillancehond, indien die combinatie onder leiding van die geleider aan de keuringseisen heeft voldaan. In de Regeling politiesurveillancehonden wordt het kader aangegeven met betrekking tot de keuring en de keuringseisen voor de combinatie. De keuringseisen zijn opgenomen in het Keuringsreglement politiesurveillancehond. Evenals bij de toekenning van de hierboven beschreven geweldsmiddelen is ook de toekenning van de bevoegdheid om een politiesurveillancehond in te zetten in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of de dreiging met geweld wordt geconfronteerd.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Het gebruik van uitrustingsstukken

Op het moment dat er wijzigingen plaatsvinden in de uitrustingsstukken of bewapening die door de politie worden gebruikt, bijvoorbeeld het holster of munitie, gelden deze wijzigingen tevens voor de boa's. Op deze wijze wordt eenduidigheid in bewapening en uitrustingsstukken nagestreefd.

Ten aanzien van de boa's, tevens zijnde ambtenaren van politie (politieboa's), is niet de RWM van toepassing, maar de Bewapeningsregeling politie. Het toekennen van wapenstok, pepperspray en vuurwapen aan politieboa's geschiedt door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en mij gezamenlijk (art. 3 Bewapeningsregeling politie) en valt buiten de reikwijdte van deze circulaire. De bevoegdheid tot het gebruik van handboeien kan wel door mij worden toegekend.

Bijlage A-III Taken direct toezichthouder

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

De volgende taken van de direct toezichthouder zijn bedoeld als richtlijnen. Deze lijst is niet uitputtend bedoeld.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar

- Toezicht op taakuitvoering boa. Aan boa's wordt opsporingsbevoegdheid toegekend, doch met de nadrukkelijke opmerking dat het gebruik van deze opsporingsbevoegdheid zich dient te beperken tot hetgeen noodzakelijk is voor een goede uitoefening van de desbetreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket.
- Krachtens mandaat afnemen van eden, verklaringen en beloften van boa's (art. 21)
- Geven van instructies aan boa's met het oog op een goede samenwerking met de politie (art. 30)
- Erop toezien dat boa's de voor hen geldende instructies nakomen (art. 39, eerste lid)
- Uitoefenen van dagelijks toezicht op de juiste uitoefening van bevoegdheden en een goede samenwerking met de politie door boa's (art. 39, eerste lid)
- Erop toezien dat werkgevers zorgdragen voor onderricht aan boa's (art. 39, tweede lid)
- Gevraagd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder (art. 39, derde lid)
- Verklaring afgeven met betrekking tot noodzaak opsporingsbevoegdheid
- Verklaring afgeven met betrekking tot noodzaak politiebevoegdheden en geweldsmiddelen op basis van oordeel over aantal incidenten van minimaal de afgelopen 12 maanden
- Uitbrengen advies met betrekking tot intrekken van een bestaande akte van opsporingsbevoegdheid
- Bijdragen aan informatie voor toetsing betrouwbaarheid
- Regelmatig overleg plegen met de toezichthouder over functioneren van boa's (art. 40)
- Verschaffen van gewenste informatie over boa's aan Minister van Veiligheid en Justitie en College van procureurs-generaal (art. 40)
- In ontvangst nemen van klachtafschrift van de werkgever (42 BBO)
- Doorzenden foutief ontvangen klachten aan boa-werkgever
- Adviseren van de toezichthouder over klacht over optreden van boa (art. 42)
- Het niet in behandeling nemen van een klacht (42 BBO – politiebevoegdheden en geweldsmiddelen) uiterlijk binnen vier weken na ontvangst gemotiveerd schriftelijk aan klager mede delen
- Bij in behandeling nemen van een schriftelijke klacht, een afschrift zenden aan beklaagde (BOA)
- In ontvangst nemen van afschrift van de werkgever van de wijze van afdoening van de klacht
- Opmaken van adviezen aan de Minister van Veiligheid en Justitie met betrekking tot aangevraagde boa-aktes
- Voeren van correspondentie over wijzigingen van wet- en regelgeving en beleid
- Adviseren Minister van Veiligheid en Justitie bij het verlenen van een discretionaire ontheffing bekwaamheidseis

- Frequent c.q. tussentijds toetsen op betrouwbaarheid boa
- Onverenigbaarheid functies (BOA↔beveiliging) controleren
- Afstemming plegen met andere KC's bij overschrijding grondgebied andere regio's

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Regeling Toetsing Geweldbeheersing Buitengewoon opsporingsambtenaar

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

- Inname gewelddsmiddelen
- Inname gewelddsmiddelen o.g.v. Wet Wapens en Munitie
- Overeenstemming bereiken met boa-werkgever over gebruik politiebevoegdheden
- Overeenstemming bereiken met boa-werkgever over gebruik gewelddsmiddelen
- Toezicht houden op de kwaliteit en objectiviteit van de toetsing (8.1 en 8.3 PW en middelen)
- Meldingen niet geslaagde boa's van toetser in ontvangst nemen
- In ontvangst nemen van werkgeversjaarverslag m.b.t. deelname aan IBT – training

Ambtsinstructie voor de politie, Kmar en de boa's

- Als meerdere optreden van de boa met politiebevoegdheden en gewelddsmiddelen; geven van aanwijzingen gebruik politiebevoegdheden en gewelddsmiddelen
- Toezien op de geoefendheid van de boa met politiebevoegdheden en gewelddsmiddelen
- Meldingen van aanwending van politiebevoegdheden of gewelddsmiddelen in ontvangst nemen en vastleggen (in vaste formats)
- Zo spoedig mogelijk inlichten boa over afhandeling van de melding
- Verklaring geven hoe RTGB-eisen worden gecontroleerd

Bijlage B-I Eindtermen basisbekwaamheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

De boa dient de hem toegekende bevoegdheden binnen het opsporingsonderzoek juist toe te passen. Deskundigheid met betrekking tot een aantal strafvorderlijke bevoegdheden, de grondrechten waarop deze regelmatig een inbreuk maken en een aantal algemene bepalingen uit het Wetboek van Strafrecht is daartoe noodzakelijk. Enkele begrippen uit het privaatrecht zijn binnen het kader van het toepassen van opsporingsbevoegdheden eveneens van betekenis. Hetzelfde geldt voor een aantal wettelijke regels die de boa dan wel zijn handelen beschermen. Van de boa wordt verlangd dat hij opgespoorde strafbare feiten kan afhandelen middels het opmaken van een proces-verbaal dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting. Deskundigheid terzake van de wettelijke eisen die aan het proces-verbaal worden gesteld, is onontbeerlijk. In dit verband dient een boa een verdachte adequaat te kunnen informeren over de mogelijke gevolgen van een proces-verbaal. Dit vereist enige deskundigheid met betrekking tot de taken en de organisatie van de rechterlijke macht.

De boa dient te functioneren binnen de voor zijn opsporingstaak vastgestelde wettelijke kaders. Dit vereist deskundigheid betreffende de organisatie van het opsporingsapparaat en meer in het bijzonder betreffende de eigen positie daarbinnen.

De boa dient te handelen overeenkomstig de door hem afgelegde eed of belofte, onder meer door zich te onthouden van het opzettelijk opnemen van onwaarheden in het proces-verbaal.

De wettelijk voorgeschreven samenwerking met de politie verlangt enige deskundigheid met betrekking tot de taken en de organisatie van de politie. De boa dient zich bewust te zijn van het type rechtsregels met de uitvoering en handhaving waarvan hij belast is. Deskundigheid met betrekking tot een aantal begrippen uit het staatsrecht is daartoe vereist.

Voor veel boa's zal verdieping en verbreding van het hierboven geformuleerde basispakket noodzakelijk zijn om binnen het eigen werkverband adequaat te kunnen functioneren. De Minister van Veiligheid en Justitie kan aanvullende bekwaamheidseisen stellen aan boa's. De boa-werkgever kan aanvullende eisen van vakbekwaamheid stellen aan de eigen boa's en hen daarop (doen) examineren.

Uit bovenstaande volgt een aantal taken en verantwoordelijkheden van de boa.

I Taken met betrekking tot het functioneren binnen en als onderdeel van de organen van strafrechtspleging

- 1 De boa handhaaft de voor zijn opsporingstaak relevante wettelijke regels.
- 2 De boa functioneert binnen het voor zijn opsporingstaak gestelde wettelijk kader.
- 3 De boa handelt naar de afgelegde ambtseed/ambtsbelofte en de eed van zuivering.

II Taken met betrekking tot het opsporen van strafbare feiten

- 4 De boa verzamelt en/of ontvangt gegevens met betrekking tot mogelijke strafbare feiten tot opsporing waarvan hij bevoegd is.
- 5 De boa beoordeelt middels het combineren, analyseren en interpreteren van verzamelde en/of ontvangen gegevens of deze informatie strafrechtelijk relevant is.
- 6 De boa stelt een opsporingsonderzoek in teneinde bewijsmateriaal te verzamelen.

III Taken met betrekking tot de afhandeling van opgespoorde strafbare feiten

- 7 De boa maakt naar aanleiding van het verrichte opsporingsonderzoek een proces-verbaal op dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting.
- 8 De boa informeert een verdachte tegen wie proces-verbaal is opgemaakt over de mogelijke gevolgen daarvan.
- 9 De boa doet een opgemaakt proces-verbaal toekomen aan de juiste functionaris.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Deze taken en verantwoordelijkheden zijn nader uitwerkt in de Circulaire eindtermen basisexamen buitengewoon opsporingsambtenaar. Daarin zijn de negen genoemde hoofdtaken geanalyseerd in taken en deeltaken en zijn kenniselementen toegevoegd.²³

²³ Deze Circulaire eindtermen heeft kenmerk 5673432/10 en zijn o.a. te vinden op <http://www.cito.nl/nl/bedrijven/examens/boa/eb7e76dd1955459591533458757ad03d.aspx>

Bijlage B-II Taken en competenties boa's milieu

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Taken van de milieuboa

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

I. Uitvoerende ondersteuning bij (eenvoudige) zaken

Bij (economische) milieudelicten (eenvoudige misdrijven en overtredingen in de zin van de Wet op de economische delicten) kan een milieuboa zelfstandig strafrechtelijk optreden. Dit kan ter ondersteuning of in plaats van een bestuursrechtelijk handhavingstraject. Daarmee is het noodzakelijk dat de boa naast strafrechtelijke kennis, beschikt over kennis van het bestuursrecht (AWB).

II. Deskundige ondersteuning bij gecompliceerde strafzaken

De milieuboa verleent bij dit soort zaken voor politie of een bijzondere opsporingsdienst een belangrijke ondersteunende rol door inbreng van specialistische en/of juridische kennis over de betrokken milieuwetgeving.

III. Signalerende rol bij zaken die buiten zijn opsporingsbevoegdheid of competenties vallen

De milieuboa heeft een signalerende taak bij de uitoefening van zijn werkzaamheden. Voor zaken waarvoor hij niet bevoegd of bekwaam is, heeft hij een belangrijke oog- en oorfunctie voor de politie en/of andere bevoegde handhavinginstanties. De milieuboa registreert zijn bevindingen en maakt indien nodig een proces-verbaal van bevindingen op.

IV. Terugkoppeling uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen en beleid

De milieuboa kan problemen m.b.t. handhaafbaarheid van normen/uitvoerbaarheid van normen signaleren en doorgeven aan verantwoordelijke partijen zoals vergunningverleners, het Openbaar Ministerie en eventueel via een interne schakel aan intermediairs en ministeries die verantwoordelijk zijn voor de normstelling.

Om de hierboven beschreven opsporingstaken goed te kunnen vervullen, dient iedere milieuboa te beschikken over de volgende competenties

Competenties

Vakmatige en methodische competenties zijn gericht op het vermogen om op adequate wijze producten en diensten te leveren. De milieuboa kan:

- zelfstandig een milieuonderzoek verrichten, milieuschade taxeren, gegevens vergaren en vastleggen ten behoeve van het proces-verbaal of bestuurlijke strafbeschikking;
- financieel-administratieve vaardigheden en hulpmiddelen toepassen, ten behoeve van het berekenen van wederrechtelijk verkregen economisch voordeel of veroorzaakte schade;
- (eenvoudige) milieuregistraties controleren;
- het eigen milieuspecialisme begrijpelijk maken voor niet-ingewijden en partners (intern en extern);

- ketengericht denken en onderwerpen die regio en/of provincie overstijgend zijn inzichtelijk maken ten behoeve van het opsporingsonderzoek;
- milieurisicosituaties signaleren en daarin proportioneel en rechtmatig handelen;
- binnen bestaande beleidskaders de relevante wet- en regelgeving en richtlijnen op het gebied van milieu rechtmatig toepassen;
- zo nodig de bestuursrechtelijke aanpak van milieudelicten ondersteunen of verwijzen naar een civielrechtelijke aanpak;
- milieudelicten bij de handhaving van het milieurecht analyseren en systematisch, doortastend afhandelen;
- rapporten van deskundigen interpreteren;
- rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden en de resultaten daarvan beoordelen;
- integraal handhaven en bij de handhaving verder kijken dan de eigen bevoegdheden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bestuurlijk-organisatorische en strategische competenties zijn gericht op het plannen en regelen van het eigen werk in de context van de organisatie. De milieuboa kan:

- omgaan met het spanningsveld tussen de eigen milieuspecialistische deskundigheid en de verantwoordelijkheid van interne en externe partners;
- een milieuonderzoek en de beheersing van milieudelicten afstemmen op het handhavingsbeleid van de eigen organisatie en dat van interne en externe partners;
- ten behoeve van de handhaving van het milieurecht een professioneel netwerk onderhouden met relevante actoren in de keten en deskundigen;
- de grenzen en mogelijkheden van het eigen milieuspecialisme en de eigen bevoegdheden aangeven en benutten;
- zelfstandig functioneren binnen geformuleerde beleidskaders;
- voor zichzelf en voor anderen handhavingsverantwoordelijkheid dragen;
- binnen de eigen organisatie een onafhankelijke positie innemen, in staat zijn weerstand te bieden aan in- en externe druk;
- op stimulerende wijze nut en noodzaak van strafrechtelijke handhaving binnen de eigen organisatie duidelijk maken.

Sociaal-communicatieve en cultureel-normatieve competenties hebben betrekking op het functioneren in een arbeidsomgeving, op samenwerking en op coördinatie van arbeid. De milieuboa kan:

- interdisciplinair samenwerken;
- regionaal of (inter)nationaal opereren;
- vasthoudend zijn in het milieuspecialistische werk;
- onder stress effectief optreden en beslissingen nemen;
- zich inleven in de specifieke beroepsomstandigheden van relevante partners;
- omgaan met emotioneel gedrag van verdachten, getuigen, benadeelden of slachtoffers in het milieu(opsporings)onderzoek;
- integer en servicegericht handelen in het uitvoerende werk;
- een eigen oordeel vormen en verdedigen ten aanzien van de waarde en betrouwbaarheid van getuigen en informanten en van opsporingsmethoden en -technieken;
- improviseren;

- het voortouw nemen bij gecombineerde handhavingsactiviteiten;
- zich inleven in de maatschappelijke problematiek op het gebied van milieudelicten en de veiligheid van de leefomgeving.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Leer- en vormgevingscompetenties verwijzen naar het vermogen bij te dragen aan de eigen ontwikkeling en die van arbeidsorganisatie en beroep. De milieuboa kan:

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

- de eigen competenties, kwaliteit en vakdeskundigheid als milieuboa verbeteren;
- onderzoeksprocedures afstemmen op de aard van het milieudelict en de veiligheid van de leefomgeving;
- zelfstandig ontwikkelingen bijhouden m.b.t. beleid, werkafspraken en wetgeving en handelen volgens de nieuwste afspraken en inzichten;
- doel- en resultaatgericht handelen en de eigen werkzaamheden op realisatie van doelen, de bestede tijd en te verwachten resultaten monitoren;
- bij het beoordelen van onderzoeksresultaten kritiek geven en accepteren.

Bijlage B-III Eindtermen boa openbaar vervoer

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Gedragsspecifieke leerdoelen:

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

kennis	vaardigheden	elementen
1.0 Toezichthouder	Aanspreken als toezichthouder Discretionaire bevoegdheid Observatie Weet methode 'de staan' te hanteren	Verdachte aanspreken/ grenzen aangeven Herkennen wanneer boa-vaardigheden moeten worden ingezet Op juiste manier inzetten van de discretionaire bevoegdheid in de praktijk Inschatten observatie, doel, handelen, effect
	Kent de verschillen van rollen in houding als – Algemeen medewerker OV – Toezichthouder OV – Boa OV	Fysieke afstandbepaling Spreekstijl/argumenteren Professionaliteit vs persoonlijke mening Uitoefenen toezicht Kan vaststellen of sprake is van een overtreding
	Aanpassen aan situatie	Kan reiziger aanspreken vanuit rol toezichthouder
	Handelen naar afspraak	Taal Houding Stijl Kan afspraken maken en naar plan handelen
2.0 Staande houden, aanhouden en proces-verbaal	Kan als boa proces-verbaal aanzeggen	Aanzeggen proces-verbaal Gevolgen aanzeggen Proces-verbaal/ Proces-verbaal gesprek
	Proces-verbaal uitschrijven	Kan alle elementen van het proces verbaal in de praktijk toepassen tijdens het uitschrijven. Kan een verdachte proces verbaal aanzeggen Kan de verdachte op zakelijke en correcte wijze verhoren
	Staande houden	Kan de verdachte in de praktijk staande houden en kent de wettelijke verplichtingen van de verdachte en kan die ook

		toepassen. Kan de verdachte uitleggen wat staande houden inhoudt in basis en onder druk Kan een verdachte vragen naar zijn persoonsgegevens in basis en onder druk Kan de verdachte in de praktijk aanhouden en kent zijn verplichtingen hierbij in de praktijk. Kan de verdachte uitleggen wat aanhouden inhoudt. In basis en onder druk Kan verdachte behandelen passend op de situatie en is in staat te handelen vanuit de wetenschap dat de verdachte niet hoeft mee te werken aan de eigen veroordeling Kan de verdachte assertief te woord staan en weet welke gedragshulpmiddelen hem ten dienst zijn. Kan het verschil benoemen tussen assertief en agressief gedrag en herkent de gevolgen hiervan in de praktijk als boa Kan de verschillende vormen van agressie herkennen Is in staat adequaat te reageren op verschillende vormen van agressie Kan groepsgedrag analyseren Is in staat een keuze te maken m.b.t. het optreden naar/in groepen Kan het effect van zijn handelen en het (mogelijke) gevolg daarvan op zijn omgeving inschatten/bepalen Weet voet bij stuk te houden Kan de verdachte op een effectieve manier testen op de juistheid van zijn gegevens Weet hoe hij inzage in het identiteitsbewijs kan vorderen in de praktijk Kan in de praktijk ambtsdwang herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel met	Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving Directie Rechtsbestel
	Aanhouden		Datum 10 januari 2011
	Gedoogplicht verdachte		Ons kenmerk 5679441/10
3.0 Assertiviteit	Assertiviteit		
4.0 Agressie	Onderscheid in vormen agressie - Instrumenteel - Emotioneel - Pathologisch Kan omgaan met groepen Kan in groepen optreden		
5.0 Valse identiteitsgegevens	Standvastigheid Onderzoek naar 'echtheid' identiteitsgegevens		
6.0 Ambtsdwang	Omgang ambtsdwang		

		ambtsdwang om te kunnen gaan
7.0 Belediging	Omgang belediging	Kan in de praktijk belediging herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel met belediging om te kunnen gaan.
8.0 Omkoping	Omgang omkoping	Kan in de praktijk omkoping herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel om te gaan met omkoping en dit af te wenden
9.0 Andere strafbare feiten van een boa	Omgang strafbare feiten van een boa	Kan in de praktijk de andere strafbare feiten van een boa herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel om te gaan met de andere strafbare feiten van een Boa en dit af te wenden
10.0 Subsidiariteit	Kennis rationele emotiviteits theorie (RET)	Kan in de praktijk de subsidiariteit op een effectieve manier toepassen d.m.v. boa kennis gecombineerd met de ret
11.0 Proportionaliteit	Kennis rationele emotiviteitst theorie	Kan in de praktijk de proportionaliteit op een effectieve manier toepassen d.m.v. Boa kennis gecombineerd met de ret
12.0 Wederspanningheid	Kennis rationele emotiviteits theorie	Kan in de praktijk wederspanningheid herkennen en hier op een professionele manier mee omgaan door toepassing van de ret
Ondersteunende vaardigheden, geen verplicht onderdeel	Assistentie aanvragen	Kan assistentie aanvragen bij de meldkamer in basis en onder druk Kan de meldkamer voorzien van de juiste informatie ten behoeve van een assistentieaanvraag
	Samenwerken	Is in staat samen te werken met collega's en hulpverlenende instanties
	Aangifte	Kan een persoon met aangifte op de juiste wijze afhandelen of begeleiden

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijlage B-IV Ontheffing bekwaamheidseis

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Boa werkgevers kunnen beroep doen op de volgende ontheffingsmogelijkheden (bij basisbekwaamheidseis of verzwaard boa-examen).

- Gelijkwaardige opleiding
- Semi-permanente ontheffing
- Tijdelijke ontheffing
- Beperkte opsporingsbevoegdheden
- Discretionaire ontheffing
- Senioren ontheffing

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Gelijkwaardige opleiding

In individuele gevallen kan bij een eerste aanvraag ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend indien één van de volgende getuigschriften wordt overgelegd:

- Politiediploma A of B;
- Diploma herziene primaire opleiding (HPO);
- Diploma primaire opleiding basispolitiezorg (POMB);
- Diploma primaire opleiding politiesurveillant (POPS A en B)
- Diploma van één van de initiële politie-opleidingen van de Politie Academie; het gaat hierbij om:
 - assistent politiemedewerker (niveau 2)
 - politiemedewerker (niveau 3)
 - allround politiemedewerker (niveau 4)
 - politiekundige bachelor (niveau 5)
 - politiekundige master (niveau 6)
- Diploma reservepolitie;
- Diploma vrijwillig ambtenaar van politie;
- Diploma surveillant van politie;
- Diploma opsporingsambtenaar Koninklijke Marechaussee;
- Diploma van de Nederlandse Politie Academie;
- Diploma politiedienstverlener A (tevens vereist minimaal 1 jaar werkervaring).

De geldigheidsduur van de ontheffing is maximaal vijf jaren na de datum waarop het betreffende getuigschrift is behaald. Daarna dient het reguliere boa-examen te worden afgelegd, dan wel te worden deelgenomen aan het aanvullende opleidingstraject van het domein of het (eigen) scholingstraject van de werkgever. Tevens kan een éénmalige en maximaal vijf jaar geldende ontheffing worden toegekend aan een (nieuw) voorgedragen functionaris, die beschikt over één van de hierboven genoemde getuigschriften, maar deze langer dan vijf jaar voorafgaande aan de aanvraag heeft behaald. Voorwaarde is dan wel, dat deze functionaris enige tijd daarvoor op basis van dit getuigschrift een executieve functie bij de politie of de Koninklijke Marechaussee heeft vervuld.

De termijn waarbinnen na de uitdiensttreding uit de executieve functie de aanvraag om te worden aangesteld als boa moet worden ingediend, is vijf jaar. Deze éénmalige en maximaal vijf jaar geldende ontheffing wordt geacht te zijn ingegaan op de dag waarop de aanvrager uit de executieve dienst is ontslagen.

Voorbeeld:

Een politieambtenaar verlaat de executieve functie op 01-01-2008. Deze persoon heeft tot 01-01-2013 ontheffing van de bekwaamheidseis, ongeacht het tijdstip van indiensttreding bij de boa-werkgever. Krijgt deze persoon eerst op 01-01-2010 een boa-werkgever, dan is de ontheffing van de bekwaamheidseis nog slechts drie jaar geldig. In dat geval wordt een akte van opsporingsbevoegdheid voor de beperkte periode verstrekt.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Voor opsporingsambtenaren die van een uittredingsregeling, zoals TOR (Tijdelijke Ouderen Regeling), gebruik maken en derhalve hun executieve status behouden, geldt onverminderd de eis van het bekleden van een executieve functie. Als uitgangsdatum wordt de datum van het ingaan van de uittredingsregeling gehanteerd.

Bij de (nieuwe) aanvraag moet een kopie van het besluit waarbij iemand uit executieve dienst is ontslagen, worden gevoegd.

Aan vrijwillige ambtenaren van politie kan ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. De (beoogde) boa moet aan de onderstaande voorwaarden voldoen:

- hij moet in het bezit zijn van het diploma reservepolitie/vrijwillig ambtenaar van politie;
- hij moet minimaal 125 uren per jaar daadwerkelijk als vrijwillige ambtenaar van politie worden ingezet;
- uit een door zijn mentor opgestelde en ondertekende verklaring dient te blijken dat hij/zij gemiddeld vier uur per maand deelneemt aan (bij)scholing. Deze verklaring dient alleen te worden overgelegd, indien het diploma reservepolitie/vrijwillig ambtenaar van politie langer dan vijf jaar voorafgaande aan de aanvraag is behaald.

Daarnaast kan ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend aan politieambtenaren of opsporingsambtenaren van de Koninklijke Marechaussee die naast hun functie de functie van boa als nevenfunctie hebben, doch die langer dan vijf jaren geleden het betreffende diploma hebben behaald. Voor deze ontheffing wordt als voorwaarde gesteld dat de betrokkene in executieve dienst werkzaam is bij de politie of de status van opsporingsambtenaar heeft bij de Koninklijke Marechaussee.

Semi-permanente ontheffing

Aan werkgevers met een uitgebreid eigen scholingstraject kan een zogenaamde semi-permanente ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. De werkgever voorziet in dit geval in een eigen opleiding, afgesloten met een examen dat in eigen beheer wordt afgenomen.

Voor toekenning van deze ontheffing moet voldaan zijn aan de onderstaande voorwaarden.

- a. De (beoogd) boa wordt geacht bekwaam te zijn, indien hij met goed gevolg een op zijn functie toegesneden opleiding heeft voltooid. Deze opleiding kan een interne opleiding zijn of een opleiding van een extern opleidingsinstituut. Zo mogelijk wordt één maal deelgenomen aan het algemene Cito-examen.
- b. De onder a. bedoelde opleiding omvat tenminste de door mij goedgekeurde en gepubliceerde eindtermen. De eindtermen van de opleiding worden door mij in overleg met degenen die betrokken zijn bij het formuleren van de eindtermen

- van de (eigen) opleiding getoetst. De (eigen) opleiding dient te worden afgesloten met een toets.
- c. De onder b. bedoelde toetsing van de kandidaten ter afsluiting van de opleiding geschiedt onder verantwoordelijkheid van een examencommissie, waarvan een lid van het openbaar ministerie (OM) deel uitmaakt. Het lid van het OM dient hiertoe door het College van procureurs-generaal te zijn aangewezen.
- d. Er dient een systeem van periodieke toetsing en her- en bijscholing te gelden voor de boa's, zodat gewaarborgd is dat het verworven kennisniveau op een hoog peil blijft gehandhaafd. De her- en bijscholing dient te worden afgesloten met een toets. Hierop ziet de examencommissie toe.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Deze ontheffing van de bekwaamheidseis kan ook aan individuele boa's worden toegekend, bijvoorbeeld als zij deelnemen aan het scholingsprogramma bij een werkgever die over een semi-permanente ontheffing beschikt.

Tijdelijke ontheffing

Onder de tijdelijke ontheffing wordt verstaan een ontheffing die voor een bepaalde periode kan worden verleend teneinde de werkgever in staat te stellen om de bij hem in dienst zijnde boa's bij te scholen en in staat te stellen om het vereiste examen af te leggen. Deze ontheffingsmogelijkheid bestaat alleen voor reeds in dienst zijnde boa's, dus uitdrukkelijk niet voor nieuwe aanvragen tot aanstelling als boa.

Voorts kan van deze ontheffing slechts gebruik worden gemaakt in de volgende gevallen

- er is sprake van een nieuw opleidingsprogramma
- er is sprake van een ingrijpende wijziging van de opleidingsmethode bij de werkgever
- door het opleidingsinstituut wordt de boa onvoldoende mogelijkheid geboden het opleidingsprogramma binnen de daartoe gestelde termijnen met goed gevolg te voltooien.
- tengevolge van het wegvallen van een tijdelijke ontheffings- c.q. vrijstellingsregeling (zoals bijvoorbeeld deze bestond voor financieel rechercheurs), de boa die daadwerkelijk met opsporingstaken belast is en in lopende onderzoeken betrokken is, de gelegenheid nodig heeft om binnen een termijn van een jaar te rekenen vanaf het moment van wegvallen van de tijdelijke ontheffingsregeling, alsnog zich aanvullend moet opleiden, teneinde aan de eindtermen te kunnen blijven voldoen.

De termijn waarvoor de ontheffing geldt, wordt in overleg met de betreffende werkgever vastgesteld, maar bedraagt maximaal vijf jaar.

Beperkte opsporingsbevoegdheden

Indien de uitoefening van de opsporingsbevoegdheid zodanig beperkt en gering van omvang is dat in verhouding daarmee het behalen van het examen een onevenredige belasting vormt, kan door de werkgever van de boa een verzoek om ontheffing worden gedaan.

Voorbeelden van deze functies zijn de teleservicemedewerkers bij de politie (de functie beperkt zich tot het (telefonisch) aannemen van aangiftes, zonder daderindicatie, zonder dat getuigen worden gehoord en gericht op relatief eenvoudige strafbare feiten) dan wel functies waarbij de boa geen contact heeft

met het publiek en waarbij de opsporingsbevoegdheid slechts marginaal nodig is voor de werkzaamheden (functies waarbij door een boa slechts technische processen-verbaal worden opgemaakt zonder dat getuigen of verdachten behoeven te worden gehoord).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Op basis van de door de werkgever aangedragen gegevens en het advies van de toezichthouder en de direct toezichthouder wordt besloten tot het al dan niet verlenen van ontheffing. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Discretionaire ontheffing

Aan personen die niet beschikken over een geldig diploma of getuigschrift kan in uitzonderlijke gevallen ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. Gezien het belang dat wordt gehecht aan het basiskennisniveau van elke boa kan slechts om ontheffing van de bekwaamheidseis worden verzocht in het volgende geval.

Indien een persoon vanwege bepaalde redenen het examen niet heeft behaald dan wel niet heeft kunnen deelnemen aan het examen kan door de werkgever van de boa een verzoek om ontheffing worden gedaan. Daarbij moet gemotiveerd worden aangegeven dat het noodzakelijk is dat deze persoon over opsporingsbevoegdheid blijft beschikken en dat hij om bepaalde redenen het examen niet heeft behaald c.q. het onmogelijk was om deel te nemen aan het examen. Een dergelijk verzoek kan alleen worden gedaan bij een aanvraag tot verlenging van de opsporingsbevoegdheid.

Op basis van de aangedragen gegevens en zo nodig in te winnen advies van de toezichthouder en direct toezichthouder kan worden besloten tot het al dan niet verlenen van ontheffing. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Senioren ontheffing

De leeftijdsgrens voor de seniorenonthefing is 60 jaar. Op verzoek van de boa-werkgever kan aan een persoon van 60 jaar of ouder éénmalig ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend op grond van het zogenaamde seniorenbeleid. Betreffende persoon dient voor het verloop van de geldige akte de leeftijd van 60 jaar te hebben bereikt. De ontheffing kan worden toegekend naar aanleiding van een aanvraag tot verlenging van een nog niet verlopen en al eerder aan die persoon verleende titel van opsporingsbevoegdheid, die was toegekend op basis van een daarvoor behaald geldig diploma of getuigschrift. Bij de verlengingsaanvraag dient een bewijs van een opleidingsinstituut te worden overgelegd, waaruit blijkt dat de betrokken persoon recentelijk met getoonde inzet heeft deelgenomen aan een boa-opleiding.

De seniorenonthefing wordt slechts eenmalig verleend en geldt voor een periode van vijf jaar. Indien na afloop van de benoemingstermijn waarvoor de ontheffing is verleend, de wens bestaat om opnieuw een verlenging aan te vragen, dan dient de opleiding wederom te worden gevolgd en dient ook het vereiste examen met goed gevolg te worden afgelegd. De ontheffing kan niet worden verleend aan personen van 60 jaar of ouder voor wie een eerste aanvraag tot benoeming als boa wordt ingediend. De aanvraag voor de ontheffing moet worden ingediend vier maanden voordat de geldende akte verloopt.

Procedure

Aanvragen om ontheffing van de bekwaamheidseis dienen door de werkgever bij de Minister van Veiligheid en Justitie (Dienst Justis) te worden ingediend.²⁴ Een aanvraag om ontheffing van de bekwaamheidseis kan voor één, voor alle of voor een deel van de bij een werkgever in dienst zijnde boa's worden gedaan. Op basis van de aanvraag wordt bij afzonderlijke beschikking dan wel bij categoriale aanwijzing een besluit genomen. Een aanvraag om ontheffing kan tegelijkertijd met de aanvraag voor een categoriale aanwijzing of voor de titel opsporingsbevoegdheid van de aanstaande boa worden ingediend.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

²⁴ Het adres van de dienst Justis is: Ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst JUSTIS, Juliana van Stolberglaan 10, Postbus 20300, 2500 EH 's-Gravenhage.

Bijlage C-I Voorbeeld inhoud samenwerkingsconvenant

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel**

Partij I: gegevens werkgever en welke boa's het betreffen (personalia, functie, boa akten)

Datum
10 januari 2011

Partij II: gegevens werkgever en welke boa's het betreffen (personalia, functie, boa akten)

Ons kenmerk
5679441/10

Partijen komen overeen de taken, zoals deze zijn opgenomen in het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar, onder eindverantwoordelijkheid te brengen van partij I.

Het betreft de volgende artikelen:

Art. 9 lid 1 werkgever dient een aanvraag tot het verlenen van de akte in etc.

Art. 41 lid 1 werkgever verschaft de toezichthouder(s) en de direct toezichthouder(s) alle door hen gewenste informatie met betrekking tot de in dienst zijnde werkzame buitengewoon opsporingsambtenaar.

Art. 42 werkgever zendt terstond een afschrift van een klacht over het optreden van een buitengewoon opsporingsambtenaar betreffende de uitoefening van diens bevoegdheden als buitengewoon opsporingsambtenaar aan de toezichthouder en de direct toezichthouder.

Bij de afhandeling van de klacht neemt de werkgever het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van die bevoegdheden in acht.

Partijen komen verder overeen (ruimte voor andere afspraken)

De betreffende boa's zijn hierbij bevoegd om te handhaven binnen het volgende gebied (geografisch):...

Het bevoegd gezag van de regio ... en (indien van toepassing) de regio (...) is d.d. akkoord gegaan met deze overeenkomst.

De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en kan door de 2 betrokken partijen

op elk moment opgezegd worden.

Dit opzeggen gebeurt schriftelijk bij de regionaal coördinator BOA'' van de Regiopolitie.....

(betreffende politiekorps)

Plaats en datum

Partij I partij II

Naam werkgever naam werkgever

Gezien en akkoord: de betrokken toezichthouders en direct toezichthouders

Bijlage C-II Aanvraagprocedure opsporingsbevoegdheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Conform artikel 6, eerste lid, van het BBO dient een aanvraag tot verlenging of wijziging van de titel van opsporingsbevoegdheid uiterlijk drie maanden voor het verlopen van de geldigheidsduur te worden ingediend

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

A. Aanvraag categoriale aanwijzing

In verband met de wens om te komen tot lastenverlichting is ook het beleid ten aanzien van categoriale aanvragen gewijzigd. Een boa-werkgever kan reeds vanaf 5 boa's een categoriale aanvraag doen. Indien de boa's in verschillende domeinen zitten kan dit ook worden aangegeven binnen één categoriale aanvraag.

Documenten bij aanvraag

1. De werkgever dient een aanvraag tot aanwijzing van categorieën of eenheden als bedoeld in artikel 142, eerste lid, onder b, van het Wetboek van Strafvordering in bij de dienst Justis.²⁵
2. De aanvraag gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een aanduiding van het domein of de domeinen waarvoor opsporingsbevoegdheid wordt aangevraagd;
 - b. een omschrijving van de categorie of eenheid binnen de organisatie en van de domeinen, waarvan de opsporingsbevoegdheid deel moet uitmaken;
 - c. een opgave van het hoogste aantal personen dat in die domeinen moet kunnen worden aangesteld
 - d. het advies van de direct toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
 - e. het advies van de toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
 - f. indien er sprake is van een samenwerkingsverband tussen meerdere partijen dient een kopie hiervan te worden bijgevoegd.

B. Aanvraag individuele akte van opsporingsbevoegdheid o.b.v. een categoriale aanwijzing

Documenten bij aanvraag

1. De werkgever dient een aanvraag tot aanwijzing van categorieën of eenheden als bedoeld in artikel 142, eerste lid, onder b, van het Wetboek van Strafvordering in bij de dienst Justis.
2. De eerste aanvraag van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een aanstellingscontract/arbeidsovereenkomst;
 - b. een bewijs van bekwaamheid;
 - c. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregio korps valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
 - d. 1 recente pasfoto, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/politieregio korps valt.

²⁵ Het adres van de dienst Justis is: Ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst JUSTIS, Julliana van Stolberglaan 10, Postbus 20300, 2500 EH 's-Gravenhage.

3. Een verzoek om verlenging van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
- a. een bewijs van bekwaamheid;
 - b. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregio korps valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

**C. Aanvraag individuele akte ex artikel 142, lid 1 onder a en/of c
Wetboek van Strafvordering en van het Besluit buitengewoon
opsporingsambtenaar**

Documenten bij aanvraag

1. De werkgever dient een aanvraag tot aanwijzing van een boa op basis van artikel 142, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafvordering in bij de dienst Justis.
2. De eerste aanvraag van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een aanstellingscontract/arbeidsovereenkomst;
 - b. een bewijs van bekwaamheid;
 - c. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregio korps valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
 - d. 1 recente pasfoto, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/politieregio korps valt.
 - d. het advies van de direct toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
 - e. het advies van de toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing.
3. Een verzoek om verlenging van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
 - a. een bewijs van bekwaamheid;
 - b. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregio korps valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
 - d. het advies van de direct toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
 - e. het advies van de toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing.

De adviesformats voor de (direct) toezichthouders en aanvraagformulieren voor de boa-werkgevers zijn te vinden op:
<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/buitengewoon-opsporingsambtenaar>.

Bijlage C-III Klachtafhandeling

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Inleiding

Artikel 42 van het BBO schrijft voor dat de werkgever van een boa terstond een afschrift van een klacht over het optreden van een boa betreffende de uitoefening van zijn bevoegdheden als boa aan de toezichthouder en direct toezichthouder sturen. Het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van de bevoegdheden wordt in acht genomen door de werkgever bij de afhandeling van de klacht.

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Het begrip 'Bestuursorgaan'

Een gedraging van een boa wordt opgevat als een gedraging van het bestuursorgaan waaronder de boa ressorteert. Klachten over een boa kunnen worden ingediend bij de Nationale ombudsman, ook indien de ambtenaar in dienst is van een gemeente die een eigen ombudsvoorziening heeft (artikel 1a, eerste lid, onder d van de Wet Nationale ombudsman).

Indien de boa niet in dienst is van een bestuursorgaan, maar van een privaatrechtelijke organisatie (bijvoorbeeld de Stichting Landelijke Inspectie Dierenbescherming of de Vereniging Natuurmonumenten), dan rekent de Nationale Ombudsman de gedragingen van de boa toe aan de Minister van Veiligheid en Justitie en derhalve acht hij zich bevoegd.

Klachtenprocedure

In hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is de procedure beschreven die moet worden gevolgd bij het indienen van een klacht over een gedraging van een bestuursorgaan. Voorts bevat dit hoofdstuk regels over het indienen van een klacht bij een ombudsman.

De Awb-klachtenprocedure vindt plaats voorafgaand aan een eventuele procedure bij de Nationale ombudsman. Deze is niet verplicht een klacht in behandeling te nemen, als de klager niet eerst een klacht heeft ingediend bij het verantwoordelijke bestuursorgaan. Klachten die betrekking hebben op de wijze van klachtbehandeling door het bestuursorgaan hoeven niet eerst bij het bestuursorgaan te worden ingediend.

Rol van de toezichthouder

In het BBO zijn regels gegeven over onder andere het toezicht op boa's. Voor het dagelijks functioneren van de boa is de werkgever verantwoordelijk. De toezichthouder ziet er op toe dat de boa zijn taak bij de opsporing van strafbare feiten naar behoren vervult en op een juiste wijze gebruik maakt van zijn bevoegdheden. Als er een klacht wordt ingediend over een boa, moet bij de behandeling van de klacht ook rekening worden gehouden met artikel 42 van het BBO. Indien een klacht betrekking heeft op de uitoefening van bevoegdheden als boa, dan verplicht artikel 42, eerste lid, van het BBO de werkgever om direct een afschrift van de klacht aan de toezichthouder en de direct toezichthouder te zenden. Dit stelt de toezichthouder in staat om een oordeel te geven over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van de bevoegdheden als boa. Ook kan de toezichthouder dan tijdig beslissen over de vraag of het opportuun is om tot vervolging over te gaan. Bij de uitoefening van bevoegdheden als boa gaat het om de uitoefening van bevoegdheden in het kader

van de opsporing van strafbare feiten, dat wil zeggen de feiten tot de opsporing waarvoor een boa beëdigd is.

Bij de bevoegdheden kan onder meer worden gedacht aan de bevoegdheden als bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, van de Politiewet 1993 en de eventuele toegekende bevoegdheid tot het gebruik van (een) geweldsmiddel(en).

Op grond van artikel 42, tweede lid, van het BBO moet de werkgever bij de afhandeling van de klacht het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van bevoegdheden in acht nemen. Deze bepaling betekent in het licht van hoofdstuk 9 van de Awb dat de werkgever dit oordeel moet laten meewegen bij zijn uiteindelijke oordeel over de klacht.

Resultaat van de klachtbehandeling

Nadat een klacht is behandeld ingevolge de regels die de Awb stelt, wordt het oordeel van de toezichthouder, over de wijze waarop de boa en daarmee het bestuursorgaan zich heeft gedragen, betrokken in de afweging tot de uiteindelijke besluitvorming door het bevoegd gezag. Het oordeel van de toezichthouder heeft geen bindend karakter. Tegen een besluit inzake de behandeling van een klacht over een gedraging van een bestuursorgaan kan geen beroep worden ingesteld. De klager ontvangt altijd schriftelijk bericht over de wijze waarop zijn klacht is afgedaan. Als de klacht gegrond wordt geacht, dan verdient het aanbeveling om in de afdoeningsbrief ook in te gaan op eventuele maatregelen die naar aanleiding van de gegrondheid van de klacht worden genomen. In de afdoeningsbrief wordt de klager, onafhankelijk of de klacht al dan niet gegrond wordt geacht, gewezen op de mogelijkheid om binnen een jaar na ontvangst van de afdoeningsbrief een klacht in te dienen bij de Nationale ombudsman.

Registratie en rapportage

Op grond van artikel 9:12a van de Awb moeten schriftelijke klachten worden geregistreerd en jaarlijks geanonimiseerd worden gepubliceerd. Het verdient aanbeveling dat werkgevers aan wie ingevolge artikel 142, eerste lid, onder b, en derde lid, van het Wetboek van Strafvordering een categoriale beschikking is verleend, de informatie over de afhandeling van klachten opnemen in het door hen op te stellen jaarverslag.

Gevolgen voor de boa

De hiervoor omschreven klachtenprocedure is primair gericht op het functioneren van het bestuursorgaan. Indien wordt geoordeeld dat een klacht gegrond is, dan kan dat gevolgen hebben voor de betrokken boa. De disciplinaire c.q. tuchtrechtelijke weg die kan worden gevolgd valt buiten de reguliere klachtenprocedure en wordt in deze circulaire buiten beschouwing gelaten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

Bijlage C-IV Conversielijst overgangsbeleid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving
Directie Rechtsbestel**

Huidige Functie op basis functielijst (individueel)	Domein	Omzetting in fase
Categoriale beschikkingen	In overleg met boa- werkgever	1
APV Controleur	Openbare ruimte	2
Flora- en Faunabeheerder	Milieu en Welzijn	2
Parkeercontroleur	Openbare ruimte	2
Milieuopsporingsambtenaar	Milieu en Welzijn	2
Controleur openbare ruimte	Openbare ruimte	2
Gemeentelijk opsporingsambtenaar*	Openbare ruimte	2
Sociaal rechercheur	Werk, Inkomen en Zorg	2
Leerplichtambtenaar	Onderwijs	2
Medewerker bouw- en woningtoezicht	Milieu en Welzijn	2
Tunnelwachter*	Openbare ruimte	2
Controleur vaarwegen	Milieu en Welzijn	2
Teleservicemedewerker	Generieke opsporing	1
Buitengewoon opsporingsambtenaar van politie	Generieke opsporing	1
Inspecteur dierenbescherming	Milieu en Welzijn	2
Brandweercommandant/ brandweerofficier	Openbare ruimte	2

Datum
10 januari 2011

Ons kenmerk
5679441/10

*

Hoewel alle boa's bij omzetting naar de domeinen formeel kunnen beschikken over een breder pakket aan opsporingsbevoegdheden, zijn er twee functies waarbij bij omzetting ook opsporingsbevoegdheden worden ingeleverd. De gemeentelijk opsporingsambtenaar kan als boa openbare ruimte niet langer beschikken over artikel 1a van de Wet op de economische delicten. De tunnelwachter zal niet langer bevoegd zijn voor de gehele Wegenverkeerswet, maar voor de artikelen die betrekking hebben op stilstaand verkeer met uitzondering van de artikelen 5, 6, 10, 60, 62, 82 RVV 1990.